

INTERNET

Alapítva:
1996

KALAUZ

„HUMANS DO
IT BETTER”

PRÍM

Himalája A (virtuális) világ tetején online

IQ-TEST + OPTIKAI CSALÓDÁSOK + ÚJ ELEMELK + HOGYAN LEGYÜNK
ISMERTEK A WEBEN? + KALAUZ AZ ONLINE TÁRSKERESÉSHEZ +
KÖZVETLEN KÖZVETÍTÉS BULGÁRIÁRÓL + A KUTYABŐRTŐL A NEMECSEK-
EFFEKTUSIG + MESTERSÉGES INTELLIGENCIA AZ ANIMÁCIÓ VILÁGÁBAN +
BOSZORKÁNYMESTEREK + HOMO CYBORGUS + SENKI TÖBBET?

Ki képes ellenállni egy ilyen vonzó ajánlatnak?

HP NetServer LC2000

- Intel® Pentium® III Processzor 667-800 MHz (duál bővíthetőség)
- 133 MHz rendszersín órajel
- akár 4 GB memória
- 144 GB Ultra2 SCSI merevlemez kapacitás
- 6 db forrócsérés tárhely, forrócsérés ventilátorok
- 6 db PCI csatlakozó
- TopTools for Servers, HP DiagTools, Wired Management 2.0, integrált HP Remote Assistant

A Hewlett-Packard hálózati szerverek és switchek mindig is kedvező áron kínálták a kiváló teljesítményt a felhasználók számára. De most egy ellenállhatatlanul vonzó ajánlatunk is van az Ön számára. Minden egyes HP ProCurve Switch 4000M és 8000M vásárlásakor választhat, hogy milyen ajándékot szeretne: egy HP CD-Writer Plus 8210e külső CD író, egy HP71 17" monitort vagy egy HP DeskJet 950C színes tintasugaras nyomtatót. HP ProCurve Switch 2424M és 1600M vásárlásakor pedig egy HP DeskJet 840C színes tintasugaras nyomtatót, egy SJ3400C lapolvasót vagy egy PCMCIA MPEG dekódert ajándékozunk Önnek.*

HP Hálózati eszközök

HP ProCurve Switch 2424M

HP ProCurve Switch 4000M

*Az akció 2000. december 31-ig érvényes.

Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks of Intel Corporation.

További információkért látogasson el weblapunkra:

<http://www.hp.hu/networking> vagy hívja a HP Vevőszolgálatot: 382-1111

Higgyen a szemének!

Bérelt vonal

64 k limitált	65.000 Ft
64 k korlátlan	95.000 Ft
2 M korlátlan	160.000 Ft-tól

+ ingyenes bérelt vonal kiépítés

Telefonos és ISDN internet

8-18-ig	2.000 Ft
18-08-ig	3.000 Ft
18-08-ig + 0-24 óráig hétfélgén	4.000 Ft
0-24-ig	5.000 Ft

Minden díjsomagban

- + 56k/ISDN elérés
- + e-mail 0-24 óráig
- + 25 MB reklámentes WEB tárterület
- + korlátlan méretű e-mail postafiók
- + e-mail átirányítás
- + Internet kalauz

Server hosting

Standard hosting	30.000 Ft
Advanced hosting standard hosting + teljeskörű rendszeradminisztráció	60.000 Ft

Domain név + WEB

Domain név regisztráció	20.000 Ft/év
+ DNS	
+ 25 MB WEB tárterület	
+ e-mail	

domain név regisztráció adminisztrációs díj 800 Ft

- + Már Székesfehérváron és Győrben is
- + Nincs többé-foglalt jelzés
- + Egy hét ingyenes próba

internet: www.interware.hu

Interware Kft. 1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
Tel.: 06-40-200-166, e-mail: info@interware.hu

INTERNET KALAUZ

Az első magyar internetmagazin

KIADJA:
PRÍM Információ-technológiai Kft.
1116 Budapest, Hunyadi Mátás u. 32.

FELELŐS VEZETŐ:
Szabó Hédy (szabo@prim.hu)

FŐSZERKESZTŐ:
Vértess János Andor (jvertess@prim.hu)

Olvasószerkesztő:
Fábián Gábor

A Barangolás rovat szerkesztője:
Fagyal Csongor
(fnyl@impulzus.sch.bme.hu)

Művészeti szerkesztő:
Láng László (gr-blek@online.no)

Tervezőszerkesztő:
Henger Attila (henger@prim.hu),
Krébecz József, Krébecz Krisztián
(krebecz@online.hu)

Címlapterv: Ruzs László

Telefon: 228-3372, 228-3373
Telefax: 228-3373/13

Mobil: 20-9343-077, 20-9343-078
E-mail: ikalauz@prim.hu

Egy lapszám ára: **336 Ft**
Előfizetési díj egy évre: 3080 Ft
(Prímposztán keresztül: 1958 Ft)

Megrendelhető: a Kiadónál
e-mailben, levelező vagy faxon

Az Internet Kalauz megtalálható
a világhálón: www.prim.hu

Hirdetéseivel: a Kiadóban
Reklám-marketing:
Henger Agnes (ahenger@prim.hu)

Nyomdai előkészítés:
Artur Repro Stúdió

Nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

Terjesztő:
Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt.

Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt.
Magyar Posta Rt. Hírlappóztási

Igazgatóság
Hozzájárulhat még a nagyobb
könyvesboltokban és az
internetkávéházakban.

Írásaink szerzői jogvédelemben
részeseznek.

HU ISSN 1219-9001

A szerkesztőség mindent megtesz az
internetről származó képek és anyagok
szerzői jogainak tisztázásáért. Az ismer-
etlen forrásból szerzett dokumentumok
jogainak tisztázása érdekében kérjük
a szerzők jelentkezését szerzői jogok
hitelt érdemlő igazolásával.

RANDEVU, 24-26. OLDAL:

KALAUZ. AZ ONLINE
TÁRSKERESÉSHÉZ

Következő számunk
október 4-én jelenik meg!

Szeptemberi számunk hirdetői:

Alarmix	57
Albacomp	19
American Service	65
ArecoNet	19
Axico	32
Compaq	7
Compexpo	39
DeltaSoft	24
DPG	28
Elender	BIV
Externet	27
HP	2-3, 11, Bill
Hungary Network	19
HunNet	32
InterWare	4
Lezlisoft	24
Lias	23
Maxell	66
Népszava	39
Novell	37
Prakticomp	57
QwertyNet	24
Ready	28
Redcollection	22
SCI Modem	24
SKB	51
Tántal	57
Telnet	28
TVNET	65
X-Byte	57
Zenebona	28

K@LAUZ

Homo cyborgus, avagy Ön mit áldozna fel a tökélyért? ... 6

@KTUÁLIS

Himalája online // A virtuális világ tetején ... 8-9
Senki többet? ... 10
Tegn@p/holn@p // Mikor jön el a Kánaán, avagy milyen lesz az
internet Magyarországon holnap? (I.) ... 12-13

ISKOL@

Matematika ... 14
Biológia // Kémia ... 15

SZOLGÁLT@TÁS

Kalauz // Webvilág Magyarországon // Tévé- és rádióprogram
a magyar weben ... 16-18

R@NDEVU

www.prim.hu/pokember // „Humans do it better” //
Internetcsinálók – sorozat a Brassói Lapokban ... 20-22
Magyarok a nagyvilágban // Közvetlen közvetítés Bulgáriáról ... 25-26
Internet Love Story XXVI. // Kalauz az online társkereséshez ... 29-31

WEBM@STER

Hogyan legyünk ismertek a weben? (II.) // Mit ne tegyünk ennek
érdekében? ... 33-35
Olvasóink kérétek... ... 35
GIMP, GIMP, hurrá! ... 36

TUD@KOZÓ

A mi MACI-nk (38. pótkötet) ... 38-41

B@RANGOLÁS

Állati // Börönd // Emberek // Étlap // Hapsinéző // Hiúság vására //
Játszóház // Lélek // Mozgás // Technológia // Természet //
Vetítővászon ... 42-50

INDUL@T

„Szól a rádió...” // Az internet az emberiség fekete báránya ... 51-52

VIT@

Betűméret és anyanyelv // A kutabörtől a Nemcesek-effektusig ... 53

GONDOL@T

Finálé // „Tudod a jelszót? Nem.” // Beszélgetés Barna Imre
műfordítóval ... 54-56
Cyberteóriák // Boszorkánymesterek ... 58-59

KIK@PCSOLODÁS

Intersong // Az IMI megállapításának módja ... 60-61
Tele-víziók // Mesterséges intelligencia az animáció
világában ... 62-64

A Prím Kiadó
a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség tagja

Az Internet Kalauz 1998. második félévi átlagos nyomott példányszáma –
a MATESZ által felkért AUDIT Rt. 1999. május 6-ai megállapítása alapján –
31 940 db, s mint az auditológ megerősítette, ebből 31 763 az olvasókhöz
jutott el, a remittendának minősíthető példányszám átlagosan mindössze 177.

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője, az

»OBSERVER«
BUDAPEST MEDIAFIGYELŐ KFT.

Lapunk
olvasásakor
érdemes figyelni
az alábbi jelekre:

Cikk, amit mindenki
figyelmébe ajánlunk:

Szakmai jellegű
információ, vagy
egyéb okból a
köznyelvől
eltávolodott,
„magasan szármaló”
cikk, aminek laikus
olvasóink
kiadhatják Pósalaki
bácsi jelszavát:
„ugorgyunk”.

Vélemény, vitairat,
gondolat:

Levél, vagy
levélcímet (e-mail)
tartalmazó írás:

Fontos figyelmeztetés,
szabálysértés:

Talány, kérdés,
rejtély:

HOMO cyborgus

avagy Ön mit áldozna fel a tökélyért?

Glasner Gábor / webmaster@euratravel.hu

A ki látta a Star Trek újabb sorozatait (Új generáció, Voyager), olvas tudományos-fantasztikus újságokat, könyveket, az már jó ideje tudni véli, mi – akarom mondani ki – is az a cyborg. Konyhanyelven kifejezve, mondjuk, kicsit ember, kicsit masina... Persze ennél azért sokkal árnyaltabb a dolog, de – az újság kereteit figyelembe véve – most maradjunk ennél a rövid megfogalmazásnál.

Sokat gondolkoztak arról is, hogy miből lesz mi: a gépből az ember vagy az emberről a gép? Ma ott tartunk, hogy ugyan mindkettővel foglalkoznak, de a gépet emberi tulajdonságokkal felruházók – többek között a mesterséges intelligenciákat fejlesztő csapatok – még messze állnak attól, hogy igazi, teljesen magától gondolkodó, saját ötletekkel rendelkező gépmbert kreáljanak. Nem ilyen futurisztikus téma viszont a különböző gépek emberbe való beültetése: gondoljunk csak a hallókészülékekre, a művégtagokra vagy a most gyakorlati tesztre kerülő, vakoknak készült látó- (illetve érzékelő) készülékekre.

Hallom már a sok felháborodott ember kiáltását: „ezek a készülékek csak a testi fogyatékoságuk miatt szenvedő emberek életét teszik könnyebbé, de nem változtatják őket robottá!” És ez így is van... Csak az a kérdés, hogy ha eme készülékek tökéletesebbé válnak saját természetes szerveinknél (ami a technika fejlődési ütemét nézve ma már csak évek, esetleg évtizedek kérdése), nem merül-e fel sokakban, hogy lecsereljék azokat – túlélési kényszerből, munkahelyi kötelességből vagy éppen divatból. Gondoljunk csak bele: kaphatnánk olyan műszemet, amelyben beépített digitális zoom segít minket, hogy kilométernyire levő tárgyakat láthassunk óriási nagyítással; a látott képét tárolhatnánk agyunkba épített mini winchesterünkön, sőt fülünkbe helyezett kis antennánk segítségével elküldhetnénk e kis képeket, videókat, zenéket legjobb barátunk agyának mini winchesterére... Már ha, ugye, neki is van 25 Mbps-es fülantennája :-). Agyunkat soros porton köthetnénk kémia professzorunkéhoz, ahelyett, hogy hosszú évekig hallgatnánk előadásait, szemünk konferenciakapcsolással láthatná egyszerre az MTK-UTE-mecsest (amelyen falábú helyett karbon-szálal titánlábú focisták játszanának), a hockenheimringi Forma-1-es versenyt Schumacher szemszögéből és az Isaura 5463. részét. Online oszthatnánk meg legsebbe élményeinket, tudásunkat mindenkire átruházhatnánk, és elfelejthetnénk olyan időrabló tevékenysé-

geket, mint az írás, az olvasás, a fényképezés, a gépelés és az utazás.

Persze minél több művi tagunk lenne, annál kiszolgáltatottabbá válnánk: az Úr mentse meg minket attól, hogy lemerüljön a lábunkat mozgó akkumulátor, a szemünkbe ültetett zoom 500-szoros nagyításnál ki-

akadjon, vagy a felpécizett szívünket hűtő ventilátor leálljon! Az pedig, hogy a jövőben egy ügyes vírus nemcsak az idegeinket rombolhatja, hanem megvakíthat, nyomorékká tehet vagy akár megölhet minket, hát az egyenesen rémálom, még akkor is, ha egy biológiai vírus ezt ma is megteheti...

Compaq iPAQ:

- Intel® Pentium® III processzor 500 MHz • 64 MB memória (SDRAM)
- 4,3 vagy 8,4 GB merevlemez • Intel® 3D grafikus videokártya
- integrált 4 MB video cache • 2 vagy 5 USB csatlakozó
- előre installált Microsoft® Windows® 2000 Professional

Q

ÚJ KORSZAK AZ INTERNETTECHNOLÓGIÁBAN: IPAQ GÉPEK A COMPAQTÓL – WINDOWS 2000-REL ÉS TELJES INTERNETTÁMOGATÁSSAL

Sokan hihetik azt, hogy a Compaq új iPAQ számítógépei talán már nem is földi technológiát képviselnek, hanem egy fejlettebb intelligencia hozta létre őket. Egy jóval fejlettebb intelligencia... Hiszen mi mással magyarázható, hogy miközben ez az üzleti felhasználásra készült modell a leggyorsabb és legegyszerűbb kapcsolódást biztosítja az Internethez és a már létező irodai hálózatokhoz, az ára még így is kedvezőbb egy hasonló kategóriájú gép áránál? És akkor még nem is említettük a legújabb technológiát alkalmazó csatlakozási felületet vagy az előre telepített Microsoft® Windows® 2000 Professionalt, mely stabil működésével magas rendelkezésre állást biztosít az iPAQ-nek, és Önnek pedig a legegyszerűbben használható operációs rendszer kényelmét nyújtja. Nem is soroljuk tovább: ha szeretne még többet megtudni egy számítógépről, amely fényével előzi meg korát, látogasson meg minket a www.compaq.hu címen vagy hívja a 06-80-COMPAQ (266-727 206-720) zöld számot. Vállalatokhoz szóló ingyen termékipróbatási akciónkról, illetve finanszírozási szolgáltatásainkról (Compaq Financial Services) is itt kap felvilágosítást.

24x7xCOMPAQ

COMPAQ

HIMALÁJA ONLINE

A (VIRTUÁLIS) VILÁG TETEJÉN

Földes András / info@matl.index.hu

Miről szól a hegymászás? Emberek megindulnak a terep valamely kimagasló pontja felé, és nem nyugszanak addig, amíg – legyőzve az útjukba kerülő összes nehézséget – végül a kiszemelt helyen nem állnak. Hogy mi köze van mindennek az internethez, az informatikához?

Sok.

Egy műszaki rendszer hasznát ugyanis az jelzi igazán, ha nem speciális részterületeken kerül felhasználásra, hanem az élet bármely területén találkozhatunk vele. Mint például az internettel a Himalájában.

Június 2-án egy kilencfős fiatal magyar csapat vágott neki Pakisztánnak, hogy megmássza a világ tizennégy, 8000 métert meghaladó csúcsának egyikét, a Broad Peaket. Egy ekkora hegy meghódítása – még ha már bejárt úton is történik – igen nagy szervezést igényel. Az előkészületek az indulás előtt egy évvel megkezdődtek. Már itt helyet kapott az informatika: az expedíció terveiről egy mind jobban bővülő honlapról értesülhettünk. Eközben megszületett a megállapodás a természeti sportokkal foglalkozó, online Exit magazin (EXIT.INDEX.HU) és a Broad Peak-expedíció között: a hegyi kalandok rajongói hazánkban először online jelentésekben kísérhették nyomon egy távolban munkálkodó expedíció minden lépését.

A fászeszt hónapok után szinte megváltás volt az indulás. A Broad Peak-expedíció, amely két női hegymászóval is büszkélkedhetett, hamarosan már a hegyek közt járt. Negyven teherhordó segítette a töménytelen felszerelés alaptáborba juttatását. Az egyik csomagban ott lapult egy laptop, egy palmtop és egy műholdas telefon is.

Az alaptábor 4900 méteres magasságába való eljutás már önmagában jó akklimatizáció volt a csapatnak, ám ezt a kirándulást néhány felkészítő túra követte a környék hegyeiben. A táborépítés után, június 26-án pedig megkezdődött a nagy hegy ostroma. A csapat a klasszikus expedíciós stílust választotta: táborláncot

építettek, azaz mind nagyobb magasságokban állítottak fel sátrakat és a végső rohamhoz szükséges élelmiszert, felszerelést tartalmazó depókat. A hegymászók minden egyes tábor felállítása után visszatértek az alaptáborba.

Június 29-én, rengeteg felszerelés felszállítását követően, az expedíció első két tagja már az első táborban éjszakázhatott, 5800 méteren. A régi receptet követve a következő napon az egész csapat visszavonult pihenni az alaptáborba.

Az eseményekről, ekkor még a műholdas telefon – hazánkban tartózkodó összekötő – e-mail – Exit magazin vonalon értesülhettek az olvasók. A támogatásként kapott műholdas telefon működése azonban nem volt tökéletes, és a sikeres kapcsolatteremtést követően sem nyugodhatott meg a „kommunikációs tiszt”: az ilyen eszközök használatáért ugyanis 1000 dollárt kellett volna fizetni a megfelelő pakisztáni hivatalban. Mivel az összeg nem állt az expedíció rendelkezésére, csak félve használták a készüléket. Később pedig a távozó tévések mellett a velük tartó műholdas telefonnak is integrethetett a lelkes hegymászócsapat.

A mászók elfoglaltsága miatt az alaptábor-vezető, Kovács Áron feladata volt a hazai kapcsolat életben tartása. Mivel a közelben tartózkodó expedíciók egy részének volt műholdas internet-összeköttetése, a feladat megoldhatóknak tűnt. Áron némi díjazásért (percenként 3-6 dollár) használhatta a koreai vagy az amerikai csapat rend-

szérét. Még a táborban ülve írta meg jelentését saját kis Psion palm-topján, majd „átrándult” valamelyik csapathoz. Ott egy műholdas telefon segítségével fellepett az információs szupersztrádára. Miközben a hegyi kecskék békésen legelésztek a sátor előtt, elküldte a híreket, amelyeket rádión kapott a hó és jég birodalmában küzdő hegymászóktól.

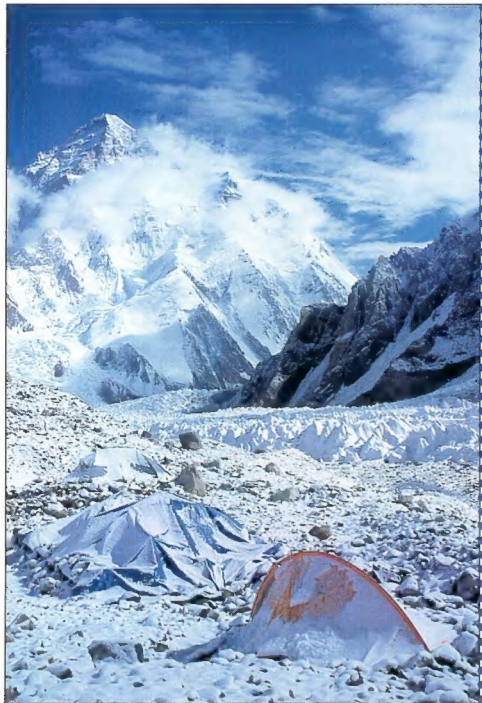
Klein Dávid expedícióvezető irányításával július 14-ére kiépült a négy táborból álló lánc. A sátrakban a szükséges felszerelés várta, hogy a mászók éljenek velük a csúcs felé vezető úton.

A körülmények miatt fellépő kisebb betegségek mellett azonban a kedvezőtlen időjárás is hátráltatta a haladást. A hosszú ideig tartó hóesés előbb az amerikai, majd a cseh és a svéd expedíció túrelmét is felörölte. Nem volt nehéz elképzelni, hogy az előző évhez hasonlóan idén sem sikerül senkinek feljutnia a csúcsra. Egymás után bontottak tábornak, és indultak haza a csapatok. Csak a magya-

mozódott hőtömeget, majd éjszakára keményre fagyott a felülete. A hegymászás ideális terepe alakult ki néhány óra alatt.

A csapat nemsokára már a hegyen volt. Alig két nap elteltével pedig már a csúcs alatti táborban készülődtek az utolsó rohamra.

Július 31-én a tagok – a stratégiától függően – különböző

időpontokban kezdték meg a mászást. Dora László és Mezey László már hajnali két órakor elindult. Őket Klein Dávid és Ács Zoltán követte. Mécs László maradt utoljára, 8 óra után vágott neki a meredélynek. Úgy tűnik, a későn indulók taktikáztak jól. Az első csapatba tartozók a korai hidegben úgy átfagytak, hogy végtagjaik sérüléstől tartva visszafordultak.

Mécs László és Ács Zoltán azonban folytatta útját. Nemhiába. A hihetetlen iramot diktáló Laci már délben a csúcson volt. Első magyarként állt a világ tizenkettedik legmagasabb hegyén, a csúcson, amelyet az utóbbi évben hiába próbáltak meghódítani.

Lefelé tartva útbagazította a ködben és a lankássá vált terepen bizonytalanlanná vált társát. Néhány óra múlva Zoli is jelentkezett a rádió: „A csúcson állok. Semmit nem látok, hatalmas a köd.”

A jó hír néhány óra múlva már olvasható volt az Exiten.

Mert a technika gyors, sokkal gyorsabb, mint az ember. Azonban ne feledjük: a híreket ember táplálja a rendszerbe, és hát – egy ilyen sporttevékenységnél talán érthető ennek a hangsúlyozása – mit sem ér önmagában a technika, kellene olyan emberek, akikről szól a hír...

rok, a japánok és a koreaiak nem adták fel a reményt. Valóban, július 20-ára kitisztult az ég, és a türelmetlen mászók akadálytalanul juthattak mind magasabba. Ezúttal a hármastábor eltűnése nem engedte tovább őket. A lavina pusztítását csak a nemzeti lobogó, egy naptej, egy főző és egy hólapát „élte túl”. A fiúk, ekkeseredéseket orvosolando, bölcsen felhasználták a technika vívmányait, és lefelé tartva rádión rendelték ebédet maguknak az alaptáborban tartózkodóktól.

Amikor először mondja ki valaki hangosan a terv feladásának gondolatát, rendszerint már nincs visszaút. Így lett volna ez a Broad Peak-expedícióval is, ha váratlanul meg nem változik az időjárás. A hirtelen érkezett meleg levegő megolvasztotta a felhal-

(A Broad Peak-expedíció jelentései olvashatók az Exit magazinban: exit.index.hu.)

SENKI TÖBBET?

Sokan szeretnék, hogy az elmúlt évtizedeket senki ne hozhassa többé vissza, ám az egykori Szovjetunió hetven évét vagy Magyarország és a környező országok közel fél évszázadát nehéz lenne nyom nélkül kitérőlni a történelemkönyvekéből, ám a nyomok némelyike a rendszerváltás után árucikké vált, s a világ különböző bolhapiacain egyre többet ér...

Senki többet ne kezdjen tehát vörös csillagos, *Lenin*-szobros elvtársi játékba az emberi sorsokkal, de a különféle aukciókon a *Lenin*-szobroknál s egyéb történelmi emlékeknél a „senki többet?” egyre gyakrabban hangozhat fel... Ezúttal Magyarország első online aukciós házában lesz nemzetközi árverés a „vörös korszak” emlékeiből: a tavaly őszi nagy sikerű Kieselbach-aukcióval elindított *Prím-eCollections* sorozat most *RedCollection* néven folytatódik.

A *Prím* – miként tavaly a képauctionál – most is csak az árverezőszoftvert biztosítja az aukcióhoz, a gyűjteményről ezúttal a több egyedi tartalomszolgáltatást (*WebBusiness*, *Webnyertes* stb.) nyújtó *WebTime Kft.* gondoskodott. A *WebTime* több száz egyedi „műtárgyból” álló kollektója a www.RedCollection.com oldalra kerül fel, ahol a *Prím* aukciós gépezetével szeptember 7-én indulhat a licit. Az aukcióhoz természetesen a www.Arveres.com oldalról, vagyis a *Prím* árverezőházának főbejáratán keresztül is el lehet jutni a megfelelő kategória kiválasztásával, de a két rendező cég közvetlen linket is biztosít honlapjáról ([PRIM.HU](http://Prim.hu), [WWW.WEBTIME.HU](http://www.WebTime.hu)). A váltott tárgyakkal zajló árverés két hónapig, stílusosan november 7-éig tart, természetesen folyamatosan cserélődő „árúkeszlettel”.

A több mint fél ezer tárgy között akad kétlélő harci jármű (*BRT*), de az igazi kuriózum egy *Lenin* ábrázoló afgán selyemgobelin, amely a maga műfajában minden bizonnyal milliókat érő műalkotás. A licit persze alacsonyabbról, ebben az esetben 500 000 forinttól indul.

A kispénzű gyűjtőknek sem lesz okuk a szomorkodásra, hiszen akadnak majd tárgyak néhány ezer forintot induló árral is.

Az árverezésre kerülő tárgyak egy virtuális kiállítás keretében szintén megtekinthetők, ahol megmutathatjuk gyermekeinknek,

hogyan nézett ki az a *Losonci Pált* ábrázoló „május 1-je” tábla, amellyel annak idején kötelező volt felvonulnunk, vagy – megkopott orosznyelv-tudásunkat felidézve – megtudhatjuk, hogyan kell krumplit pucolni a Vörös Hadseregben a munkafolyamatokat bemutató tábla segítségével.

Természetesen nem hiányozhatnak a *Vlagyimir Iljics*et ábrázoló festmények, szobrok, rézkarcok, szőnyegek sem, amelyeket akár virtuális képeslap formájában is továbbíthatunk a munkásmozgalomból kimaradt embertársainknak, elvtársainknak :-).

Az site alkotói a kezdőoldalon a félreértések elkerülése végett mindenkit tájékoztatnak, hogy ők bizony kapitalisták, vagyis a *RedCollection.com* oldalainak létrehozása mentes mindenféle politikai és ideológiai nézetű, tevékenységüket kizárólag üzleti célok vezérlék.

Eme üzleti célok elérésében számíthatnak a külföldi műgyűjtőkre is, ezért az aukció ezúttal kétnyelvű, angolul is elhangzik majd a „senki többet?” a kalapács lecsapása előtt...

HP NetServer E55

Most kihagyhatatlan áron!

A HP NetServer E55 kifejezetten a kis és közepéretű munkacsoportok számára készült, és tervezésekor az egyik legfontosabb szempont volt, hogy a dolgozók munkájukra összpontosíthassanak, és ne a számítógépes rendszerrel kelljen foglalkozniuk. Ez a megbízható szerver minimális erőfeszítés árán maximális hatékonysággal tartja működésben a hálózatot.

*Ajánlatunk a készlet erejéig érvényes.

(1) 382 11 11 | www.hpshop.hu (válassza a "Netserver" gombot)

HP NetServer E55 (D9337A): Intel® Pentium® II Processzor 450 MHz > 64 MB memória > 9 GB UW SCSI merevlemez > 32x CD-olvasó > 10/100TX LAN adapter

Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks and Celeron is a trademark of Intel Corporation.

Horváth László rovatának vendége Druzbaczky Ildikó / druzsby@webmarketing.hu

Mikor jó el a Kánaán, AVAGY

Milyen lesz az internet Magyarországon holnap? (I.)

A Webmarketing.hu munkatársai interjúkba kezdtek, kikérték néhány szakember véleményét az internetről, Magyarországról és a kettő közös jövőjéről. A válaszokból a legérdekesebbeket a Webmarketing.hu vezetője, **Druzbaczky Ildikó** szerkesztésében adjuk közre. A Webmarketing.hu első három beszélgetőpartnere **Nyíró András** (neve összekapcsolódott a magyar internettel: többek között az Internetto és az Index online lap alapítója, főszerkesztője volt, jelenleg a Westel Press tartalomigazgatója), **Virányi Péter** (a BM Szociológiai Karán többek között internetes újságírók képzésében vesz részt, az Internetto indulásánál Nyíró Andrással együtt dolgozott az egyetemen, a Realsystem Kiadó igazgatója) és **Vértés János** (a Prim Kiadó vezetője, az Internet Kalauz főszerkesztője) volt, az alábbiakban az ő válaszaikból adunk közre egy csokorra valót. Az interjúk teljes terjedelmükben a www.WEBMARKETING.HU oldalon olvashatók. Sorozatunkat a jövő hónapban mások véleményének közreadásával folytatjuk.

Webmarketing.hu: – Ön szerint hazánkban mikorra tehető a háztartások 80%-os internetellátottsága?

Nyíró András: – Nem lesz ilyen ellátottság, 10 éven belül legálábbis szerintem nem. A számítógép kezelése bonyolult dolog, sokkal nehezebb megtanulni, mint például egy távirányító kezelését, angoltudás szükséges hozzá, és nálunk az emberek többségéből mindehhez hiányzik a motiváció. A számítógép használata ráadásul nagyfokú interaktivitást is igényel, sokkal könnyebb például a tévét nézni.

Vértés János: – 2010-re nem a mai internet-hozzáférés lesz a jellemző, hanem a mobilkészülékek, az autórádiók és gyakorlatilag minden tévékészülék hálózatba kötése, vagy ezer olyan dolog, ami-re ma nem is gondolunk, így mire ez az állapot bekövetkezik, nemigen lesz értelme a kérdésnek. A statisztikusok a telefonnal, a televízióval és hasonlókkal való ellátottságot fogják vizsgálni, nem pedig az internetellátottságot... Ugyanakkor 2010-re nagy valószínűséggel a családok 20-30 százalékánál (nagyjából akkora hányadnál, amekkoránál ma több autót, több videót, több mobiltelefon van) több internet-hozzáférést biztosító eszköz is lesz egy háztartáson belül.

W.: – Két generációval később lakosságunk hány százaléka lesz „számítógép-tudatlan”?

Virányi Péter: – Ez a szám feltehetően minimális lesz, azonos az analfabétákéval. Durván 14-15%.

V. J.: – Hetven? Nyolcvan? Néhány évtized múlva nagy valószínűséggel az internet és a számítógép beépül minden bennünket körülvevő tárgyaiba, s ahogy nem kell számítógépes tudás

ahhoz, hogy valaki autójának fedélzeti komputeréről leolvassa, hány kilométert tehet még meg a következő tankolásig, ugyanúgy ahhoz sem kell, hogy a tévét egy internetes csatornára hangolja, vagy hogy a frízsidek automatikusan jelezzék a sarki fűszeresnek: kifogyott a vaj, a tej és a tojás, jó lenne beindítani a házhoz szállítást...

W.: – Mikorra teszi, hogy hivatalos ügyeink 50%-át a neten intézhetjük?

V. J.: – Öt év... Az ügyintézés nem a .com, hanem a .org területre, ott mindig is lassabb lesz a fejlődés az érdekek hiánya, az emberek hatalmi öntudata, a fontosság látszatának fenntartása miatt...

Ny. A.: – Úgy gondolom, mobilon hamarosan egy csomó dolgot el fogunk tudni intézni, hiszen már ma is lekérdezhetjük a bankszámlánk egyenlegét, SMS-ben értesítést kaphatunk a bankkártya használatáról. Hiányoznak azonban nagyon fontos döntések, amelyek támogatják a számítógépes vagy WAP-os ügyintézés elterjedését. A jogszabályokon kívül a megfelelő szabványok kidolgozására, elfogadására is óriási szükség lenne. A bonyolultabb hivatalos ügyek intézését például szabad elérésű terminálokon lehetne megvalósítani, akár egy telefonfülkéből, egy kávézóból vagy egyéb nyilvános helyről.

W.: – Mit nem tudunk elintézni a neten öt év múlva?

V. J.: – Mondjuk Magyarországon még öt év múlva sem tudunk .hu típusú domaint regisztráltatni... A dologhoz illő lenne egy smiley hozzátennem, de a példa nem véletlen: minden olyan területen, ahol az emberek maguknak vindikálják mások „érdekeinek” védelmét, ahol a tyúkölnyi hatalmat nem sikerül ellapátolni, ott

megmaradnak azok a felleghváarak, amelyek megkívánják a polgár személyes bemenetelét, a faxot, a két tanút stb.

V. P.: – A virtuális szerelmet viszonylag kevésbé, de az az érzésem, hogy mindenféle érzelmi kapcsolatot nehéz volna. Maga a betű nem fejezt ki érzelmet, még akkor sem, ha különbözőz piktogramok léteznek erre. Meggyőződésem, hogy az emberi érzelmet nem fogja kihozni az internet. A másik, amiben nagyon bízom, hogy újabb könyvtárakat fognak teleírnival, hogy vége a papírnak.

W.: – Lemaradnak-e a kisvállalkozások az internetes versenyben?

V. J.: – Nem. Az internet új típusú szövetségeket, közösségeket tesz lehetővé, szerintem néhány gyors kisvállalkozás nemcsak behozhat, de akár le is körözhet nagyvállalkozásokat. Persze a gyors, okos, előrelátó nagyvállalatok tökéletesebbek – ahogy az élet minden területén – itt is az oló szétnyílását eredményezhetik, azonos körülmények között a szegény szegényebb, a gazdag gazdagabb lesz... Az az internet kínál néhány olyan sanszot, amelynek kihasználása ezt az általános trendet megfordítja.

V. P.: – Szerintem ugyanaz fog történni, mint az élet többi területén, tehát lesz néhány nagyvállalkozás, amely általános igényeket fog kielégíteni, viszont a kézi munkára mindig volt igény, tehát a kisvállalkozások szűródni fognak. Lársz nek utalva a nagyokra: vagy beolvadnak, vagy megeszik őket. De hogy jó néhány kisvállalkozás meg fog maradni a piacon az egyedi igények kielégítésére, az biztos.

W.: – Az államnak be kell-e avatkoznia az internet fejlődésébe?

V. P.: – Be kell avatkozni a személyiségi jogok védelmében, az adatbiztonsággal kapcsolatos kérdésekben, minden egyúttal pedig hagytnia kell. Az internet egy médium, ad absurdum ugyanolyan, mint egy óriáslaplak. Az állam birtokolhat minden további nélkül saját hozzáférési lehetőségeket, amelyeket valamilyen módon preferál – ez egy nagyon kicsi szelet –, de semmiképpen nem fog más-képp viselkedni az internet, mint a televízió.

V. J.: – A törvényalkotóknak – lehetőleg az analógiák alapján – meg kell rajzolniuk a határokat... Az állami beavatkozás másik tépe, egy kihagyhatatlan lehetőség, ha a másodiklagos elosztás keretében a legnagyobb gazdasági erőre koncentrált, vagyis minden eszközzel gyorsítja az internet térhódítását, a szükséges eszközök, a szükséges ismeretek elterjedését. Az államnak két kézzel kellene támogatnia azt a folyamatot, amelynek eredményeképpen országunk egy év múlva esetleg a mainak a dupláját éri, két év múlva a négyszeresét... Ez lenne az idei Széchenyi-program, nem kell ehhez újat indítani Neumann néven...

W.: – Ön szerint mi az információs társadalom?

Ny. A.: – Az internet milliós számítógépeit köti össze egymással, azonos státust ad Indiától az Egyesült Államokig. Ezek az emberek Reykjavíktól Sidneyig közösséget alkotnak, sok a hasonlóság közöttük, hasonló dolgok érdeklik őket, hasonló munkájuk, gazdasági státusuk van. Ők maguk képeznek egy információs közösséget, ha úgy tetszik, társadalmat, de ez nem országokhoz kötődik.

V. P.: – Ha egy demokratikus társadalomról beszélünk, azt gyakorlatilag majdnem egyenlőnek tekinthetjük az információval. Információs társadalom alatt is érthetünk: az, hogy egy társadalom egyről a kettőre tudjon menni, másképpen nem lehetséges, mint hogy olyanfajta tudásanyaggal, információval legyen ellátva, amely lehetőséget biztosít számára az optimális döntések meghozatalához. De létezik olyan nézet is, miszerint nincs olyan, hogy információs társadalom. mert a két fogalom nem fér össze.

W.: – Milyen szerepet játszik az állam az információs társadalom kialakulásának elősegítésében?

Ny. A.: – Az államnak lett volna esélye, hogy nagyot „gurítson”, például az infrastruktúra kiépítésében. A múlt században a vasúttörzsként volt a legfontosabb feladat, ebben a században a T30-as kábelek fektetése. Sajnos a magyar állami felelősök nem arról az oldalról közelítették meg a kérdést, ahonnan kellett volna. A Sulinet, szerintem, nem igazán tartozik a jól meghatározott szerepek közé, inkább a hozzáférés elősegítésének kellene fontosnak lennie.

Persze folyamatosan vannak próbálkozások és ötletek a fejlesztésre, remek lenne például a hajléktalanok számára olyan nyilvános érintőképernyős terminálok bevezetése, ahol a hajléktalanszállók foglaltságáról tájékozódhatnának. Ez, ugye, télen számukra a legfontosabb információ.

W.: – Ön szerint vannak-e olyan előnyei Magyarországnak, amelyek az internet előretörését segíthetik?

Ny. A.: – Nemcsak Magyarországra kell gondolnunk, illetve nemcsak arra a kb. 10 millió emberre, aki itt él. Ugyan a magyar nyelvű népesség nem túl nagy, de Magyarországon kívül nagyon sokak számára jó lehetőséget ad az internet anyanyelvük gyakorlására. Nagyon fontos például az erdélyi internetes piac, amely egyelőre elmaradott, de szépen fejlődik, és hatalmas az érdeklődés – erre oda kell figyelnünk.

V. P.: – Inkább hátrányokat tudok mondani. Gát az, hogy a magyarországi korfa az idősebb generáció felé hajlik el, amelynek egyébként teljesen új dolog, hogy itt csapkodni kell mindent. Gát az a fajta „nyelv-nemismeret” is, amellyel a magyar társadalom rendelkezik.

V. J.: – Előnynek inkább a hátrányt érzem: nincsenek olyan erőforrásaink a hagyományos gazdaságban, amelyeket fájlnánk lassú elhalásra ítélni, vagyis megtehetnénk, hogy minden erőforrásunkat az új gazdaságba ömlesztjük...

W.: – Milyen lesz az internet öt év múlva?

V. J.: – Az ilyen típusú kérdésekre a legszemléletesebben *Vámos Tibor* akadémikus válaszolt, aki arra a felvetésre, hogy mi lesz kétézerben, a hetvenes évek közepén azt mondta, hogy élvezni fogjuk a bunziszort... Hozzátette, hogy a bunziszort 1995-97 táján egy busman professzor fogja feltalálni, és megváltoztatja a világot, az informatika egészen más lesz, mint ma... „De mégis milyen?” – kérdezték őt a szakemberek. „Honnan tudnám, hiszen még nem találták föl a bunziszort!” Nekünk őt évtel előzött az internet jelentette a bunziszort, egészen más az informatika ma, mint amilyennek akár hat éve képzeltek volna... Aki azt mondja, hogy el tudja képzelni az öt-tíz évvel későbbi informatika világát, az saját korlátolt fantáziájának a foglya: nem tudja, hogy milyen bunziszort hoz majd 2003...

V. P.: – Az interneten fogok tudni kommunikálni. Tudok majd eladni és játszani, számomra nem erőszakossá válik az internet, hanem kifejezetten segíteni fog. A cégek rá fognak dobni arra, hogy az internet nem felesleges pénzkidobás. Rá sem fogunk ismeri a mostani kezdetleges, erőszakos formára. De hát ilyen volt a világ, amikor elkezdődött a televízió vagy a rádió.

Ny. A.: – Az 1999-es generációra nagyon oda kell figyelnünk: ők a rendszerváltások születtek, és az angol nyelv, a számítógép, a mobiltelefon és az internet számukra teljesen természetes, az eszközöket „anyanyelvi szinten” használják. Ők 10-15 év múlva nagyon meg fogják változtatni a munkaerőpiacot és az internet-használatot is.

Nekünk a számítógép egy csoda, izgalmas kihívás, nekik olyan, mint nekünk a rádió, a tévé: az é. g. fogalmi rendszerükben már a helyierkét ez is. Sokkal hatékonyabbak lesznek a munkaterőpációna is, mert lényegesen kíméletlenebbek nálunk, hiszen abban a tudatban nőnek fel, hogy ha pénz van, bármit megtehetsz. Erre már most félelmetes példákak lehet látni. Minket, öregeket pedig buldózerrel fognak lelőlni a Tájgatosról :-).

suli.net

Az Internet Kalauz melléklete a középiskolai internetprogramhoz

IQ-TESZT

(European IQ-test)

www.stateless.com/savell/iq.html

Az IQ-t, vagyis az intelligenciahányadost sokak egyszerűen csak az „okosság” mérőszámának tekintik. Valójában többfajta intelligencia létezik, de ezek közül az egyszerűen csak IQ-nak nevezett a legismertebb. Az a szám, amelyet az IQ-teszt kitöltése után kapunk, leginkább azt írja le, hogy valakinek milyen a problémamegoldó és összefüggés-meglátó képessége. Ez természetesen összefüggésben áll azzal, hogy az illető mennyire képes új ismeretanyag befogadására, annak gyors elsajátítására és alkalmazására, tehát jellemzi a tanulási képességet is.

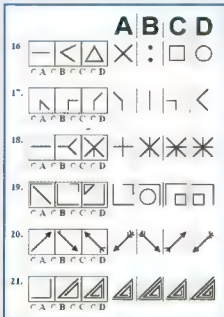
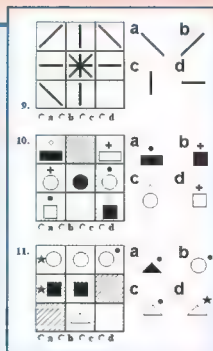
Nézzünk néhány példát! Az, hogy egy háromszög alakú nyírláson át kell juttatni háromból egy síkidomot, amely lehet négyszög, kör vagy háromszög, nem valami nehéz feladat, mégis intelligencia szükséges hozzá: egy állat nem tudná megoldani. Kicsit bonyolultabb az a kérdés, hogy mi következik az 1, 2, 4, 7, 11... után a sorban: 16, hiszen mindig eggyel többet adunk az előző számhoz. Ezen már – IQ-nk függvényében – pár másodpercet gondolkodnunk kell. Ezzel szemben az a kérdés, hogy a 3968, 63, 8, 3... számsorozat következő eleme kicsoda, valószínűleg igen sokunkon kifog, de legalábbis percekre elgondolkoztat.

Nem véletlenül vannak egyébként „melyik a következő szám?” típusú kérdések az ilyen tesztek többségében. Az, hogy ki tudjuk következtetni a szabályosságot valamely rendszerben, az intelligenciahányados egyik legfontosabb összetevője. Akik magas IQ-val rendelkeznek, azoknak a matematika többnyire nem okoz gondot – legalábbis a feladatmegoldás és a megértés része –, legfeljebb a tételek és az elmélet. Persze nem arról van szó, hogy a zsenik arkusztangens hiperbolikuszt tudnak számolni öt másodperc alatt, csak az egyszerű aritmetikai műveleteket követik és „érzik” jobban, mint többségünk.

Ha a fenti page-en található tesztnek nekiállunk, különböző síkbeli alakzatok összetartozását és sorozatba illosztását, valamint a már említett szám- és egyéb sorok kiegészítését kell elvégeznünk. A megoldás során észrevehetjük, hogy az egyes blokkok első néhány kérdése teljesen triviális, és másodpercek alatt megoldható, majd hirtelen nagyon nehezzé válik. Ez az a töréspont, ahol eszünk beadja a kulcsot, vagyis ahol elérjük IQ-nk határát. Egy teszt annál jobb, minél jobban meg tudja fogni ezt az átmenetet.

A feladatok megoldása során néha észrevehetjük, hogy egy kérdés nem egyértelmű, többfajta megoldás létezik. Ilyenkor nem kell idegeskedni: a legkevésbé nyakatekert vagy legalábbis számunkra legkézenfekvőbb verziót kell választanunk. Általában az első, magunk számára is elfogadható megoldás a jó, sőt ezt a bizonytalanságot is beleszámítják a tesztbe: az legegyszerűbb válasz megtalálása is feladat.

A különféle tesztek más és más elven mérnek. Az egyik szavak jelentését kérli, a másik szöveges problémamegoldást, néhány pedig matematikai összefüggések megtalálását várja el. Ebből következik, hogy IQ-nk 10-15 pontot is ingadozhat a különféle mérések szerint. Ilyenkor a legjobb, ha átlagot számolunk. Jó, ha tudjuk: az átlag IQ 100-as. Az emberek 25%-ának 110 felett, 7%-ának 120 felett, 2%-ának 130 felett van az IQ-ja. 150 feletti értékkel a Föld népességének kevesebb mint fél százaléka büszkélkedhet – ha ennyit mérünk magunknál, igencsak elégedettek lehetünk!

OPTIKAI CSALÓDÁSOK

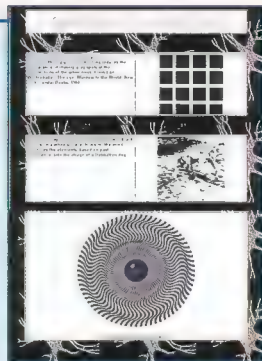
(Optical Illusions)

www.umds.ac.uk/physiology/daveb/brainday/optical.htm

Egyik legérzékenyebb szervünk a szemünk: megfelelő kondicionálás után – vagyis ha sok időt töltünk sötétben – képes egyetlen elemi részecske, azaz egy foton érzékelésre is. Bár a legfontosabb kapcsolatunk a világ felé, mégis néha megcsal minket, maga a szerv önmagában ugyanis eléggé „pontatlan” – ezeket a hibákat agyunk javítja ki. Az egyik legjelentősebb agyi korrekció például a vakfolt eltüntetése. A vakfolt nem más, mint egy terület a szemben, ahová idegpályák kapcsolódnak. Ezen a helyen nem látunk, azonban ezt nem vesszük észre a mindennapi életben, mivel agyunk a képfeldolgozás során interpolálja, vagyis kiegészíti ezt a területet.

Egy másik, kevésbé ismert érdekesség, hogy az ember eredetileg fejfelé lefelé lát, ugyanis szemlencsénk megfordítja a világot. A csecsemők megszületésük után még ezt a feje tetején álló képet érzékelik, amelyet aztán megtanulnak helyesen értelmezni. Ennek bizonyítására olyan kísérleteket végeztek néhány páciensen, amelyek során a fényugarakat egy szemüveg segítségével még egyszer megfordították. Rövid idő elteltével a szemüveg viselői megtanultak így látni, magyarul kikapcsolódott a „fordított áramkör” a fejükben. Ezek után természetesen vissza kellett állniuk, ami meglepő módon tovább tartott, mint az átállás. (Ha utánagondolunk, ez nem is olyan meglepő, hiszen az előbbi esetben csak ki kellett kapcsolni a korrigáló funkciót, hogy „normálisra” állítsuk az érzékelést, míg a második esetben fel kellett építeni ezt a korrekciót.)

A megadott oldalakon az agy és a szem kapcsolatának érdekességeit bemutató képeket találunk. Az ábrákat nézve olyan dolgokat vélünk felfedezni, amelyek igazából ott sincsenek – például foltokat egy teljesen tiszta táblán. Ezek a kísérletek nagyszerűen mutatják, hogy a látás a járás képességéhez hasonlóan nem velünk született, hanem megtanultuk. A mélyen rejlő tudatosságot csak azért nem vesszük észre, mert már nagyon régen – születésünk után nem sokkal – belénk ivódott.

ÚJ ELEMEEK

(Elements 116 and 118 Discovered)

enews.lbl.gov/Science-Articles/Archive/elements-116-118.html

Azok, akik pár évig tanultak kémiát, valószínűleg úgy érzik, hogy ebben a tudományágban már mindent felfedeztek. Természetesen számtalan új anyag, pontosabban vegyület fog még megjelenni a kémikusok lombikjaiban – szinte végtelen például a műanyagok, polimerek száma, valamint a szerves kémia is naponta alkot valami újat –, de azért az alaposszefüggéseket már mind ismerjük. Ha maunk elé tesszük a periódusos rendszert, akkor is elmondhatjuk: igen, ismerjük az összes elemet, ismerjük azok összes tulajdonságát.

Valójában, ha közelebb hajolunk *Mengyelejev* táblázatához, bizony furcsa dolgokra lehetünk figyelmesek. Például hol a 116-os számú elem? Hibás lenne a táblázat? Természetesen nem. Egyszerűen csak arról van szó, hogy a periódusos rendszer elmélete jobb, mint a mai laborok, így olyan elemek létezését is megjósolja, amelyeket még nem sikerült előállítani. Különböző számításokkal meghatározható ezeknek a sohasem mért vagy látott anyagoknak a moláris tömege, stabilitása, atomszerkezete és még sok minden más. A tudósoknak – persze a matematikusokat kivéve – azonban sohasem elég az elmélet, mindig szeretnék a gyakorlatban is megvizsgálni azok valóságát. Emiatt számos laboratóriumban kísérleteznek a megjósolt, de még ki nem mutatott anyagok előállításával. Az egyetlen probléma az, hogy ezek az elemek nem véletlenül nem találhatók meg a természetben: egyrészt nagyon nagy energia kell a létrehozásukhoz, másrészt nem stabilak, vagyis igen rövid idő alatt, gyakran mikroszekundumok alatt felbomlanak.

A kaliforniai Berkley kutatóközpontban alig egy éve sikerült a 116-os és 118-as, úgynevezett „szupernehéz” elemek létrehozása. A labor több mint kétféle ciklotronja segítségével kriptonionokat gyorsítottak fel, és ezekkel bombázták ólom (igen gyakran ez az anyag a hasonló kísérletek kiindulóeleme), így hozva létre új elemeket. Ezek természetesen más anyagokra bomlottak azon nyomban, létezésükről csupán a bomlás során mért reakció adott tanúbizonyságot – ez azonban elég a tudósoknak. A 118-as számú elem 116 protont és 173 neutronot tartalmaz. Összehasonlításképpen a természetben megtalálható legnehezebb fajsúlyú anyag az urán, amely 92 protont és 146 neutronot tud magáénak.

Felvethejtük a kérdést: miért előzünk ennyi energiát és időt arra, hogy elmondhassuk, pár másodpercig talán a kezünkben volt valami? A válasz egyszerű. Egyrészt ezek a kísérletek számtalan olyan „mellékes” információt nyújtanak, amely előrelendíti a kémiát és a fizikát, az atomszerkezet-kutatást, másrészt közelebb visz minket a „stabil sziget” elméletének bizonyításához. Ez a teória arról szól, hogy ezeken a szupernehéz, instabil anyagokon túl létezik néhány elem – valahol a 114 proton és 184 neutron környékén –, amely igen stabil. Ezek létrehozása különleges tulajdonságaik révén jelenleg megjósolhatatlan hasznot hajthatna a tudománynak és az emberiségnek. Minden egyes új, nagyobb atomszámú elem közelebb visz minket ahhoz, hogy meglássuk, tényleg létezik-e ez a különös sziget.

K>A>L>A>U>Z

Rózsás Balázs rovata / rbalazs@balu.sch.bme.hu

WEBVILÁG
MAGYARORSZÁGON

Tévé- és rádióprogram a magyar weben

A Rózsás Balázs által indított új rovat nem egy konkrét site-ból, hanem egy-egy tevékenységből, szolgáltatásból indul ki, és feltérképezi, hogy ki mit kínál abban a témakörben a weben, igyekszik a lehető legnagyobb teljességre törekedve összeszedni az adott terület minden online tartalomszolgáltatóját. A sorozat első részében az online műsorújságok eddigi legrészletesebb kalauzát adjuk olvasóink kezébe.

A tévé-, illetve rádióműsor internetes ismertetése fontos szolgáltatás, mivel a hálózatba kötött számítógépek száma egyre nő. A komputerekhez kaphatók alkatrészek, amelyek lehetővé teszik a monitoron való televíziózást, illetve a gépen keresztül rádióhallgatást (a hagyományos műsorszóráson keresztül). Sőt ez utóbbi már meglehetősen elterjedt, és valószínűleg a tévézésre is nem sokára lehetőség lesz. Mindezek szükségessé teszik, hogy a műsorújság elérhető legyen a hálózaton keresztül.

A magyar weben található műsorismertető három nagy csoportra oszthatók. Az elsőbe az egyes országos tévéadók, rádióállomások tartoznak, amelyek a saját weboldalukon saját műsorukat közlik. Itt többnyire részletesebb leírás is található, ám nemcsak a filmekről, sorozatokról, hanem a hír- és magazin-műsorokról, amelyekre pár helyen szavazni is lehet. A rádió esetében a műsorkalauz többnyire csak az ismertető funkciót látja el, nem vezetnek róla linkek sehova. A második csoportot az a pár helyi tévécsatorna alkotja, amelynek van a weben elérhető műsorismertetője, illetve ide sorolhatók még az olyan oldalak is,

amelyek egy konkrét témában ajánlanak adásokat több csatornán is. Náluk általában csak a műsor található meg, nem jellemző, hogy pluszinformációkat tesznek fel az oldalukra. A harmadik csoportba tartoznak a műsorújság jellegű oldalak, ahol több adó programja található meg. (Van, ahol nem csak tévé-, illetve rádió-, hanem mozi- és színházműsor is elérhető.) Általában kijelenthető, hogy a rádióműsor-ismertetőkből sokkal kevesebb létezik a weben, mint a tévé esetében. Különösen igaz ez a második csoportra (helyi adók), legkevésbé pedig a harmadikra (webes műsorújságok).

1./ Az egyes adók saját oldalain megtalálható műsorismertető

A rádió esetében az első csoportban a Magyar Rádió (Kossuth – FM, AM –, Bartók, Petőfi, körzeti szerkesztőségek közös műsorai) programjáról van talán a legrészletesebb ismertető (WWW.RADIO.HU, illetve közvetlenül: WWW.MUSOR.MOOL.HU). Ki

lehet választani a kívánt adót a kezdőoldalon, ami után annak az napi műsorát láthatjuk. Lehetőségünk van más napok műsoraiba is rákeresni dátum, illetve adó szerint. A szolgáltatásról található egy rövidebb felhasználói tájékoztató is az oldalon. A Juventus rádió (WWW.JUVENTUS.HU) esetében nincs időpontokra bontott műsorismertető, csak egy rövid tájékoztató az adásokról. A Danubius rádió weboldalán (WWW.DANUBIUS.HU/MUSOROK) ennél részletesebb ismertető található. Négy pontból (Hétköznapi, Hétvége, Cappuccino, Kívánságműsor) választhatunk: az első kettő (idő szerinti) műsorismertető, a harmadik és a negyedik pedig a címnek megfelelő adásról szól. Mind a négy helyen linkeket mutatnak a műsorvezető, illetve a műsorok oldalaira.

A tévéadók site-ján a rádiókéhoz viszonyítva többnyire kidolgozottabb ismertető található, a műsorok közül is többnek van külön oldala. A Magyar Televízió (WWW.MTV.HU/TVMUSOR) két csatornájának kétheti (az éppen aktuális, illetve a következő) műsora érhető el a weben. Az aktuális nappal indít, és választhatunk, amennyiben egy későbbi nap programjait akarjuk megnézni. A két csatorna (M1, M2) adott napi műsora párhuzamosan látszik, az éppen folyó adást zöld színnel jelzik. Néhány műsorra link is vezet (pl. híradó).

A Tv2 online csatornáján (WWW.TV2.HU) egyheti műsort láthatunk, a weboldalon elérhető műsorismertető a honlap indításkor kezdve üzemel, s folyamatosan frissítik. Itt is elérhetjük az

füzetet is elérhető, sőt letölthető (.rtf, illetve tömörített .zip formátumban). A műsorokat itt is jelölik 14 év alattiaknak nem ajánlott, illetve csak 18 éven felülieknek címkével, ha szükséges. Am nemcsak műsorújságszerűen, időrendben tekinthetők meg: lehetőség nyílik a cím alapján megnézni, hogy az adott film, sorozat vagy más adás mikor lesz. Továbbá a műsorszerkezeztől is olvashatók információk.

Táblázatos formában pár szempont:

CSATORNA	IDŐTARTOMÁNY	KORHATÁR JELÖLÉSE	KERESÉS	LEÍRÁS A MŰSOROKRÓL
MTV	2 hét	nincs	nincs	van
Tv2	1 hét			van
RTL Klub	2 hét	van	kategóriákra	van
Duna Tv	nagyon széles	nincs	megadott címekre	van
HBO	1 hónap	van	megadott címekre	van

Az első csoportot átnézve látszik, hogy a tévé sokkal elterjedtebb a hálózaton, mint a rádió. Ennek megfelelően az ismertetőik közül is sokkal több foglalkozik a tévéműsorokkal, mint a rádiókéval. Ez nemcsak itt, az első csoportra igaz, mint majd látni fogjuk a későbbiekben. A kisebb helyi adók közül is több

ismertetőből azon adások oldalait, amelyekhez tartozik ilyen.

Az RTL Klub (WWW.RTLKLUB.HU) műsorait típus szerint is megnézhetjük, ekkor csak az adott műsorokat látjuk. Kétheti „menü” érhető el, az aktuális és a következő heti. Többhöz van külön weboldal, amelyre a műsorújságból eljuthatunk. Ezen keresztül felmek, következő sorozatepizódok leírásai is megtekinthetők. A műsorokat megjelölik aszerint, hogy melyik nem ajánlott 14 éven aluliaknak, illetve melyik szól csak felnőtteknek. Közöttük keresni is lehet, sok kategóriából választhatjuk ki a bennünket érdekelt. A keresés vonatkozhat az egyébként is elérhető két hétre, az aktuális hétre, aznapra, de az időpont tetszőlegesen megadható.

A Duna Televízió (WWW.DUNATV.HU/MUSOR) műsorából elsőként az aznapi látható, de egy naptár napjait kiválasztva két héttel előre is megnézhető a műsorfüzet. A korábbi adások közül pedig viszonylag régiek is elérhetők (például 2000 áprilisában megtekinthető volt a januári is). Sok műsorhoz ott helyben egy rövid leírás tartozik. Közülük egyesek letölthetők és lejátszhatók .rm formátumban is, a műsorfüzetből kiindulva. Lehetőség van a címlista alapján a kívánságtól adás időpontját megnézni (ilyenkor a műsorfüzet megfelelő oldalát hozza elő).

Az HBO csatorna (WWW.HBO.HU) oldalán az aznapi és másnapi adásnak külön oldala van, illetve az aktuális hónap műsor-

tévés található meg a weben, mint rádiós. A tévéműsor-ismeretők részletesebbek, több információt tartalmaznak az egyes műsorokról. A rádióadók közül azonban akad olyan, amelyik lehetőséget biztosít az online rádióhallgatásra (például a Juventus). A Magyar Rádió adóinak sokkal kidolgozottabb a (közös) műsorismertetője (amely egy új szolgáltatás), mint a Juventus, illetve a Danubius esetében, ami talán a műsor különbözőségeiből is fakad. A televízió-csatornák esetében ilyen lényeges eltérés nem tapasztalható, a fő különbség annyiból áll, hogy van, ahol lehet keresni, máshol pedig nem. A leglátványosabb, „csillagó-villagó” oldala az HBO-nak van; talán nem véletlen, hogy éppen egy előfizetéses csatornáról van szó.

2./ Helyi adók műsora, illetve témához kötődő műsorajánlások

A második csoportban, a kis helyi adók között két városi csatornát és két másik oldalt sikerült találni, ahol van valamiféle műsorismertető. A Debrecen Televízió (WWW.DEBRECEN.COM/DTVMUSOR.HTML) egyheti műsora található meg a weben. A Kecskeméti Televízió (WWW.KECSKEMET.HU/FRAMES/KECSKEM/MEDIAK/KTV.HTM, illetve WWW.TVMUSOR.HTM) is egyheti műsort tesz elérhetővé, azonban egyik esetben sem érvényes

már az elérhető műsor, valószínűleg egy korábbi kezdeményezés maradványairól van szó (1999-es, illetve 2000. februári adatok láthatók).

A WWW.KAPASVAN.CO.HU weboldal (horgászáttal kapcsolatos dolgokról szól, mint az a nevéből is kitűnik) egyetlen műsornak az éppen következő számára hívja fel a figyelmet (például: „Következő adás időpontja: 2000. 04. 21., M1, 16 óra”), másodpercre pontosan jelzi, hogy mennyi idő van hátra a következő adásig. A korábbi műsorok tartalmából is lehet válogatni, olvasgatni.

A WWW.SCI.FI/HU/FILM/TVMUSOR oldalon a televízióban megjelenhető műsorokat csoportosítják típus szerint, majd csoportonként ajánlanak közülük (természetesen elsősorban sci-fi vagy hasonló témájúakat). A csoportok: film, sorozat, tudomány, a Spektrum Televízió külön kategóriában, mozi-, film- és sztár-magazinok, sci-fi rajzfilmek. Az egyes műsorokhoz megadják a csatornát és az időpontot. Egyszerre egyheti műsor látható, és kb. 3 hónapra visszamenőleg nézhetők meg az ajánlott műsorok.

Helyi rádiócsatorna-műsort nem sikerült találni. Tévéműsorok ugyan voltak, de azok közül egyiket sem frissítették már régóta. Az említett két oldal azonban kiválóan használható a téma iránt érdeklődők számára, különösen a sci-fivel foglalkozó. Keresni ugyan nem lehet (csak a webböngésző beépített keresőjével), de egy ilyen jellegű összefoglalót nem lehet más úton gyorsan összehozni.

3./ Webes műsorújságok

A harmadik csoportban három szolgáltatást sikerült találni. A WWW.PORT.HU címen elérhető tévéműsor-ismerető mellett mozi- és színházműsor, valamint utazási ajánlatok, nyelvviskók, illetve más kulturális szervezetek adatai találhatók. Rádióműsorok semmi. Tévéműsorok vonatkozásában lehetővé adjuk, hogy párhuzamosan 3-14 adó kínálatát nézni. Egyszerre az egy napra vonatkozó műsort láthatjuk, de a nap egyhetes intervallumban állítható. Főként magyar adók találhatók meg, egyetlen kivételt a National Geographic. Minden csatorna esetében láthatunk egy-két pillanatképet az adásból. A különféle műsorokra link vezet, ahol az adott filmről stb. olvashatunk információkat (például sorozatok következő részének leírását). A színészekről, rendezőkről is elérhetők különféle adatok, valamint szavazni is lehet az egyes műsorokra, és megtekinthető a szavazás állása (első 10 helyezett).

A másik ilyen oldal a WWW.COMEDIA.HU/TVDB, ahol szintén több adó műsorát nézhetjük meg, azonban itt egyesével. Piros színnel jelzik az éppen aktuális. A port.hu-val ellentétben itt több külföldi csatorna is szerepel (például Sat1, ORF1, RTL, Eurosport stb.), itt azonban nincsenek pluszinformációk. Egyszerre 10 nap műsora érhető el. A nagy gond ennél az oldalnál az, hogy ritkán frissítik, például május elsőjén még csak az április 15. és 25. közé eső napok műsorait lehetett megnézni. Itt e-mail címet sem sikerült találni, így ezt a hibát nem tudtuk jelezni a készítő felé. Egyébként majdnem minden más weblapon van megadva e-mail cím, ahová a véleményeket, javaslatokat, kérdéseket el lehet küldeni. Ez az oldal inkább fórumként működik, különféle témákhoz lehet hozzászólásokat beküldeni, és a tévé-műsor csak kiegészítés lenne, ha rendszeren működne.

A harmadik átfogó műsorismertető az RTV Részletes (WWW.RTVRESZLETES.HU), amely a Magyar Rádió online műsor-

magazinja. Itt a kiválasztott napon a kívánt csatorna műsorai között válogathatunk. Néhányhoz leírás is tartozik, amely egy linken keresztül a műsorfüzet részből érhető el. Az előző két szolgáltatóval ellentétben itt a Magyar Rádió műsorai is megtalálhatók (Kossuth, Petőfi, Bartók). Az egyes csatornák csoportosítva szerepelnek: rádióadók (az előbb említett három, illetve a Bartók éjszaka), földi sugárzású adók (M1, Tv2, RTL Klub), műholdas és kábeltelevíziók (M2, Duna Tv, HBO stb.), valamint külföldiek (RTL, Sat1, Tv5 stb.). A külföldiek, illetve néhány „kisebb” műholdas adás esetében párhuzamosan két csatorna listáját nézhetjük meg. A műsorfüzeteken kívül ajánló is található itt a hét minden napjára, ahol a különböző adók kínálatából válogatnak.

A harmadik csoportról, az általános hálózati műsorújságokról elmondhatjuk, hogy főként a tévéműsorról szól. Mindig van valami pluszszolgáltatás azon kívül, hogy az egyes műsorok időpontjait közlik (szavazás, hozzászólás, műsorajánló, filmek, sorozatok tartalmának leírása).

.....

Szemléletes formában mindez:

WEBOLDAL	TÉVÉ, ILL. RÁDIÓMŰSOR	MŰSORLEÍRÁSOK	SZÜRÉS, KERESÉS	EGYÉB SZOLGÁLTATÁS
www.port.hu	tévé	vannak	van	mozi, színház
www.comedia.hu	tévé	nincsenek	nincs	fórum, hozzászólás
www.rtvreszletes.hu	tévé és rádió	külön, ajánlóban	nincs	RTV Ízletes (receptek)

Összességében tehát a magyar weben a nagyobb csatornák saját oldalain elérhető, az adott csatornára vonatkozó műsorújságok (első csoport), a második csoporthoz tartozó néhány témaespecifikus vagy helyi adó műsorajánló/ismertető, valamint a harmadik csoport átfogó „műsorfüzetei” vannak jelen. Rádióműsorról csak az (első csoportba tartozó) egyes rádióadók saját oldalai, illetve egy harmadik csoportbeli oldal (RTV Részletes) szól. Ezt az oldalt abból a szempontból lehetne az első csoportba rakni, hogy szintén a Magyar Rádióhoz tartozik, azonban átfogó ismertető, így inkább a harmadik csoportba sorolandó. Ha valaki keres valamilyen műsort, akkor célszerű valamilyen harmadik csoportbeli szolgáltatót megnézni, mivel ott több adó kínálat látható egyszerre. Esetleg egyes konkrét témákban (például sci-fi) érdemes lehet egy, a témakörrel foglalkozó oldalt megkeresni, mert lehetséges, hogy ott egy műsorajánló is megtekinthető, ami jelentősen leegyszerűsíti a keresést. Az egyes adók oldalainak végigböngészése hosszadalmas lehet, de ez a rádió esetében nem számít túl sokat, mivel az általános műsorfüzetekben sem jelenik meg több rádióadó, mint a Magyar Rádió honlapjáról is elérhető csatornák.

Hungary.Network
Internet
 a *tartalom*
 szolgáltatója

.hu
<http://www.net.hu/domain>

Domain regisztráció
örísi kedvezményről
 február 15. és április 15. között

7.000 Ft + ÁFA regisztrációs díj
 havi **2.000 Ft** ÁFA fenntartási díj

2000. március 1. után bármilyen
 domain-név bejegyezhető
 a .hu tartomány alá

Hungary.Network
 1015 Budapest, Donáti utca 48-42.
 t./f.: (36-1) 201-1682, 214-1398
 e-mail: market@hungary.com

<http://www.hungary.com/>
<http://www.net.hu/>

www.
albacomp.
hu

www.albacomp.hu

A TESTRESZABOTT INFORMATIKA

8000 Székesfehérvár Mártírok útja 9.
 Tel.: *(22) 315-414, fax: (22) 327-532
www.albacomp.hu
 e-mail: sales@albacomp.hu

1139 Budapest Frangepán u. 8-10.
 Tel./fax: (1) 320-3446
 Tel.: (1) 350-8122

Albacomp Számítástechnikai Rt.

VÁSÁROLJON EGÉRREL!

Rendeljen Interneten
 az ARECONET irodaszer-áruházból!

Minden kategóriában, folyamatosan bővülő
 választékunkkal állunk rendelkezésére!
 Iskolaszerek, design csomagolópapírok,
 öntapadó füzetborítók
 széles
 választékát
 találja
 internetes
 áruházunkban!

www.areconet.hu és
www.irodaszer.com

ARECONET VEVŐSZOLGÁLAT

„HUMANS DÖ”

Internetcsinálók – sorozat

The Republic of the Web • INTERJÚ SZÉKELY DÉNESSEL

Pókember sorozatunk nem eredeti, hiszen annak idején már mi is folytattuk azt, amit a Matáv-net Netheads vagy Cekkerfejek néven megkezdett. Hasonló sorozatok léteznek a nagyvilágban is, az egyiket Gergely Tamás szerkeszti, aki Internetcsinálók felcímmel indított sorozatot a Brassói Lapokban azzal az ambícióval, hogy Csíkszeredától a Szilikon-völgyig megszólaltat több „pókembert”, „cekkerfejt”. Cikkei természetesen fellelhetők a weben is, a sorozat bevezető portréját a WWW.GEOCITIES.COM/ISTJAN/AKTUALIS.HTM oldalról emeltük le, mivel úgy éreztük, hogy az erdélyi internetezés a magyar Internet Kalauzban mégiscsak megér egy misét, és ezzel a sorozat későbbi elemeire is fel tudjuk hívni olvasóink figyelmét.

Az internet már ilyen: ülünk a vonal egyik végén (Stockholmban, Csíkszeredán, Mexikóvárosban) magányosan, ül valaki a másik végén (Montrealban, Gyergyószentmiklóson, Oslóban) ugyancsak magányosan, lehet, ők ketten soha nem látták, nem is fogják látni egymást. Az információ a fontos sok esetben, nem is a személy, aki az információt szolgáltatja; most mégis megkérdelem: ki vagy te, „dszekely”, ahogy az elektromos postaládám téged számon tart, vagyis civil neveden: Székely Dénes? Hol van számodra a vonal vége?

– Csíkszeredán, pontosabban a Polgármesteri Hivatal informatikai osztályán, immár nyolcadik éve. Vélem jött létre ez az osztály, gyakorlatilag én hoztam létre, évek óta harmadik gyermekként pályogatom, immár osztályvezetői minőségben.

– **Mi az a hihetetlen gazdasági elektromos világ, amelyet többedmagaddal létrehozatok, s amely kissé személytelenül a „dmoz” névre hallgat? Mit jelent a szó? Ki az a nagyszámú voluntőr, s mi a célja?**

– Egy pár fanatikus ötletét karolta fel az internet-nagyhatalomnak számító amerikai Netscape Communications Corporation, és adott anyagi támogatást a gondolat valóra váltásához. Az alapötlet pofonegyszerű és nagyon szimpatikus: meg kell valósítani egy olyan címtárt, amelyet nem gépek, programok hoznak létre és tartanak karban, mint például a legismertebbeket, a Yahoót, az AltaVistát, hanem emberek, önkéntes munkában. A jelszó: Humans do it better! – vagyis: Az emberek jobban csinálják! A projekt hivatalos neve Open Directory Project, talán Nyílt Címtár Tervnek lehetne magyarítani, innen a **DMOZ.ORG** cím is, a Directory Mozilla rövidítéséből. Mozilla egy kedves kis hüllő, egy zöld gyík, a Netscape fejlesztőinek kabalája, mondhatnám végjegy. A közreműködők mind magamfajta önkéntesek, ki-ki a saját érdeklődési területéhez kapcsolódó részeit építi a címtárnak.

A csapatot talán egy önkéntesekből álló demokratikus hadseregnek nevezhetném, még akkor is, ha nehéz egy demokráciára épülő hadsereget elképzelni. Meglehetősen szigorú szabályok határozzák meg az egyébként tág kereteket, állandó minőségi ellenőrzés mellett folyik az igen rapszodikus tempóban haladó munka. Mindenki akkor és annyit dolgozik, amikor és amennyi ideje van. Nincs megkötés, nincs norma, csak nemes versengés, elhivatottság és más efféle, napjainkban nem túl divatos dolgok. Ellenszolgáltatás a szó anyagi értelmében nincs, egyedüli megfogható, anyagi jutalom, amit ezért kaptam – és amire mellékesen büszke vagyok –, egy országjelzéshez hasonló, „dmoz” feliratú matrica, amely azóta is a rozoga Daciám hátulján, most már a RO jelzés mellett díszelge, hirdetve, hogy egyebek között a dmoz-közértársaság büszke polgára is vagyok. Hogy mit akarnak eme polgárok? Egy emberibb sarkot elgépiesedett világunkban. Egy biztos, értékes, ellenőrzött, minőségi, emberek által, szó szerint kézzel válo-

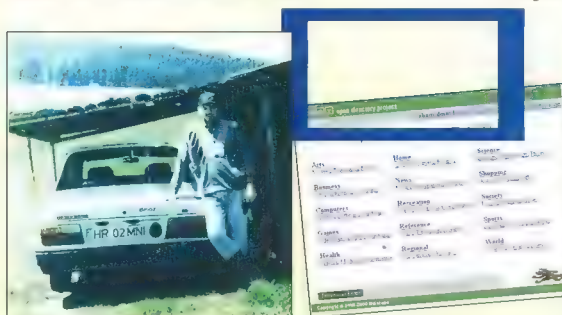
IT BETTER

zat a Brassói Lapokban

gatott, személyezett információforrást mindenkinek, akinek hozzánk hasonló az érdeklődési területe.

– Mi ebben a Te részed?

– En a kezdetektől fogva két területen tevékenykedem, a Határon túli magyarok / Hungarians Abroad címszavakat szerkesztem, gyűjtögetem több-kevesebb sikerrel. Időközben a másik hobbimnak, a jégkorongnak is adóztam, felvállalva az angol nyelvterületen kívüli, jégkorong témájú honlapok felkutatását, rendszerezését is. Folyamatosan keresek hozzám hasonló embereket, akik segíthetnének munkámban, inkább kevesebb, mint több sikerrel.

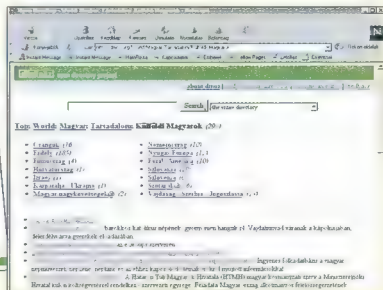
– Hogyan dolgozol a „dmoz” számára? Mikor, mennyit?

– Nehéz kérdés. Többnyire internetes „bóklászásaim” közben fedezek fel helyeket, amelyeket érdemes felvenni a cím tárába, néha célirányosan keresek ilyen helyeket, de legalább heti rendszerességgel felkeresem Mozillát, hogy az időközben mások által ajánlott címeket ellenőrizsem, elhelyezzem a cím tárában, ajánlom más szerkesztőknek, vagy kirostáljam, kiszűrjem az időközben elavult címeket, megszűnt oldalakat. Néha napokig nincs rá időm, máskor, uborkaszezonban órákat is rá tudok szánni.

– Mi az, ami különösen érdekes a munkádban? Van pár jó sztorid? Valóban magányos az, aki egyedül üldögel a végeken?

– A felfedezés öröme. Legutóbb például olyasmit találtam, amire nem számítottam: egy Olaszországban létrejött csángó baráti társaság honlapját (NOBORDERS.INTERFREE.IT). Érdekesége a honlapnak és az egész társaságnak, hogy olyanok hozták létre, akiknek semmi családi kapcsolata sincs a magyarsággal, újsághírek alapján figyelték fel a csángók problémáira, és határozták el, hogy tenni is fognak érdekében. Egyáltalán nem magányos munka, annak ellenére, hogy legközelebb munkatársaimmal – „grin”-nel, a magyar „főfelöléssel”, a Magyarország/Hungary katalógusok létrehozójával, és „sheDragon”-nal, a „mi-

nőségi ellenőréssel” talán soha nem találkozom, de régi ismerősösként váltunk üzeneteket néhanapján. Na meg rengeteg levél fut be, jó szerint azoktól, akiket felvettem a cím tárába, de azoktól is, akik sikerrel használják, és külön öröm számomra, hogy többnyire elismerő levelek. Egyik-másikból komoly „virtuális barátságok” fejlődtek ki, de van rá példa, hogy egy amerikai szerveren található igen érdekes hely, az Élő Erdély gazdájáról akkor derült ki, hogy alig százlépéssnyire lakik tőlem, amikor értesítettem, hogy a honlapja szerintem kiérdemelte a „cool site” (talán „vagány honlapnak” fordíthatnám) legmagasabb elismerést a kategóriájában. Azóta ez már nemcsak virtuális barátság...

– Valóban köztársaság az, amit ti csináltok ott, a világhálón, mint azt beharangoztátok, és amit azt a címben is kiemeltétek?

– Igen, végül is az. A szabályok szigorúak, de a demokrácia! Jellemző módon olyanok, hogy azokat a többség önkéntelenül is betartja. Én például soha sem éreztem, hogy bármilyen módon is (ésszerűtlen) korlátok közé lennék szorítva. Persze van egy hierarchia, a rendnek ez elmaradhatatlan kelléke, de a „számárletrán” valós, mérhető teljesítmény alapján bármilyen magásra vagy mélyre eljuthatsz. Létezik egy belső fórum, ahol mindenki elmondja a véleményét, fontosabb kérdésekben mindig „népszavazás” van, hát mit mondjak, ez szerintem pillanatnyilag az Internet virtuális világának egyik legnagyobb, de mindenképpen a legjobbban szervezett demokratikus köztársasága.

– A web, a világháló melyik köztársaságáról beszélünk? Még mindig az elsőtől? Hol áll az internetezés ma a világon?

– Hát nem az első, habár sokan vannak itt az első időkben, a pionírkorszakból, a sajnos már elmúlt nonprofit vagy a lelkes profikból álló virtuális öközösségi társadalom, a becsületkódexek, a kölcsönös segítségadás korából. Azóta sok minden megváltozott, nem mindig előnyére, de még mindig van valami az „első telepepek” világából. Talán azt mondhatnám, hogy ennek egyfajta reneszánsza a Linux körül

kifejlődött mozgalom mellett a „dmoz.org” köztársaságának pillanatnyilag 27 580 tagból álló polgársága. Manapság az internet a nagyvilágban a mindennapok kommunikációs csatornájává kezdett átalakulni, itt, a végeken talán még kitapintható e kezdetek hangulata, de elsősorban csak idő és pénz kérdése, mikor tűnik el a globalizált világ-falu forrágatában.

– Hol áll ma az internetezés Erdélyben? Más szóval: milyen az internet-Erdély? Az is köztársaság!

Hát amolyan végvári köztársaság, talán. Még kevesek kiváltsága az internetezés, még kevesebbeké a honlapszerkesztés. Amolyan „lézengő ritterek” módjára kóborlunk a világhálón egymáson – többnyire ismerjük is egymást – azok közül, akiknek egy kicsit többet jelent az internet, mint hír- és információforrást. Ez a maroknyi csapat arra törekszik, hogy ne csak kapjon, de adjon is valamit a nagyvilágnak: hírt, információt magunkról, Erdély sajátos világáról.

– Megváltozik-e, s ha igen, hogyan az erdélyi társadalom, ha webköztársasága eléri a mai nyugat-európai szintet? Mikor lesz az?

– Az előbb már érintettem a témát: igen, változik. Sokan és egyre többen vannak, akik információs szupersztrádának tekintik a webet, útminőségben használják az internetet. Ez is egy út a nagyvilágba, a globalizáció felé, vannak árnýoldalai, viharzónái, de napos, szélvédett sarkai is. Például én személyesen hiszek abban, hogy itt-és megmaradásunk egyik eszköze is lehet. Mégpedig egyik hatékony, modern eszköze. És vagyunk egymáson, akik külön-külön vagy együttesen teszünk, tenni próbálunk ennek érdekében. Van egy-két pont, ahol

ezek a törekvések kezdtek kikristályosodni, az egyik ilyen a telház-mozgalom, amelynek legszebb példáját Tordaszentlászlón leltem fel, de ilyen az Élő Erdély (WWW.HHRE.ORG/ERDELY) is. És remélem, hogy szerény eszközeimmel, a dmoz.org-on – és nemcsak ott – végzett munkámmal én is hozzá tudok járulni ehhez.

– Mik a „dmoz” terveit? Mik a saját terveid a közeljövőben?

– A közvetlen cél az interneten fellelhető információnak legalább 1%-át – nem elírás, a reprezentatív, minőségi egy százalékát – átfogni. A napokban fontos fordulópontot, mérföldkövet érünk el, a két-milliomodik honlap is bekerül a címtárba. Ehhez képest az én pár százcímes teljesítményem elhanyagolható kis rész. Én lennék a legboldogabb, ha több ezer honlapot vehetnék fel, mondjuk az elkövetkező évben. Személy szerint folytatni kívánom eddigi kulimunkámat, pillanatnyilag több mint ezer HTML-oldal, több mint húsz honlap „elkövetése”, pár száz katalogizált cím, hat vitaforum (többek között a „Hazatérés” és a „Kiáltó szó”) moderálása s még egy pár hasonló internetes „tett” írható a terhemre, remélem, lesz erőm és időm a lista bővítésére. Legnagyobb bánatom, hogy a főállásban keresett pénzem nem elég a tisztességes megélhetéshez, kénytelen vagyok masze-kolni, és ez is ettől a munkától veszi el az időt, az energiát. Ugyanis a fentebbi „priuszban” szereplő, néha igencsak komoly ismereteket, felkészültséget igénylő munkám kevesebb mint 5%-át fizették meg, többnyire messze áron alul. Nem is volna baj, azt hiszem, a fentiek-ből kiderült, nem az anyagiakért csinálom, de élni is kell valamiből, és nekem – még – nem adatott meg, hogy megéljek a hobbiként végzett munkámból.

A PRIM e-Collection és a WebTime Kft. bemutatja:

radcollection.com

Vegyen egy darabot a történelemből!

A radcollection.com oldalain megtalálja a több száz évszázados múzeumi gyűjtemények virtuális kiállításait, és a legújabb történelmi leletekkel, és aukciókat.

<http://www.radcollection.com>

Hálózat analízis, tervezés, építés

Hálózat felügyeleti, biztonsági rendszerek tervezése, telepítése

Hálózati operációs rendszerek telepítése, hangolása

Rendszerfelügyelet és karbantartás helyszíni rendelkezésre állással

www.lnx.hu

A piacvezető hálózatintegrátor

WWW.PRINTHUKARRIER /

A KÖVETKEZŐ ÁLLÁSA MEGTALÁLJA ÖNT!

Professzionális
hálózati megoldások

Hálózati
eszközök

Műszaki
tanácsadás

Internet-
szolgáltatás

QwertyNet Kft.

1114 Budapest, Orly u. 4. Telefon/Fax: 372-0027 www.qwertynet.hu help@qwertynet.hu

TÖBB MINT TÁRHELY! mini-Portul 00 projekt
<http://miniportul.lezlisoft.com>

10, 350 és 500MB tárhelyek
Solaris és Windows rendszereken
Előretelepített ingyenes programokkal:

- form-mailer, vendégkönyv, képeslapküldő, linkcsere, Ad-server
- apróhirdetés, levelező listák, fórumok, e-boltok+SSL, web-interface...

[HTTP://WWW.LEZLIISOFT.COM/](http://WWW.LEZLIISOFT.COM/) • LEZLI@LEZLIISOFT.COM • (1) 269-2380

Egy jó business...

www.bonline.hu

... olvassa a Business Online-t!

DeltaSoft Országos Internet Szaknévsor®
www.deltasoft.hu

DIALCOM **FAX MODEM**

V.90
K56flex

Legújabb Rockwell technológia

www.modem.hu

5 év teljes körű garancia

Ez a külső megjelenésében impozáns, nagyszebességű Dialcom 5614 MVA típusú adat/fax/hang/ASYD modem mindazokat a tulajdonságokat egyesíti magában, mely az INTERNET SZERZŐKÉNTARTÁRÁK garantálja a GYORS, BIZTONSÁGOS és KÉNYELMES elhozerést bárholva az INTERNET GALAXISBAN.
MOST MEGFIZETHETŐ MINŐSÉGGEL, MÉG GYORSABBAN SZÁGULDHAT AZ INTERNET VILÁGHÁLÓJÁN!
Magyar beállítások, magyar nyelvű leírások és program (TRIO), gyors telepítés. Típusengedély (HIF), SZOFTVER UPGRADE lehetőség.
Keresse a számítástechnikai szaküzleteket! Cmlista a www.modem.hu honlapon!

Gyártó: SCI-Modem Kft. Tel.: 465-8040 **SCI-MODEM**

KÖZVETLEN közvetítés BULGÁRIÁRÓL

MAGYAROK A NAGYVILÁGBAN

Csapat: lida / kiketer@telcsisoft.com

Unalmasnak találta, amit csinált, nekivágott hát a nagyvilágnak. Pontosabban Bulgáriába ment **Szekeres István (30)**, aki angol szakos bölcsészdiplomáját Budapesten, az ELTE-n szerezte.

– Itthon tanítottam, fordítottam, de aztán kitaláltam, valami mást szeretnék kezdeni az életemmel. A Soros Alapítványnak van egy egyeteme Bulgáriában, a CEU, magyarul Közép-Európa Egyetem, ahol újságírást is tanítanak. Így lettem médiaszakos. Az egyetem teljesen amerikai építészeti szem-

pontja –, innen válogatott ki több anyagunkat pl. az RTL Klub Fókusz című műsora. Foglalkoztat egy másik ötlet is, októberben szeretnénk elindítani egy Pesti Esthez hasonló műsorújságot Szófiában. Én voltaképpen abból élek, hogy valamennyire ismerem mindkét országot, és megpróbálok a jó dolgokat importálni, exportálni. Szófia személyi titkárunk is félig magyar, félig bolgár, ő szintén nagyon otthonosan mozog a két kultúra és az emberek között, rendkívül sokat segít a tudása.

– **Gondolom, már Önnek sem okoz gondot a bolgár nyelv...**

– Lethetném a felsőfokú nyelvvizsgát. Az egyetemen angolt tanultam, oroszból van még felsőfokúm. Az orosz nekünk még kötelező volt; katonakoromban pedig még az „elvtársak” megszólítás volt a divat. Érdekesekek ezek a szláv nyelvek. Amatőr nyelvészként mondom, hogy egyik véget az orosz, másik meg a bolgár. A bolgárban rengeteg az olyan szó, amely a magyarban is megvan, sőt ugyanazt is jelenti: szablya, pulyka, haver, bak-sis... A pogácsa nem teljesen ugyanazt jelenti, de hasonló, és van csomó török jövevényszó. A bolgárok nem ragozzák a főneveket, a melléneveket, a névmásokat, ellenben van határozott névelőjük, ami az oroszban például nincs, ráadásul azt a főnév után teszik. Például a Sturcice kifejezésben a „te” a névelő.

– **Ez a szó mit jelent?**

– „Tücskök”, pontosabban „A tücskök”. Ez az egyik legismertebb kinti zenekar. Popzene Bulgáriában igazából nincs, úgy értem, hogy semmi eredeti. Van egy pár nagy név, 50-60 éves hapsikkal, a Sturcice mellett ilyen még a Signal. Kicsi a piac, nincs igazából kitalálva az egész, a fiatal tehetségek teljesen a föld alá kényszerülnek, de akik vannak, azok jók. Ez a „jó” kifejezetten találó szó, jók az emberek, a kaják, az italok: a jó kis bolgár borok, sörok... De a legényegesebbek az emberek: nyugodtak, nagyon nyíltszívűek, szeretik a magyarokat. A bolgárok tudnak élni: beülnek egy kávézóba, egész este ott vannak, nem nézik ki őket. Persze a délies temperamentum nem mindig jó, például amikor egy újságnál a lapzártá előtt kiveszik a kávészünetet... Szerintem összességében Bulgária jobb, mint a híre... Talán ismerős a találós kérdés: „Mi a különbség a gö-

pontból is, de azért is, mert Amerikában honosított diplomát ad, angolul megy az oktatás, mindenért dollárban fizetünk, még a kajáért is. Kint kezdem el újságíróként dolgozni: írogattam a Magyar Hírlapnak az ottani belpolitikáról meg érdekességekről. Hetente jelentek meg az írásaim, és természetesen az interneten keresztül küldtem az anyagokat a szerkesztőségbe. Beindítottunk egy céget is, a Markerfilm videoügynökséget (most készül a honlapja: www.markerfilm.hu). Filmjeink bekerülnek egy nemzetközi ház-lattal rendelkező nagy ügynökségbe – Budapesten van a köz-

rény meg a mókus között? A válasz: mindkettő bűdös állat, csak a mókusnak sokkal jobb a sajtója." Amit a magam részéről tenni próbálok: írok a Magyar Hírlapba, de a filmezés kapcsán is igyekszünk árnyaltabbá tenni a képet.

- Az egyetlen után kint marad Bulgáriában?

- Hát persze. Ráment ugyan egy komoly, hétéves kapcsolatom, mert a párom nem nagyon akart kijönni, pedig tetszett neki. Közben azonban olyan állást kapott itthon, amelyet nem tudott visszautasítani orvos-külkeresként. Az új barátommet a neten keresztül ismertem meg, most bimbózik a kapcsolata.

tunk. A gond ezúttal is az, hogy a lány magyar... A két ország között általában kocsival járok, évente bő negyvenezer kilométert teszek meg. Néha repülök, bürokrata horrorsztorijaim egyike is ehhez kötődik. Szófiából repültem Amerikába, amikor is a reptéren közölték velem: te pedig nem utazol. Vajon miért nem? – kérdeztem. Kiderült, hogy azért, mert kocsival jöttem be, biztosan eladtam, ez pedig vámbüntett, és ők megakadályozzák. A küldöttségben volt Sztójánov elnök jogi tanácsadója, ő telefonált a megfelelő helyekre. Végül a rendőrök bementek a lakásomba, elővették a kocsikulcsot, és miután az autómak elvitték egy vámlerakathoz, már repülhettem.

- Mit jelent az internet ebben a kitalálási életben?

- Rengeteg... Napi 40-50 az e-mail forgalom, ebben benne vannak a magán- és a hivatalos levelek, de a levelezőlisták is. Például a HIX-ről a Hang, az Autó, az Utazás, de említettem a nemzetközi kodás hírlevelet vagy azt a prágai nyári egyetemet, amely után megmaradt egy jó kis összetartó társaság. Zenét is gyűjtök a net segítségével. Amikor kimentem, még alig volt e-mail címük az ismerőseimnek, ma pedig már mindenkinek van. Sok website kialakításában részt vettem, részt veszek. Van egy komolyzenei internetes magazin, a Café Momus (www.bmc.hu/cmomus), amelyet ismerősök készítettek nonprofit módon. Azért indították, mert a komolyzenének nem volt fóruma; én itt nem magával a zenével, hanem

mindenféle ahhoz kapcsolódó területtel foglalkozom. A másik netes projekt a Skoda-honlap (www.nexus.hu/skoda), de újabban írogatok a Totalcarba (www.totalcar.hu) is. Mindig autós újságíró akartam lenni, de amikor megkérdeztem az Autópiacnál, mi kell ahhoz, hogy autós újságíró legyek, azt mondták, műszaki végzettség. Nekem ilyen nincs, és szereztem az autós újságírás nem feltétlenül erről szól. Ezért is örülök nagyon, hogy autós cikkeket írhatok a Totalcarba. Most csináltam egy interjút az ORFK egyik főnyomozójával, aki autópálya-vonalon dolgozik. Nagy anyag lett. Website-kritikák is készülnek majd autós témában: a magyar márkaképviseletek homepage-eit fogjuk bírálni. Az a jó, hogy egy teljesen független magazinról van szó, nyugodtan lehet negatív véleményt is írni, az autós sajtóban ugyanis nincsenek igazán negatív dolgok, mert a forgalmazók akkor nem adnak tesztautót.

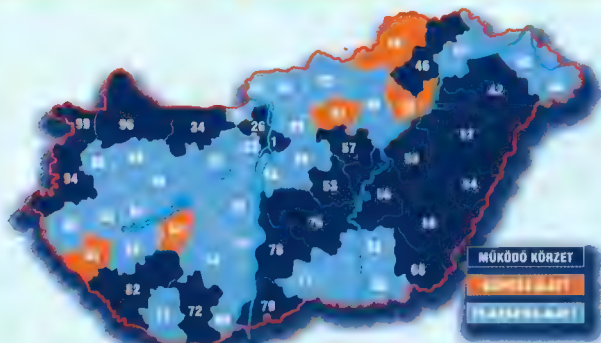
- Találkozásunk elég nehezen jött össze, pedig több e-mail címen is próbáltam elérni. Végül is hány van, és miért kell emyit?

- Hetet rendszeresen használok, mindegyiknek különböző célja van, például elkülönítom a levelezőlistákat. De ugyanígy vannak különböző nick name-jeim, az igazi Stevie Wonder, a többi meg titok... Az Index Társaságon több témában fent vagyok. Egy időben olyan volt ez, mint a szenvedély: mentem a kis topikjaimra, és írogattam őket. Két olyan témám van, amely elég sikeres: az autóhífi a négyezredik hozzászólásnál tart, a másik meg egy skodás topic.

Lehet, hogy Szekeres István már Bukaresten át Bulgáriába tartott, amikor eszembe jutott: egy kérdést elfelejtettem feltenni neki. Nevezetesen azt, hogy milyen autója van. Bár fogadni mernek, hogy Skodával rója a kilométereket...

BUDAPESTEN és 20 telefonos körzetben érheti el szolgáltatásainkat.

EXTERNET
www.externet.hu

További információk, regisztráció:

56/423-111

5000 Szolnok, Szapáry út 9.

externet@externet.hu

Fax: 56/513-218

Viszonteladókink, ügyfélszolgálataink:

Budapest, Bécsi u. 65. (Dunaholding Informatika Kft.) 437 97 00 • Budapest, Szentmihályi út 131. Pólus Center 419 40 91
Budapest, Róbert Károly krt. 68. 339 56 47 (ACOMP Számítástechnikai Kft.) • Budapest, Farkastorki u. 48. (R Design Computer Studio) 322 66 66
Baja, Szabadság u. 19. (Sugonet Kft.) 79/425-450 • Békéscsaba, Kiszini út 12. (PC Shop) 66/447-448 • Cegléd, Széchenyi u. 49. (Cat-Comp Kft.) 53/317-577
Debrecen, Tócskerti Tér 5. (Movinet Kft.) 52/498-487 • Győr, Fűrdő köz 9. I. em. (Pannon-Net Kft.) 96/328-660 • Jászberény, Lehel vezér tér 15. (H-Rom Bt.) 57/401-435
Kaposvár, Bajcsy Zs. u. 52. (Rulez Kft.) 82/414-399 • Karcag, Dózsa György út 2. (Co-Libri Tech Kft.) 59/400-142 • Kecskemét, Rákóczi út 5. (Schmidt Computer Kft.) 76/416-284
Kiskőrös, Petőfi tér 13. (KörösNet Kft.) 78/412-914 • Miskolc, Vörösmarty u. 5. (MiskolcWeb) 46/416-191 • Nyíregyháza, Szarvas u. 1-3. 7. em. (ATX-Nyímet) 42/420-633 /25
Órosháza, Bercsényi üzletkör 8. (Scenecomp 2001 Kft.) 68/410-394 • Pécs, Citrom u. 2-6. III. em. (Partners Pécs) 72/327-572 • Püspökladány, Pf. 51. (Hálím Bt.) 20/9536-373
Sopron, IV. László kir. u. 4. (ESCAPE Computer) 99/317-168 • Szarvas, Szabadság u. 30. (PC Shop) 66/311-422 • Szombathely, Kisfaludy s. u. 51. (Flag Kft.) 94/322-134
Tatabánya, Béla király krt. 53. fsz. 2. (Műszertechnika) 34/320-496 • 26 körzet: 56/423-111

* Nettó ár. Forgalmi díj és kiépítési díj nélkül. ** Nettó ár. Videki központjainkban 25.000,- Ft *** A csomag magánszemélyek részére mennyiség- és időkorlátozás nélkül (56K)/ISDN Internet elérést, 1 db e-mail címet, 4 Mb tárhelyet tartalmaz, e-mail átirányítás mobil telefonra, személyi hívóra. A további havi előfizetési díj cégeknek korlátlan (56K V.90) nettó 4.200,- Ft, cégeknek korlátlan ISDN elérés nettó 5.200,- Ft.

Ready[®] COMPUTERS

READY.COMPKER.KFT.
1054 Budapest, Vadász u. 24.

Tel.: 331-0510, 311-6696 Fax: 311-8071
Hívhat: H-P: 9.30-18.00 Sz: 9.00-12.00

Árlista faxra: 9.336-506/1310#
www.ready.hu ready@alarmix.net

Amennyi sorozás vásárlóink között:
1. díj: GeForce 64 MB VGA kártya
2. díj: DVD-drive és MPEG kártya
3. díj: PIII 647 processzor upgrade
Részvétel feltételeit üzletünkben!

Visszatérő díjak:
06-30-941-2453-as telefonon

Több, mint 60 000 CD.

ZENE BONA

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNET CD-BOLT

www.zenebona.hu

A sikeres üzlet nélkülözhetetlen eszközei
Saját drótpostacím (e-mail) ingyen!

<http://dpg.drotposta.hu/> Tel.: (1) 224-5545

a jó informáltak klikkje!

www.Prim.hu

www.telnet

Internet
Pénz
Multimedia
Iroda

Koffein Megéri ébren maradni!

Amikor már minden csendes és senki sem zaklat, vegyél magadhoz egy adag Koffeint, hogy ébren tudj maradni. A telnet Koffein csomagjával*, nincsenek határok a világhálón. Este 6**-tól tied a világ! Csak győzz ébren maradni!

Internet.többet akar?

*havi előfizetési díj: nettó 3600.- Ft
csomagdíjon kívül a díj: nettó 360.- Ft / óra
részletes információ: <http://www.telnet.hu>

telnet Magyarország H-1136 Budapest Pannónia u. 11.
Tel.: 330-3333, Fax: 329-2781
info@telnet.hu <http://www.telnet.hu>

telnet

LOVE STORY

Wesselenyi Andrea rovata / andrea@prim.hu

XXVI.

KALAUZ AZ ONLINE TÁRSKERESÉSHEZ

Mióta az Internet Love Story rovat cikkei angolul is megjelentek az interneten (www.wesselenyi.com/cyberlove), egyre több visszajelzés érkezik a világ különböző országaiból, s ezek arról győznek meg, hogy az internetes társkeresés napjainkra sokkal inkább természetes, mintsem szenzációszámba menő kapcsolat-teremtési formává vált.

Legutóbbi levélíróm, *Beverly Appel* amerikai pszichológus a következő sorokkal lepott meg: „Kedves Andrea! Eddig két könyvet írtam az internetes társkeresésről, egy online társkereső szolgáltatás házi-asszonya vagyok, és jelenleg egy e témában induló tanfolyam anyagán dolgozom. Tartalmas weboldalakat keresem az ajánlott irodalom összeállításához, amikor rátaláltam az oldalaidra. Nagyon sok site-ot átnéztem ebben a témakörben, és úgy találtam, hogy az Internet Love Story a legjobbak közé tartozik, amelyet feltétlenül ajánlani fogok a kurzus résztvevőinek!”

– **Álljunk meg egy pillanatra! Milyen kurzus?** – itt kezdődött a beszélgetésünk Beverlyvel, persze csak a dróton át.

– A tanfolyam neve: *Finding Love Online*, szervezője pedig a **NOTHARVARD.COM**, amely különböző vállalkozásoktól kapott támogatásokból indít távoktatási tanfolyamokat a neten. A szponzorok korábban közvélemény-kutatást végeztek, és arra keresték a választ az internetezők körében, hogy mi az, amit szívesen tanulnának online keretek között. Kiderült, hogy igen nagy az érdeklődés az emberi kapcsolatok területére iránt, azon belül is a legtöbb embert a szerelem és a társkeresés érdekli. Mivel személyes élményeimről indítva már évek óta foglalkozom a témával, a szervezők megkerestek, hogy szerkessem meg a kurzus anyagát.

– **Hogyan zajlik egy ilyen tanfolyam? Lehetséges a társkeresés praktikáit iskolás módon oktatni?**

– A tanfolyam alapja újabb könyvem, a *Guide to Online Dating*, amelyet saját élményeim és mások tapasztalatai alapján, tanácsadó céllal írtam. A könyvből kiválasztottam a leglényegesebb részeket, az anyagot 10 egységre bontottam, és az egyes részeket úgy küldjük majd el a regisztrált hallgatóknak, hogy két lecke között mindig legyen idő az adott módszerek, tanácsokat, tippeket alkalmazni, kipróbálni. Az online tanfolyamoknál mindig kéznél van egy konzulens, akivel a hallgató e-mailben vagy egy fórumon keresztül kommunikálhat. Mint a tanfolyam vezetője és egyben pszichológus a kurzus folyamán én válaszolok majd a „diákok” kérdéseire.

– **Milyen kérdésekre számít az érdeklődők részéről?**

– A kész anyagban megpróbálom minden olyan lehetséges kérdésre választ adni, amely felmerülhet az emberekben az internetes ismerkedés során. Vajon nekem való az internetes társkeresés? Hogyan kezdjek hozzá? Minek alapján válasszam ki az épp nekem való ismerkedőhelyet az interneten? Ha hirdetést adok fel egy online társkeresőben, hogyan fogalmazzam meg a bemutatkozásom? Hogyan védhetem meg az identitásom, ha nem akarom, hogy valaki a környezetből rám ismerjen? Minek alapján keressek a rengeteg társkereső ajánlat között? Mi a jó hirdetés titka? Mit csináljak, ha senki nem jelentkezik a hirdetésemre? Hogyan fogalmazzam át, hogy sokan érdeklődjenek irántam? Kinek válaszoljak, és kinek a levelét töröljem azonnal? Hogyan ismerem fel a szélhámosokat? Mit szabad és mit nem az e-mail kommunikáció során? Mikor adjam ki levelezőtársamnak a címet/telefonszámom? Mit tehetek, ha levelezőtársam egyszer csak eltűnik? És ha én akarok eltűnni? Hogyan tesztelhetem levelezőtársam őszinteségét? Mit ne felejtsek el feltétlenül megkérdezni az első randevű előtt? Hogyan készüljek fel az első találkozóra? Valóban kialakulhat szerelem már a személyes találkozás előtt? Természetesen még hosszan lehetne folytatni a kérdéseket.

– **Milyen eredményt vár a tanfolyamtól?**

– Meggyőződésem, hogy aki elvégzi a kurzust, felkészültebben vághat bele az online társkeresésbe. Nem árt, ha az ember felkészül a később fájó csalódást okozó csapdákra, megtanulja, miről lehet felismerni az őszinte közeledést, hogyan lehet kiszűrni azokat a „sokszorosított” leveleket, amelyeket nem személyesen nekünk írtak, és amelyekre válaszolva könnyen valaki játékszerűvé válhatunk. Szeretném arra biztatni az embereket, hogy ne adják fel az első kudarcok után. Sokan örökre elfordulnak az online ismerkedés gondolatától, miután találkozott néhány hazug, kellemetlen vagy perverz alakkal a neten. Szerintem egyszerűen át kell lépni ezeken az élményeken. Hozzáteszem, az ember a csalódásaiból is nagyon sokat okulhat, és ebben a folyamatban jobban megismeri önmagát, saját viselkedésmintáit.

Hiszem, és a könyveimben is ezt a gondolatot hangsúlyozom: az interneten sikeres kimenetű kapcsolat kialakulásának két kulcsa van: a kitartás és az őszinteség.

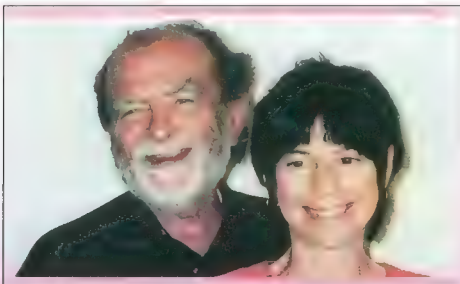
– Mindezt bizonyára saját tapasztalatait is igazolják...

– Igen, férjemmel az interneten ismerkedtünk meg, és ez a találkozás fantasztikus élmény volt mindkettőnk számára. A kitartás, a bizalom és az őszinteség segített bennünket odáig, hogy kapcsolatunkból házasság lett.

– Hogyan kezdődött?

– Érdekes belegondolni, hogy hogyan indul egy kapcsolat. Ha valakinek felteszik ezt a kérdést, akkor általában események sorozatát eleveníti fel. Számomra a szívem mélyéből fakadó vágygal kezdődött. 1997 elején egy ímát írtam a naplómba, amelyben vallomást tettem magam előtt: az újévi kívánságom az, hogy megtaláljam azt a férfit, akit teljes szeretettel szeretek, és akivel együtt akarok élni hátralévő életemben. Akkor még nem tudtam, hogy ez a vágyam az interneten keresztül fog teljesülni, csak bíztam abban, hogy sikerül majd rátalálni a megfelelő ösvényre.

– Hogyan jutott eszébe az interneten ismerkedni? 3-4 évvel ezelőtt ez korántsem volt olyan kézenfekvő lehetőség, mint manapság.

– Akkoriban már egy éve vidéken éltem, miután egy kisvárosi kórházban kaptam állást. Mivel felnőttvéimeket nagyvárosokban töltöttem – Washington, San Francisco, Párizs, London, Frankfurt –, élveztem, hogy minden lelassult, nyugodtabb volt körülöttem, sok olyan dolgot csinálhattam, amire korábban nem jutott időm. Többet olvastam, eljártam koccogni, és előfizettem az internetre is. Első élményeim a newsgroupok voltak. Pszichoterápiával, hipnózissal foglalkozó hírcsoportokra irakoztam fel, és kérdéseimre olyan érdekes válaszokat kaptam, hogy a kommunikáció eme új formája felkeltette a figyelmemet. Ahogy egyre jobban megismertem az internetet, felfedeztem az online társkeresőket.

– Mennyire volt véletlenszerű vagy tudatos az, ahogyan társat kerestek az interneten?

– Először válaszoltam néhány hirdetésre, és kicsit bizonytalanul ugyan, de levelezgetni kezdtem. 1997. Valentin napján éreztem, hogy kezdem az egészt komolyabban venni. Érdekes, hogy az első férfi, akivel intenzív levelezésbe bonyolódtam, éppen Valentin napján adta fel hirdetését. Vele soha nem találkoztam, de sokat tanultam a kapcsolatból önmagamról, saját vágyaimról. Egyre kíváncsiabb lettem, és újabb kapcsolatokat kerestem, abban a reményben, hátha találak valakit, akivel ugyanolyan szívesen találkozom, ahogy levelezem. Bár egyáltalán nem voltam biztos abban, hogy ez vezet valahová, beléptem 3 hónapra a One and Only társkereső tagjai közé, és ettől kezdve a hirdetések nézegetése rendszeres napi elfoglaltságommá vált. Minden reggel, mielőtt munkába indultam, kiválasztottam egy államot, és végignéztam a férfiak hirdetését. A keleti partnál kezdtem, és áprí-

lis 18-án érkeztem el Kaliforniához – és Kenneth hirdetéséhez. Ez volt az utolsó hirdetés, amelyet olvastam! Az a 11 mondat, amit önmagáról írt, egyenesen a szívembe talált – a bemutatkozása egész mélyen megérintett, és azonnali válaszra késztetett. Az csak ráadás volt, hogy Kenneth is épp Valentin napján adta fel azt a bizonyos hirdetését. Miután megírtam neki az e-mailt, elmentem dolgozni, és egy kollégámnak igazgatónak újságoltam el, hogy találtam valakit az interneten, aki fontos lesz számomra!

– Mikor válaszolt Kenneth a hirdetésre?

– Még aznap. Írt önmagáról, az életéről, a spirituális érdeklődéséről, és azonnal megadta a telefonszámát is. Tetszett, hogy ilyen bizalommal van irántam, a lélekkel való kapcsolat. Igaz, nem ment minden simán. Levelezésünk egyik legnehezebb pillanata az volt, amikor Kenneth asztrológia iránti érdeklődésemet adott válaszból megtudtam, hogy 66 éves. Mivel semmiképpen nem akartam egy nálam 20 évvel idősebb férfival kapcsolatot kötni, így kezezettem valahogy megálljt parancsolni a közöttünk kialakuló érzelmeknek, és azt írtam neki, hogy legyünk jó barátok. Válaszul Kenneth kedvesen elkerlte a címem, s egy gyönyörű képeslappal és egy számomra fontos gondolatokat hordozó könyvvel lepett meg. Levelezésünk nem szakadt meg, üzeneteivel továbbra is elbűvölt, egyre több közöset találtunk egymásban, és egy napon elkerlte a telefonszámom. Úgy terveztem, hogy csak néhány percet fogok vele beszélni, ennek ellenére másfél óra úgy szállt el, hogy szinte észre sem vettem. A beszélgetés után elővettem a naplóm, és beleírtam: „megtaláltam azt a férfit, akire egész eddigi életemben vártam”.

– A sok levélváltás és telefonbeszélgetés után biztosan előkerült a személyes találkozás gondolata is. Hogyan jutottak el ideig?

– Amikor a kollégáimmal beszélgettem erről a kapcsolatról, figyelmeztettek, hogy óvatosnak kell lennem, mert lehet, hogy az a valaki egészen más, mint akinek kiadja magát, talán csak kutál mindenfélet, hogy érdekes legyen számomra. Életem állandó dilemmája, a hit és a kételkedés most minden korábbinál erősebben elevenedett meg bennem, a bizonyosság megszerzése azonban nem volt könnyű a bennünk elválasztó távolság miatt. Ekkor jutott eszembe egy mentőötlet. Kenneth San Franciscóban lakott, ahol korábban én is éltem pár évig, és volt ott egy jó barátom, Mindy. Megkértem őt, hogy találkozzon vele, és mondja el nekem őszintén, milyennek találja Kennethet. Mindy buzgón helyezte az ötletemet, mondván: „Igazad van, óvatosnak kell lenni, mert mindenféle szörnyetegek vannak az interneten.” E-mailen felvette a kapcsolatot Kennethtel, aki szerencsére örömmel belement a dologba, így találkoztak egy kávéházban, miután Mindy a következő üzenetet hagyta a rögzítőmön: „Csodálatos ember! Nem tudom szavakkal kifejezni. Beverly, egy egész világ vár itt rád!”

Semmihez nem hasonlítható örömet és megkönnyebbülést hozott számomra ez az üzenet. Most már tényleg bizonyos lehettem abban, hogy ő az, ráadásul volt „referenciám” is egy olyan emberről, akinek a véleményében megbízhatok. Innen már egyenes út vezetett a találkozásunkhoz.

– Mennyi idő telt el az első levélváltástól a randevúig?

– Alig két hónap, bár az eseményeket újra végiggondolva sokkal többnek tűnik. Aki megtapasztalta, tudja, hogy az internetes kapcsolatok hihetetlen intenzitással ragadják magukkal az embert. Mindketlen kudarcot vallottunk abban, hogy a környezetünkkel megértessük, mi történik velünk. Mivel senkit nem ismertünk, aki hasonló átélt volna, saját magunk számára is fantasztikusnak, majdhogynem illúzióknak tűnt ez a szerelem. A találkozás előtt még fényképeket váltottunk – frenetikus volt a hatás! –, és végül június 4-én érkeztem meg a San Franciscó-i repülőtérre, ahol remegve, majd nevetve léltük át egymást. Nem volt kérdéses, hogy együtt akarunk élni. Őnási szerencsénkre az első újságban találtunk egy ideális kiadó házat.

– Hol és hogyan élnek most?

– Két évvel ezelőtt Kaliforniából Új-Mexikóba költöztünk, és most egy álomszép vidéken élünk. Négy lovunk van, sokat vagyunk a szabadban; szenvedélyesen szeretek lovagolni. Korábban sokat utaztam, de a világrás utáni vágy menet közben valahol elveszett. Ma sokkal inkább élvezem azt a nyugalmat, amely körülvesz. A legközelebbi város, Santa Fe innen 1 órára van. Kenneth a kórházba jár be dolgozni, én pedig, amíg arra várok, hogy megkapjam a megpályázott állást a kórházban, itthon dolgozom. Az elmúlt fél évet a könyv megírásával és az online társskereső tanfolyam kidolgozásával töltöttem.

fűszereztem. Az utolsó fejezetben saját élményeimet mesélem el részletesen. Az elektronikus kiadás miatt a könyv olcsón beszerezhető (ára 8,95 dollár), hiszen itt nincs nyomtatási, szállítási, forgalmazási költség. A megrendelő online hitelkártyás fizetés után tölthetik le a 235 oldalból álló dokumentumot a kiadó honlapjáról (www.DLSJIPRESS.COM), amit azután kedvük szerint a monitoron vagy papírra nyomtatva olvashatnak el. Mivel rövid idő telt el a megjelenés óta, kíváncsian várom, milyen fogadtatása lesz, nem tudom, mennyire áll ma közel az emberekhez ez a könyvformátum. Azt remélem,

– Ez nem az első könyve a társkeresésről, az első a férjével együtt írta. Hogyan folyt ez a közös munka?

– Mivel mindketten pszichológusok vagyunk, talán a szokásosnál is jobban foglalkoztatott bennünket az interneten történő társkeresés és a kibertérben kialakuló kapcsolatok. Amikor elhatároztuk, hogy könyvet írunk erről a témáról, megkerestük Dave Kennedy urat, aki akkoriban a One and Only elnöke volt, hogy segítsen nekünk ebben. Segítőként volt, és a társskereső mintegy 6000 tagjának küldték ki a levelet, amelyben megírták, hogy két pszichológus (Kenneth és én) olyan önkénteseket keres, akik szívesen mesélhének online társkeresési tapasztalataikról. Dave levelének hatására mintegy 1000 e-mail érkezett. Az 1000 jelentkezőből végül 250-en osztották meg velünk részletesen saját történetüket. Kenneth 15 párral és 5 online társkereső tulajdonosával 60-90 perces mélyinterjút is készített telefonon keresztül, hogy amennyire csak lehet, teljes képet kapjunk a témáról. Ebből született az It Takes Two.com című könyv, amely ma is kapható az Amazonnál.

– Legújabb könyve, az Online Dating Guide már nem papíron, hanem elektronikus formában jelent meg. Mi ennek a könyvnek a története?

– Tovább folytattam a levelezést azokkal az emberekkel, akik megírták a történetüket, és közben közülük sokan szóltak a barátainknak is, akiknek szintén voltak ilyen jellegű élményeik, hogy osszák meg velem. Ezenkívül több társskereső-szolgáltatóval is kapcsolatba léptem, akik aztán elláttak újabb sztorikkal. Az elkészült könyv 19 fejezetből áll, a tanácsadó oldalakat sok-sok egyéni élménybeszámolóval

hogy sikerül vele néhány magányos embernek segíteni abban, hogy megtalálja, felismerje valakiben a rokonlelkét, ahogyan ez velem és sok mással megtörtént az internet révén.

Az én életemben ez volt az első e-book vásárlás. Muután megrendeltem, percek alatt letöltöttem, majd gyorsan el is olvastam, és őszintén mondhatom, hogy nagyon tetszett. Kezébe adnám mindenkinek, aki magányosnak érzi magát, és nem tudja, hogyan változtasson ezen a nehezen elviselhető állapotban. Ajánlasként álljanak itt Beverly könyvének első sorai:

„Unod már a várakozást? Már magad sem hiszed, hogy megtörténik, hogy egy napon véletlenül neked tolja a bevásárlókocsit, vagy reggel belébotlasz a pékségben? Lehet, hogy a mamád és a legjobb barát-nőd már túl régóta mondogatja, hogy „kedvesem, ezeket a dolgokat nem lehet siettetni”. Vagy épp most szakítottál. Éveket töltöttél el az-zal, hogy megismerj valakit, és most egyszerre vége. Hiányoznak az együttléti örömteli pillanataid? 35 éves vagy (vagy 60), és már régen randevúztál utoljára, nem is nagyon tudod, hogyan kezdj újra hozzá? Semmi kedved mindent bevetni, hogy szexuálisan vonzóbbá tedd magad? Egyetlen dolgot szeretnél: hazajönni valakihez, akiért nem kell minden találkozáskor kiöltözni. Valakihez, akit megértesz, és aki ugyanúgy megért és elfogad téged, akit kívül-belül ismersz. A szíved bólint, hogy igen, ezt szeretnéd? Akkor az online társkeresést neked találták ki!

Válasszon **OLYMPUS** digitális fényképezőgépet!

Miért?

- A Japánban egyedül rendelkeznek a teljes LCD képernyővel
- Képeti TV-n is megtekinthető, PC-n tekinthető meg
- Akár 1.30 képképsík percd másodperc alatt
- Erősebb és világosabb képek, mint a többi márkájú
- LCD-képernyő megtekinthető

Kiemelt viszonteladók:

ALBACOMP 201-4409
ALBACOMP (Székesfehérvár) 22/515-414
FEFO 352-8870
FLAXCOM 221-3940

H-MULTIMÉDIA (Szombathely) 94/319-098
TTC (Szeged) 62/425-562
JUHÁSZ ÜZLETHÁZ (Sajók) 84/310-817
KFKI-DIREKT 209-2760
MATERIALESZT (Debrecen) 52/430-468

MMC MULTIMÉDIA CENTER 342-3982
NEULAND (Gyöngyös) 37/376-074
NJL 203-8105
SZÜV 251-6666
THERMO 212-1955

axico®

1074 Budapest, Dohány u. 67. tel.: 342-3255 fax: 351-2576 www.axico.hu digifoto@axico.hu

A LEGJOBB GÉPEK A LEGJOBB ÁRON

RJS

5 éves a legkisebb kék

AHOL. TÖBBET KAP

új előfizetőinknek

most 5 hónap ajándék*

érdeklődjön!

mail: info@ahol.com
telefon: (40)HUNNET

a hálón: <http://ahol.com>

2000/8

Webmester

HOGYAN LEGYÜNK ISMERTEK A WEBEN? (II.)

Mit ne tegyünk ennek érdekében?

Szendi Gábor / gszendi@prim.hu

A weben akkor jelent meg az élet, amikor a keresők megszülettek. Searchengine-kutatók hada tanulmányozza e különös élőlények viselkedését és szokásait, melyek állandóan változnak, alkalmazkodva környezetükhöz. Egybehangzó vélemények szerint a keresőrobotok újabb mutánsai egyre vérengzőbbek, ártatlan web-site-okat támadnak meg, és zárnak ki a web életteréből. A kutatók szerint azonban védelmet jelent velük szemben, ha a találozások a weblapok megfelelően viselkednek...

A múltkor abban maradtunk, hogy Te is szeretnél a nagyobb keresőkben az első tíz közé kerülni. Rendben van. mai cikkemben arra koncentrálok, mit *ne tegyünk*, ha nem akarunk kiesni az első tíz helyért folytatott versenyből.

A keresőrobotok filozófiája ma az, hogy valódi tartalmuk alapján igyekeznek rangsorolni a lapokat, és kizárják a versenyből azokat, amelyek manipulálni akarják a keresés eredményét. Nekünk azt a kényes egyensúlyt kell megtalálnunk: úgy befolyásoljuk hatékonyan a rangsorolás folyamatát, hogy ne minősítsék a robotok tevékenységünket manipulációnak. Itt az az elv érvényes, hogy „*ami tegnap még megengedett volt, az ma már esetleg tiltott*”. És ami tiltott, azt büntetik.

A keresőrobotokat nem érdekli, hol az aító

Rá kell döbbernünk, hogy a keresőrobotok lassan átformálják a webépités egész filozófiáját. Kezdetben elég volt egy dögös nyitóoldal linkekkel a többi oldalunkhoz, mára viszont gyökeresen más lett a helyzet, mert szándékainktól függetlenül *bármelyik oldalunk lehet nyitólap*, hiszen tartalma alapján akármelyik lapunk lehet egy találati lista egyik eleme. Ennek viszont messzemenő következményei vannak a website felépítésére nézve.

Nyissuk meg egyenként lapjainkat, és kérdezzük meg magunktól: aki csak ezt látja website-unkból, az azt látja-e, amit mutatni akartunk neki?

Mert például:

- 1.) Van-e a főoldalunkra visszatérő *fix* link a lapon, vagy a **Back** gombra, illetve egy „**javascript: history.back()**” utasításra bíztuk-e csupán a visszatérést. Ez utóbbiak kivezetnek site-unkról, ha nem a főlapról érte el a felhasználó az oldalunkat!
- 2.) Megoldottuk-e *frame-es* oldalainknál, hogy ha szülőben akarják egy többframe-es oldalunkat behívni, akkor az „ne hagyja magát”? (Lásd: Ragaszkodjunk kereteinkhez, I. K., 2000/1.)
- 3.) Megoldottuk-e azt, hogy ha keretbe hívnak be minket, akkor lapunk meg tudjon szabadulni ebből a nem kívánt keretből?
- 4.) Van-e rejtett számláló minden fontos lapunkon? Ha kíváncsiak vagyunk látogatóink tényleges számára, ne csak a főoldalon helyezzünk el számlálót, hanem nem látható módon a többi lapon is, hiszen lesz. aki csak átgázol néhány oldalunkon, és a főlap érintése nélkül továbbbszáguld.
- 5.) S végül tartsuk szem előtt azt a lehetőséget is, hogy akármelyik oldalunk felől érkezzon a látogatónk, mi a nyitólapra küldhetjük őt némi javascript-segédlettel.

A statikus főlapban való gondolkodás egy jellegzetes következménye, amikor valaki jelszóhoz köti a site-ra való belépést, de magukat a „titkos” oldalakat nem védi meg az indexeléstől, így azokat bárki megtalálhatja és láthatja (**noindex**: lásd előző havi cikkünk).

avigare necesse est...

leírások, tippek, letöltés...

rt böngészni kell...

www.bongeszok.com

A keresőrobotok finnyásak

Kutatók szerint a keresőrobotok nem esznek akármít. Pl. a frame-es oldalakat használó websíto-oknál nem árt az óvatosság. A keresőrobotok ugyebár így működnek, hogy ha valaki regisztrál egy domainnevet, akkor pár hét múlva (!) felkeresik a címet, és kezdik a munkát az index.html oldallal, majd ha ezt indexelték (szöveges tartalmát elemezték és tárolták), követik a lapról továbbitató linkeket, és az így talált lapokat is indexelik. Ám e ponton további sorsok futnak zátonyra, mert a webpolgár azt hiszi, a frame-es megoldás a menő, a keresőrobotok meg fűtölnek erre. Ha egy keresőrobot egy framesetes lapot talál, már meg is tovább, a szerencsétlen webpolgár meg nem érti, miért nem szerepel még mindig a kereső adatbázisában, pedig már ötször regisztráltatta az URL-jét. A robotok ugyanis nem hajlandók a **Frameset** utasítás **src**-jében megadott útvonalat követni!

A megoldás persze nem az, hogy dobjuk el frame-es lapjainkat, hanem az, hogy:

- 1.) Regisztráljuk külön-külön a továbbitató linkeket tartalmazó frame-eket (vagyis a framesetben megadott oldalakat)!
- 2.) A **<noframe></noframe>** részbe tegyünk egy továbbitató linkeket tartalmazó, kulcsszavaktól hemzsegő oldal-leírást, ezt ugyanis a keresőrobotok elemzik.
- 3.) Oldjuk meg Javascript segítségével, hogy akkor is a többframe-es oldal jöjjön be, ha valaki csak az egyik frame-et találja meg egy keresővel (lásd: Ragaszkodjunk kereteinkhez, I. K., 2000/1).

A keresőrobotok finnyássága miatt további bonyodalmak is támadhatnak:

- 1.) Ezek a jószágok nem kedvelik a **Java**- és egyéb appleteket, ha ilyeneket botlanak, sokuk azonnal abbahagyja a lap további feldolgozását. Ha ez a Java-applet a lap tetején van, akkor „egyed neked indexelés!” Nem árt az óvatosság az egyéb huncutságokkal sem, mint amilyen a **VRML**, a **Flash movie** stb.
- 2.) A keresőrobotok az **image mapei** sem csípik, általában nem követik az ebbe ágyazott linkeket.
- 3.) Azt sem díjazzzák, ha egy lap csak amolyan „átírányító”: az ilyen átírányításokat nem követik. Ne használjuk tehát indexelésre szánt lapokhoz a **refresh metatagot** (lásd: múlt havi cikk).
- 4.) Világos az is, hogy egy javascriptes programot sem futtatnak le, hogy kiértékeljék a lehetséges elágazásokat (pl. legördülő listák).
- 5.) A CGI-programokkal történő navigálás pedig kifejezetten utálják, mert nem tudják követni azokat.

A keresőrobotok lusták

A keresőrobotok további rossz tulajdonsága, hogy akkor sem találunk meg minden lapunkat, ha tökéletes, kényes ízlésűnek is megfelelő link-láncolat vezet el mindegyikhez, ugyanis a keresőrobotok általában csak egy-két link mélységig pásztázzák végig site-unkat (vagyis mondjuk a főlapról szeretgázó linkeket és esetleg még az így talált lapokon található linkeket követik végig), de tovább nem merülnek el lapjaink dzsungelében. Ennek oka az a jogos feltevés, hogy ami igazán fontos, az a site-struktúra felső szintjein található.

Hogy minden fontos lapunk bent van-e a kereső adatbázisában, arról keresőnként más-más módon győződhetünk meg. Ha valamelyikben nem

találjuk, azt külön regisztrálhatjuk. (A keresőrobotok „írányítását” lásd előző havi cikkünkben.)

Hogyan ellenőrizzük, hogy mely lapunk szerepel a kereső adatbázisában?

Az **Altavista** a web legnagyobb keresője, ráadásul magyarul is ért, legjobban itt kezdjük. A varázsszó a **host**.

Írjuk be a kereső szövegmezőjébe: **host:domain!**

Ekkor kapunk egy listát mindazokról a lapjainkról, amelyek benne vannak az adatbázisban.

Ha nemrég regisztráltunk, előbb nyugodtan elmehetünk egy föld-körüli utazásra, azután próbálkozhatunk! Ez a többhetes várakozási idő különösen akkor bosszantó, ha sikertelen volt a regisztráció, mert erre csak hetekkel később jövünk rá. Nem árt jegyzeteket készíteni a regisztráció időpontjairól!

Más keresőknél vagy más, vagy nincs is „varázsszó”!

A **Yahood!** site-specifikus információval ellenőrizhetjük, benne vagyunk-e az adatbázisukban, de ide csak akkor kerülünk be, ha mi magunk vagy egy ismeretlen jóakarónk regisztrálja domainünket. (Sok keresőrobot önállón kószál, és begyűjt mindent, amit csak ér)

A **Hotbot**nál (**WWW.HOTBOT.COM**) a következőket kell beírni:

domain:www.prim.hu

Fontos, hogy ne hagyjunk ki space-t a **domain**: után, mert különben nulla találatot kapunk!

A **Lycos**nál (**WWW.LYCOS.COM**) sajnos közvetlenül nem lehet ellen-

őrizni, hogy bent vagyunk-e már. Viszont rákereshetünk a domain-nevünkre akár „www” nélkül is

A **Webrrawler**nél (**WWW.WEBRAWLER.COM**) szintén nem sok keresni-valónk van, csak tartalmaz tudunk rátalálni lapjainkra.

A **Go** (vagy **Infoseek**, **WWW.GO.COM**) esetében az

url:www.prim.hu

formátum használatos.

Végül az **Altavista** (**www.origo.hu**) a

host:www.prim.hu

kérésre hallgat. Az Altaviszálval sajnos gondjai lehetnek annak, aki a magyar domainregisztráció bürokratizmus elleni tiltakozásként külföldön regisztráltatta magát, mert preferálja a **.hu** végződésű domainneveket.

Ha nem vagyunk benne valamely adatbázisban, ne kapkodjunk el a regisztráció, mert itt az ideje, hogy gatyába rázzuk lapjainkat. Mint azt a továbbiakban látni fogjuk, regisztráltatni magunkat olyan, mintha önvizsgálatot kérnénk magunk ellen az APEH-nél.

A keresőroboton győzedelmes és ártalmatlan

A keresőrobot alapvetően gyanakvó, mindenhol manipulációt szimatol. Ízlekre szedi lapjainkat, és ha bármilyen gyanús talál, nekünk annyit. Galád webmesterek ugyanis úgy akarnak forgalomnövekedést elérni, hogy populáris témákra (MP3, cracks, free stb.) hegyezik ki a lapjukat, aztán amikor ott vagyunk, valami egészen más kínálunk, reménykedve, hogy lebillencsölő oldalai miatt úgyszólván ott ragadunk. A webpolgárok dühre azonban ilyenkor a keresőkre zúdul, hogy azok teljesen inakévtől oldalak adnak vissza találatként, és esetleg átpartolnak egy másik keresőhöz, ami a reklámokból fenntartott keresőket elég mélyen érinti. Ebből fakad a keresőrobotok ádáz gyanakvása, aminek bizony ártatlan oldalak is áldozatul esnek. Egyetlen lehetőségünk van: ismernünk kell a csapdákat, hogy elkerülhessük őket.

Íme, néhány tanács:

1.) Ne lapátoljuk tele kulcsszavakkal oldalainkat. A robot megszámlolja, hogy egy adott szó hányszor fordul elő egy lapon, és ha az meghalad egy gyakorisági küszöböt, akkor kizárja a lapot az indexelésből. Ennek persze van logikája, mert aki egy adott szóra akar első találat lenni, az egy oldalon át ismételtetni fogja azt. Sajnos ez a küszöb szám nem publikus, így ártatlan webpolgárokat is diszkvalifikálnak a robotok. Egyes becslések szerint a robotok azt kedvelik, ha a kulcsszavak aránya a teljes szöveg 2 és 3%-a közé esik.

2.) Ne használjunk olyan kulcsszavakat a **keywords** **metatag**-ban (lásd múlt havi cikkünket), amely nem fedi le a lap tartalmát, és nem fordul elő a lapon! Egy lap metatagjeinek, legyen az akár a nyitólapunk is, a *lapot kell leírni, nem pedig a site-ot!* A keresőrobotok mellesleg egyre inkább mellőzik a metatagokban megadott információt a lapok rangsorolásakor, mert a lapok tartalomelemzését validabb információnak tekintik. Viszont fennáll a veszélye annak, hogy kizárják a lapot az indexelésből, ha a metatagban megadott kulcsszavak nem a lapot írják le, mert ilyenkor manipulációt sejtnek.

3.) A robotok idegesek lesznek, ha valaki nagyon apró, olvashatatlan betűt használ, mert felferül a gyanú, hogy ez csak a robotnak szóló szöveg. A lapot kizárják az indexelésből.

4.) A lap háttérszínével megegyező betűszín szintén az üldözendő módszerek közé tartozik. Ezt a hibát sajnos megint csak el lehet követni véletlenül is, hiszen táblázatok, cellák színes hátterére gyakran írunk pl. fehér betűket, és ha a lap alapszíne is fehér...

5.) A robotok allergiások arra, ha nagyon hasonló lapokat találnak egy website felderítése közben. Jó esetben csak a hasonló lapokat zárják ki, rosszabb esetben az egész site-ot! Ha duplikátumra vagy közel azonos lapokra van szükségünk, próbáljuk meg az egyik laphoz a **noindex** **metatag** alkalmazását (lásd előző havi cikkünk).

6.) Nem szerencsés, ha egy oldal soha nem vagy csak nagyon ritkán változik, mert ez azt jelentheti, hogy egy sorsára hagyott website-ról van szó. Érdekes néha kisebb változtatásokat végrehajtani anélkül, hogy az elért találati helyünket veszélyeztetnénk.

7.) Nem ajánlatos egy lapot túl gyakran vagy sok lapot egy napon azonos domainnév alól regisztrálni, mert a robotok ezt büntetik (pl. kizárással, hátrébb sorolással). Hetente egy regisztráció elég.

8.) A robotok nem veszik jó néven a bannerreklámokat sem, esetleg büntetőpontokat adnak érte.

9.) A robotok azt is kiszűrik, ha több domainnéven regisztráltatjuk ugyanazt a lapot, vagy több szerverre tesszük föl a cuccunkat, és többször regisztráltatjuk magunkat. (Ha ez sikerülne, különféle címeken mi tölténénk meg az egész találati oldalt, ami eléggé tolatkodó módszer.)

10.) Talán fölösleges is mondani, hogy a program generálta, a jelzőszóhoz kötött és az Acrobat Reader-lapok, -adatbázisok nem kerülnek indexelésre.

Eddig arról volt szó, *mit ne tegyünk*. A jövő hónapban megtudhatjuk, *mit tegyünk*. Addig semmi elhamarkodott butaság, csak csiszolgatások lapjaitokat.

Olvasóink kérték...

Szendí Gábor / gszendi@prim.hu

Egy kedves olvasónk panaszkolta, hogy talált egy remek ingyenes webszolgáltatót, de tanácsaink (Szendí Gábor: Ingyenhonlap reklám nélkül, Internet Kaulaz, 2000. június) alapján nem tudta kiirtani a tolatkodó reklámokat oldalairól. Reklámelhárító szakemberünk kiszűrte a helyszínt, és megállapította, hogy a www.swsites.net-en valóban elszánt és felkészült programozókkal kell szembeszállni. Fő trükkjük, hogy a **<HTML>** elé teszik be kódjukat, amit elég nehéz kiirtani, különösen, hogy lebegő frame-et (**<IFRAME>**) használnak.

Szakemberünk ekkor egy frame-es nyitóoldallal próbálkozott, s itt végkép kivilágított, hogy az **Swsites** csapata dözsölt fickókból áll, akik fejükbe vették, hogy túljárnak minden reklámíró eszén. A frame-es oldalt leíró lapot az **Swsites** szerverprogramja a felismerhetlenségig telepakolta mindenféle kiíratatlannak tűnő cuccokkal, megjelelve egy top frame-mel. De szakértőnk bízt benne, hogy amint *Achillesnek* is volt, ennek a kikezdehetetlennek tűnő védelemnek is van egy gyenge pontja.

Mesterünk válaszként bedobta a „szökés a frame-ből” nevű trükköt, ami itt a következőt jelenti:

Az `index.html` egy frame-leíró oldal lett, amelyben két frame található. Ezek függőlegesen felosztják két részre az ablakot: az egyik frame 1 pixel széles, a másíknak jut az ablak maradéka. Az 1 pixeles frame-be be lehet hívni bármit, legegyszerűbb azt a lapot, amelyet a másíkba is behívunk. Ebbe a másíkba egy olyan lapot kell behívni, amelynek **<Head>** **</Head>** részébe betesszük a „szöktető” Javascript-kódot:

```
<SCRIPT language="Javascript">
<!--
```

```
if (self!=top) top.location.href=document.location.href;
//-->
</SCRIPT>
```

Ez a kód észleli, hogy a lapot keretben hívták be, és lesöpri magáról a ráérőszakolt **Swsites**-keretet.

Am a harc nem ért véget, a reklám továbbra is megjelent. Mesterünk pedig már majdnem csomagolt. Újabb vizsgálat következt, s megállapítást nyert, hogy az **Swsites** csapata utolsó kétségbeesett próbálkozásként a lap végére biggyesztett egy kis Javascript-kódot. Szakemberünk ekkor az ilyen esetben használatos reklámelhárító-elhárító-elhárítót vetette be, vagyis a lap legvégére, közvetlenül a **</Html>** után betett egy **<noscript>** taget, amitől a lap végére ragasztott **swsites** Javascript ledöglött.

Elmondhatjuk hát, hogy az **Swsites.net** (is) reklámmentesíthető.

A mester csomagolt, s utolsó tanácsa az volt minden kezdő reklámírótnak, hogy ha a bönegszöbön akarja ellenőrizni galád próbálkozásainak eredményét, fontos a cache ismételt törlése, olykor a bönegszöví újraindítása, mert különben a bönegszöbön látottak nem feltétlenül a szerveroldali állapotot tükrözik.

GIMP, GIMP, hurrá!

Novák Áron / novaak@elender.hu

Az Internet Kalauzban tettem ígéretet arra, hogy ha irtok nekem e-mailt, én cserebe írok a webgrafika készítéséről. Szerencsére akadt elég érdeklődő, így én is teljesítem ígéretemet...

A legfontosabb szempont az volt eme cikk megírásánál, hogy még véletlenül se kelljen több ezer forintért új programot venni. Ezért esett a választásom a GIMP-re (GNU Image Manipulation Program). A legnagyobb előnye az ingyenesség mellett az, hogy Windows- és Linux-verziója is van, így egy esetleges operációsrendszer-váltás miatt nem kell egy másik programot megtenni.

Persze egy ingyenes programot is be kell szerezni valahonnan! Linux esetében nagy valószínűséggel megtalálható a disztribúció valamelyik CD-jén, különben pedig a www.gimp.org címről lehet letölteni. Akinek egyik módszer sem tetszik, az legyen CD-mellékletes számítástechnikai újságokat, gyakori vendég a korongokon a GIMP.

Nem az egész program ismertetése a cél, arra az egész újság nem lenne elég (Webmasterestül, Barangolástul), hiszen sokan a Photoshoppal tartják egyenrangúnak! (Nem véletlenül...) De szerencsére szó sincs Photoshop-bonyolultságú műveletekről, hanem csak az Xtns/Script-Fu menüpont scriptjeinek kezeléséről. Ide a lelkes programozók rengeteg paraméterezhető programcskát írogattak, amelyek könnyen és gyorsan készíthetők webes logók, tapéták, gombok. Ráadásul van három weboldaltéma, ahol egy témán belül azonos stílusú nyilak, logók, elválasztó vonalak, egyébek találhatók. Logóból csekély 29 vária, hogy elkészítsük, tapétából ez a szám mindössze 9, gombtípusból pedig 2. Ez nagyon kevésnek tűnik, de a paraméterezéssel mindegyikből legalább 20-félt tudunk csinálni, esetenként többet! Lehet paraméterezni az objektum textúráját/színét, a háttér textúráját/színét, az objektum méretét, a betűtípust (Linux alatt teszteltem, nekem nagyon kevés betűtípus alatt sikerült ékezetet kicsislni, remélem Windows alatt ez a szám lényegesen nagyobb), és van még sok, de azok egyedi tulajdonságok (értsd: nem mindenütt alkalmazhatók). A bonyolultság kérdését már felvettem, de most még keményebben fogalmazok: akár egy kisiskolás is elboldogul vele (ha már teleptve van a program...), hiszen csupán be kell állítani a paramétereket (pár véletlen szám elég is, olyan, mint a lottószelvény...), „Oké”, s másodpercekben belül ott a tökéletes webgrafika a képernyőn. Álljon itt pár példa (a program installálását követő fél percben alkottam őket!):

The Gimp

Első GIMP-es munkám...

Szép logó lehetne a Webmaster újságnak...

Elég impozáns, ugye? Csak pár kattintás az egész, és kész is. Pár dologra azért felhívnom a figyelmet. Ha kész a „nagy mű”, és el akard menteni, elég nagy meglepetésben lehet részed; ugye, rutinból irány a „File” menü a GIMP ablakában. Hát itt nem így van. Jobb gombbal kell a gyorsmenü előcsalogatni, amikor a képen nyugszik az egér, na, ott végre van „Save as” opció is.

Pár jó tanács arra az esetre, ha nem tudnád eldönteni, hogy milyen formátumban kell elmenteni:

- A BMP nagy helyigényű, nem tömörít, a Windows-világból származó szabvány, nem webes publikáláshoz való.

- A JPEG veszteségesen tömörít, avagy rondább lesz a képed. Elég kicsire „össze lehet nyomni”, internetképes (értsd: internetes publikáláshoz találták ki), fotókhöz szokás alkalmazni.

- A GIF nem tömörít, maximum 256 színt tud kezelni, de vannak előnyei: az átlátszóság beállítható, palettás tárolási mód (mondjuk beállítod, hogy három színnel mentes a képet, a GIMP kiválasztja a képre jellemző három színt, és azzal menti el), kevés színnél döbbenetesen kicsi fájlok, webgrafikákra szokás használni, ebből adódóan internetképes.

Mielőtt elmentünk egy képet, gondoljuk meg, hogy nagy valószínűséggel egy modemes felhasználó fogja azt letölteni, akinek néha nagyon lassú internetkapcsolata van, és nem akarja a fél életét a mi képünk letöltésével tölteni, tehát itt is a méret a lényeg, csak éppen minél kisebb, annál jobb. Már csak az a kérdés, hogy hova mentsd a képet. Legtöbbször a weblapjuk főkönyvtárába teszik, de ez „nem egészes”, az áttekinthetőség érdekében mondjuk egy „kep” vagy „kepek” könyvtárba, a magyar ékezetet jobb elhagyni a kompatibilitási problémák miatt.

Megéri ezt a programot beszerezni (szó sincs itt vásárlásról), nem kell rettegni, hogy a „Trial vörzőn” egyszer csak nem indul, nem kell az asztalavista.box.sk-n törések után kutakodni (pedig, ha jól emlékszem, erről még írtam is...), legfőképpen nem kell rettegni, hogy bilincsbe verve börtönbe vetnek illegális szoftverhasználat miatt! Ráadásul, ha egyszer megundod a webgrafikát, akkor hivatásos grafikusok képezheted át magad, és még programot sem kell váltanod! Végre megvan a grafika az oldalhoz, a HTML-kódot az előző számban tárgyaltam, már csak egyvalamit hiányzik: hogyan töltsd fel a weblapot az internetre? Megint csak íratok nekem (NOVAAK@ELENDER.HU), és lesz cikk erről is, vagy érdeklődés hiányában elmarad...

Végre egyszerűbben felügyelheti
az ügyfél-alkalmazott-beszállító-partner-
intra-extra-internet-többplatformos-globális-
túl-bonyolult-külső-belső hálózatát.

Egyetlen Hálózat. Kapcsolódjon be!

Nem hódíthatja meg az e-Business világát egy külön akváriumban elzártan éldegélő halként. Szüksége van a kapcsolatra, hogy az alkalmazottak, partnerek, beszállítók és ügyfelek együttműködhesenek. A kapcsolatra, hogy a különféle operációs rendszerek, intranetek, extranetek és az internet végre Egyetlen Hálózatként működjön. Biztonságosan és megbízhatóan. A Novell Hálózati Szolgáltatásai ezt biztosítják Önnek. Lehetővé teszik a meglévő technológiák együttműködését, hogy Ön megőrizze informatikai befektetéseit, hogy egyszerűen, biztonságosan és gyorsan kapcsolódjon be az új, hálózati gazdaságba. Látogasson el a www.novell.com címre!

Novell

A MI MACI-NK (38. PÓTKÖTET)

A nyaraló felhasználókat egy sikeres besorolási Magyar Címárba regisztrált több mint tízezer web-site-ot különféle kategóriákba, így rövidesen a MACI egy Yahoo típusú keresőrendszerrel bővül, témák szerint lehet szűkíteni a keresést a kialakított fastruktúrában. Természetesen a jelenlegi névre, illetve webcíme történő keresés is megmarad, az új – általunk Klikk.hu-nak nevezett – szolgáltatás csak a Prim Online kalauz típusú szolgáltatásait gazdagítja.

Úgyanakkor az új magyar honlapok regisztrációja az eddigiekhez hasonlóan történik, a kategóriákba való besorolást nem bizzuk az olvasókra, inkább az oldal meglétének ellenőrzéseket ezt is elvégző munkatársaink.

Ha a Klikk.hu a szeptemberi Internet Kalauz megjelenésekor még nem található meg a Prim Online site-on, annak csak az lehet az oka, hogy még ezt a mostani több mint 600 site-ot is gyorsan hozzá szeretnénk csatolni a már kialakított adatbázisához. De sietünk, a Klikk.hu most már tényleg „percok műhely” indul!

12 \$ 2 perc alatt

www.extra.hu/manymoney

4L Bt. www.4l.hu

A szolnoki Széchenyi Körúti Általános Iskola honlapja

www.extra.hu/szechenyi-kr

Abitibi beldépfészket

www.extra.hu/Abitibi

Ádám Music Stúdió

www.adamstudio.datatrans.hu

ADS Médium OnLine Center

www.adsmediam.hu

Affentaller Produkció www.affentaller.hu

Agrippa 2.5 www.agrippa.ini.hu

Akik biztosan fizetnek

www.extra.hu/gym

Alkavisztika www.extra.hu/Tompre

Alkavisztika www.extra.hu/csszabo

Albinoo Kft. www.albinoo.hu

ÁllásCentrum www.allascentrum.hu

Állásközvetítés www.allaskozvetites.hu

Allegro Medicenter www.allegro.co.hu

Állólámpás Mercedesek

www.extra.hu/mercedes-8

Általános Iskola, Sándorfalva

www.isk-salva.ini.hu

Álting Kft. www.tar.hu/altling

Amerikai Alaplap alaplap.com

AMSJ Jelöléstechnika Kft.

www.amsj-jelolestechnika.hu

Anacapi Travel www.anacapitravel.hu

Andrassé Iván

www.andrassé.ivan.hungary.hu

Andrew Nagy Realtor

members.tripod.com/~nyirtura/index.html

Anka István www.szabinet.hu/~ankai

Apórhírdetések ingyen, két nyelven

agro.leozit.com

Arató Csaba www.extra.hu/aratoscsaba

Arcadia 98 Kft. www.wb.hu/arcadia

ARS Poetica Alapítvány www.poetica.hu

Arbhour arbhour.hu

Anvisura www.w3.hu/anvisura

Atisz URL Book

www.aub.miesto.sk/index_hu.htm

Ártóris az időutazásban w3.swi.hu/tc1

Aty, Győr w3.swi.hu/aty2

Autógumi Arzenál Kft. www.autogumi.hu

Autóhifi és más www.extra.hu/caraudio

Autós Magazin www.adsauto.hu

Ayton Senna www.extra.hu/a.senna

Az irodalom nagy lapjai literator.ini.hu

Azabé, Xacarela spanyol fehéremek

www.extra.hu/azabe

B. és B. 97. Design Studio Kft.

www.extra.hu/b97

Balatoninfo balaton.balatoninfo.net

Báthányos együttes

www.extra.hu/balthanyos

Balyacs www.extra.hu/balyacs

Barang w3.swi.hu/barang

Barbakán elektronika, Pécs

w3.swi.hu/xrc/Pose.html

Bárka Színház www.barka.hu

Bárony Kft. www.wb.hu/barony

Bartaz www.nexus.hu/bartaz

BauMatic 2000 Kft. baumatic.ini.hu

Bb www.extra.hu/tasika

Békesgalamb

www.nexus.hu/bekesgalamb/index.html

Belove The Line Magazin www.btl.hu

Bélyegközvetítés

www.leone.hu/belyego/toll.html

Ben www.extra.hu/soveny

BenceB

www.extra.hu/benceb/index.html

BeOS members.tripod.de/beprogz

Bergadler Kft. www.bergadler.hu

Beszélő és beszélők (aranyképek)

www.pakozdine.ini.hu

Betamet www.bop.com/betamet

Betegszállítás

www.extra.hu/galenuski/index.html

Biblia – ami a kulisszák mögött van

www.2000ad.uzhgorod.ua

Bin-O-Art www.bin.hu

Biokultúra Egyesület

w3.datanet.hu/~biokppp

Biomobil Kft.

www.lisanet.hu/~biomobil

BITWare Reklám és Grafika Stúdió

www.artwork.hu

BITWare Reklám és Grafika Stúdió

www.bitware.hu

Blue Caffé www.extra.hu/bluecaffé

Blue Store Kft.

www.extra.hu/BLUE_Store_Kft

Blue System Kft. www.bluesystem.hu

Borbás Irma fazekas

www.extra.hu/borbasisima

Borland C++ Builder

mentor.extemtd.com/builder/index.html

Bp Lingua nyelviskola és fordítóiroda

www.extra.hu/bplingua

BrineyBears brineybears.go.to

Briney Spares www.tar.hu/traider

Brutó-Profit Kft. www.wb.hu/brutoprofit

BTL Ügynökség www.humantelex.hu

Budai ingatlan bérleti joga eladó

www.extra.hu/ingatlanbuda

Budapesti 127. sz. Ügyvédi Iroda

www.bp127ui.hu

Budapesti 5000. Ügyvédi Iroda

www.budapesti5000.hu

Budmál-márkabolt

www.extra.hu/budmalt

Buifaloni hangos csuej

www.buifaloni.com

Business Success Bt.

www.wb.hu/business-success

Busmaniac www.extra.hu/busmaniac

Bátor-Port Kft. www.wb.hu/butor-port

C. J. Wrouck www.extra.hu/cjwrouck

C64-játékmeterlők c64.hungary.hu

Camper www.camper.hu

Carnation Internet Consulting

www.carnation.hu

Casabella Kft. www.casabella.hu

Cassandra Reisen

www.extra.hu/cassandra

Céltartó magazin www.celartoro.hu

CeWeb www.ceweb.hu

CHS Hungary Kft. www.chs.hu

Cicaold www.extra.hu/andjani

CoGraF Design cogra.cbj.net

Colourspectrum Kft.

www.colourspectrum.hu

Concept Tours www.concepttours.hu

Concordia Szervezet- és

Vezetéskéjelzés Kft.

www.concordia-od.hu

Condomania

www.condomania.hu/kereso.html

Cool Things www.tar.hu/ator

Corella számítástechnika

www.extra.hu/corella

Croc www.extra.hu/crocfun

Cs. Kádár Péter www.kadarka.ini.hu

Cs. Kádár Péter rádióelőni pályázata

www.extra.hu/elnokpalya

Csanjoe www.extra.hu/csanjoe

Csepeli Polgárjogi Egyesület csepi1.ini.hu

Csehtársaság www.extra.hu/Surany

Csezményi Vár és Szabadtéri Színpad

www.ceszprog.hu

Csillagászati hírek

astro.elte.hu/newsh.html

Csillagutca www.extra.hu/csilagutca

Cemika www.extra.hu/csmiki

Csúnyatelepi Pumi-Komondor Kennel

www.extra.hu/csunyatelepi

Dabóczi Tamás www.extra.hu/tomki

Dancemix www.dancemix.hu

Dani12 w3.swi.hu/dani12

Dawe www.extra.hu/dawe

Daybreak együttes

w3.swi.hu/daybreak/index.html

DeKo-Richter www.wb.hu/dekorichter

DeMaS Kft. www.extra.hu/demas

Demók és teljes játékok

www.extra.hu/skyconquer

Dia Bt. www.extra.hu/diabt

Diana felhémű www.extra.hu/dianafel

Diavetítés Közszegél

www.extra.hu/diakoszeg

Didgeridoo www.tar.hu/lemo/yidaki.html

Dió – költözöttes www.diokoltozottes.hu

Diszdbok Kft. www.larix.hu/diszdbok

DIY magazin diy.hu

Doc – bicajos

www.extra.hu/doc/cycling/bicaj.html

Dolgok... www.extra.hu/dara2

DomainPiac www.extra.hu/domainpiac

DPG Webmaster Faq www.extra.hu/faq

DragonBall www.nexus.hu/gamer2000

Dragon-Team www.extra.hu/mistic

Drót A3 www.extra.hu/drotlap

DucySoft Software Magyarország Kft.

ducysoft.hypermar.net

Dunasin Szerelő és Szolgáltató Kft.

www.wb.hu/dunasin

Duyn – szexoktatás www.tar.hu/duyusex

Eati www.tar.hu/eati

Eckert Zsolt www.extra.hu/eckertzs

Edcult – angolészek

www.extra.hu/edcult

Édenpark pizzeria

www.extra.hu/edenpark

ÉDOSZ www.edosz.hu

Égbolt – Polaroid-termékek
www.egbolt.hu
Egon – ingyenes levelezőrendszer
egon.gyaloglo.hu
Együtt a paragiód ellen alapítvány honlapja
www.paks.info.hu/paragiad
Eladó www.extra.hu/gyun2
Elasto Mania www.extra.hu/Elna
Elektromos szervíz
www.nexus.hu/elektroszer
Elektro-Stamm, villanyszerelés
www.extra.hu/elektrostamm
Ellenfény www.szhaz.hu/ellenfény
Ellőpatatlan autó
www.extra.hu/vipera-3/index.html
ELTE TTK Csillagászati Tanszék
astro.elte.hu
ELTE BTK – nyelvtanfolyamok
www.elte-btk-idegennyelv.hu
EMOSZ www.emosz.hu
Epl-tech Kft. www.epl-tech.hu
Ép-Totál Kft. www.wb.hu/epitol
Érdekes linkek
www.tar.hu/dreamteam/red_link.htm
Erdélyi kopó, Transsylvania Hound
www.extra.hu/Bukkaljai
Erdélyi turizmus www.erdeyiturizmus.hu
Erdőkövesd www.kozep.com/erdokovesd
Erdők minden mennyiségben
www.nexus.hu/jmp25
Erotikus partnerek w3.swi.hu/streptase
Eszenyi Enikő www.szhaz.hu/eszenyi
Etelezszer www.extra.hu/elezszer
Etnonet www.etnonet.hu
Éva-Ádám kozmetika www.evadam.hu
Excellent Warex w3.swi.hu/ewarex
Expert Computer Kft. www.expert.hu

Exportképes dinnye
www.extra.hu/export-dinnye
Ezer év Festival
www.ezeresztivalini.hu
Ezotika & para www.nexus.hu/heimlich
F & S Invest Bt. www.extra.hu/femeskez
FA ARS Bt. www.wb.hu/faars
Fegyverbolt vadászoknak
www.extra.hu/fegyverbolt
Fehérméző-kereskedés
www.extra.hu/kissy
Fémssystem Kft.
www.extra.hu/femssystem/index.htm
FerriMész www.sopron.hu/~ferimesz
FESS 90 Kft. www.wb.hu/less
Fiatal Amatőrök Társasága Big Band
www.fiatligband.in.hu
Fifa 2000 modernbajnokság
www.extra.hu/fmb
Filmzene-kvárságsműsor
www.tar.hu/movienota
Fiműv Rt. www.fimuv.hu
Firetrace önműködő tűzoltórendszer
www.firetrace.hu
Fish Art and Entertainment www.fish.hu
FIX Kft. www.wb.hu/fixdata
Flight Simulator Klub www.tar.hu/fsklub
Flor Kft. www.flor.hu
Fodor – díkőnyvek, térképek
www.keresnet.hu/tutasz
Foritász www.extra.hu/optiford
Foritárodok gyűjteménye www.fordit.hu
Formula-1-honlap www.extra.hu/sullerfi
Fortuna Internet Café, Pécs
www.tar.hu/fortuna
Fotex Kc, Veszprém www.extra.hu/fotex
Fotográf w3.swi.hu/fotograf

Fővárosi Kézműipari Rt. www.kezmu.hu
Freestuff – Free XXX w3.swi.hu/freestuff
FS Klub www.fsklub.fzs.com
Fülesbagoly rejtvényság
www.fulesbagoly.hu
Fülop & Társa Kft. www.fulop.hu
Gabó www.extra.hu/lofi
Gabó kuckója krea.bke.hu/~gabó
Gabonatermesztési Kutató Közhazsnú
Társaság www.gk-szeged.hu
Gábor DBZ www.tar.hu/songokuhu
Gábor Eszter www.extra.hu/gaboreszter
Gáborján közeg
web.mutavnet.hu/gaborja1
Gárgó Security Magánygyomozó Iroda
www.ovamet.hu/gango
Gasong Kft. www.gasong.hu
Gáyer Gyula Általános Iskola, Celldömök
w3.swi.hu/gayer
Gazdaság www.gazdasag.hu
Geocentrum-2000 w3.swi.hu/geocentrum
GF-Primus Mémókiroda
www.wb.hu/gfprimus
GG www.nexus.hu/girstg
Ghymes www.extra.hu/ghymes
Ginike 1.am/ginike
Gombos & Tóth Bt.
www.wb.hu/gombos-toth
Gorath www.extra.hu/gorath
Goshin-ryu
www.adsmemiam.hu/goshin-ryu
Göbölös N. László www.gnl.in.hu
Góteoldal www.extra.hu/vsalamander
GPS-Air Cargo – légi taxi, repülés
www.extra.hu/repulo
Grafimax Bt. www.grafimax.com
Gratológus www.nexus.hu/gratologus

Gravfrozás www.extra.hu/jokari
Gravfrozás www.nexus.hu/nanask
Green Site w3.swi.hu/greendr
GSM SMS LOGO pope.in.hu
Gumibroncs- és felniadatbázis
www.gumidiscout.hu
Gunshop for Hunters
www.extra.hu/gunshop
Gyáli birkózók www.extra.hu/gyaltbse
GYDF1 gydf1.in.hu
H+ Online novamax.borsodweb.hu
Hack www.extra.hu/snipe
Hahn Consulting Bt.
www.extra.hu/hct/bt/index.html
Hahn Csaba
www.extra.hu/csaba.hahn/index.html
Haj w3.swi.hu/vipgroup/haj
Hajóprogramok a Balatonon
www.charterhajo.hu
Hajtás Pajtás Biciklis Futárszolgálat
www.hajtaspahtas.hu
Halászháló halaszhalo.hello.to
Hamster (repülés)
telnet.hu/hamster/repules
Hangcséjev www.bulivonal.com
Használható dolgok extra.hu/masterx
Használt nyomdai előkészítő
rendszerek
freeweb.bartexinfo.hu/~bantok
Hasznos cuccok
www.extra.hu/hasznoscuccok
Házipatika www.hazipatika.com
Házipatika www.hazipatika.hu
Héger Attila – in-game és filmzenék
www.besonic.com/draco
Helikopter Lakópark
www.helikopter-lakopark.hu

COMPFAIR 2000
13. Nemzetközi Információtécnikai
szakkonferencia és szaktársaság
Budapesti Vásártérpont
2000. október 31. – november 4.
A kísérő programokból:
- Konferencia az internetes kereskedelem biztonságáról
- Nemzetközi CATV és satelit szakkonferencia és konferencia
- Internetes alaptanfolyam
- Karrier centrum
További információ:

COMPEXPO Kft., 1053 Budapest, Kálvin tér 5.
Tel.: 317-6760, Fax: 317-0436
mailto:info@compexpo@netnet.hu

Vedd fel a ritmust!
ECDL

ECDL-akadémia:
június végétől ingyenes
tanfolyamot és kedvezményes
vizsgalehetőséget kínál a
NÉPSZAVA
Alapítvány
Művelődési, Könyvtári és Kulturális Központja
A nemzetközileg elfogadott számítógép-felhasználói
jogviszony megszerzéséről részletesen olvashat
a napilapban és a <http://ecdlnepszava.hu> internetcimen.

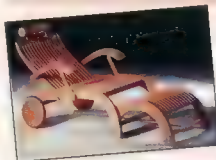
Hidvegin & Magus
home.vnet.hu/~hidvegi
Hihetetlen történetek www.tar.hu/plajner
Hild Viktor Városi Könyvtár, Szolnok
www.vkszolnok.c3.hu
HipHopStyle w3.swi.hu/hstyle
Hitchcock Boys együttes
hitchcock.boys.in.hu
Hjpower
www.tar.hu/hjpower/hjpower.html
Hobbibáll Magazin
www.hobbiball.in.hu
Hologram www.hologram.hu
Honvédelmi Minisztérium El Rt.
www.hmeit.hu
Horoszkóp, bioritmus
www.tar.hu/horoszkop_bioritmus
Horváth Rudolf Intertransport Kft.
www.kozep.com/htrtrans
Hostessgynökség www.hostess.hu

Hun.Zóna hun.zona.hu
Hungarian Music Site - jazz
www.leone.hu/music/jazz.html
Hungarian Punk MP3
www.extra.hu/hunpunk
Hungaro-Kábel Rt.
www.hungaro-kabel.hu/index.html
Hungary Speedway
www.extra.hu/salamkotor
Hunter www.extra.hu/ESS_Hunter
Hüperion Alapítvány
www.extra.hu/hyperion
Ifj. Baranya Pál www.tar.hu/palka/
gombok/dvframes.htm
Impotencia
w3.swi.hu/vipgroup/impotencia
Információs Online Magazin
www.adonline.hu
Infoworld www.infoworld.hu
InfraFuzetek infrafuzet.in.hu
Infotársak a Balatonnál
www.immobili.in.hu
Ingatlanpressz www.extra.hu/ablakIP
Ingyenes aprofhiedés
themoney.hypolit.net/Apro
INM Partner Kft.
www.wb.hu/inmpartner
Inspektor Őrő-védő Bt. Szeged
www.tiszantet.hu/~kispeter/inspektor/
inspektor.htm
Integral=303
www.tar.hu/integral_303_project
InterHír Kft. www.interhir.hu
Internet Land extra.hu/internetland
InterNetKer Kft. www.internetker.hu
Interton Stúdió www.intertonstudio.hu
Irinyi Károly Alapítvány
www.extra.hu/irinyiolasz
IrodaNet www.irodaszer.hu
Irodaszer irodaszer.redx.hu
Irországi utazásunk eire.paha.hu
ISO 9001 www.extra.hu/mindtech
Istenmezeje
www.eml.alarmix.org/hmaisk
Italmérő www.italmero.hu
Jackpot www.extra.hu/gamesoryou

Jancsa Költőnaptár-elszállító Kft.
www.wb.hu/jancsakft
Janly Ferenc
www.extra.hu/jerenc/index.html
Japán szex www.japanesevirgins.com
Jászágó magazin www.jaszok.in.hu
Játékok www.tar.hu/vazz
Játékok a hősök körül és a legújabb
felhasználói programok vazz.2warex.com
Jede www.jede.hu
Kaktuszgyűjtemény www.tar.hu/kaktusz
Kaman.hu webzseveze www.kaman.hu
Kapos-Éscort Bt.
www.extra.hu/kaposescort
KaPTAI n kapitain.web-page.net
Katedra Trade 97 Kft. katedrat.in.hu
Kedvenc www.extra.hu/cumi
Kemenczés Galéria
www.kemenczesgaleria.hu
K-holiday Sifókion k-holiday.tux.hu
Ki tud róla? kitudrola.zona.hu
Kiadó ház a Balatonnál
www.extra.hu/bereny
Királyi Páncs macskatényészet
www.extra.hu/pamcs/kupate.html
Kis Barna www.extra.hu/braun
Kis Bandi w3.swi.hu/kisbandi
Kiss internetgaléria
www.kiss-internet-galeria.hu
Klik www.in.szeged.hu/klik
Klimax w3.swi.hu/vipgroup/klimax
Kokakola extra.hu/Kokakola
Komédiás kávéház
www.mivo.hu/komediass_kavehaz
Kompolt település
www.kozep.hu/kompolt
Kopasz lányok www.extra.hu/baldgirl
Kopács Andrea biztossai szaktanácsadó
www.ovamet.hu/gango/page8.html
Kovács István www.extra.hu/kustvanr
Könnel település www.kozep.hu/komlo
Könyvek kereset pénz
www.extra.hu/gaunt
Könyvelés, oktatás www.mexvel.com
Kreativitásfejlesztés
www.extra.hu/mindtech/kreativj.html
Kriszi www.extra.hu/kriszi1
Krys Design www.inetx.hu/kristian
Kulcsreklám
www.extra.hu/kulcsreklam/index.html
Kutyapanzó www.kutyapanzio.hu
Különút Válsai Magazin
cyberpress.sopron.hu/kulonut
Laborexport Kft. www.laborexport.hu
Lacman www.tar.hu/vattacur
Lada-képgyűjtemény
w3.sopronet.hu/baranyap
Lada-barát mylada.cjb.net
Lakás- és gépjárművédelem
www.extra.hu/almaszerviz
Lányok erotikus fotói szovai.in.hu
Lányok, házak, vendégek
www.0660.hu/~lhy
Laposa Tibor főnök www.extra.hu/laposa
Laren d'Or
www.larendor.homestead.com
Láva Egyesület
www.extra.hu/lava_egyesulet
Learn 2 crack zor.org/lm2crk
Leone www.leone.hu
LeoSoft 2000 Home
www.extra.hu/leonet
Leslie www.extra.hu/leslies
Linkgyári keresőgép
www.linkfactory.com/linkgyari_keresogep
Linkvlogatás
www.tar.hu/dreamteam/red_link.htm
LNT Kft. www.elender.hu/~lntkft

Lou Reed kep.tar.hu/sonicgabi75/
index.phtml?aid=27493612
Lowriders w3.swi.hu/omio
Lukács Észér www.lukacseszker.hu
Lyss Internet www.lyss.hu
Lyss Internet kedvenc rovata
www.negylabu.lyss.hu
M&Tus www.tar.hu/matus
MAAT Kft. maat.in.hu
Macintosh extra.hu/Gyarmati-Gy
Macskaköröm
w3.swi.hu/vipgroup/macskakorom
Madarasi Friss Újság
www.extra.hu/frissujsg
Madarasi Majoronetta Csoport
www.extra.hu/majorette
Maffiózók www.extra.hu/maffiozok
Magnum-44 Kft. www.wb.hu/magnum
Magunkról
www.tar.hu/dreamteam/Magunkrol.htm
Magyar Babylon 5 Klub babylon5.scifi.hu
Magyar és nemzetközi társasjáték
www.weselenyi.com/loveharskeresok.htm
Magyar Felhalálók Egyesülete
www.inventor.hu
Magyar Savage Garden
www.savagegarden.hu
Magyar Szadisták és Mazochisták
Szövetsége w3.swi.hu/msms/olap.shtml
Magyar Színház Pórtál www.szinhaz.hu
Magyar Szőrös Levelezőlista
www.geocities.com/hunsuri
Magyar szőlőre az interneten
www.hunstar.hu
Magyar Turizmus Rt., Tisza-tó régió
www.tisza-to.info.hu
Magyar Utcai Harcosok Országos
Szövetsége www.extra.hu/utcaiharc
Magyarécs település
www.kozep.hu/magyarecs
Mahagóni Design Kft. www.teak.hu

Major Imp-Ex Bt. www.majorimpex.com
Massaino Consort együttes
www.extra.hu/massaino
Máté omate.in.hu
Matic Kft. www.wb.hu/matic
Maura w3.to/maura
McBzz www.extra.hu/mcbzz
MediCenter www.medicenter.hu
Meditáció, Sant Mat
members.tripod.com/~santhakar/1
Megálló Fórum forum.megallo.com
Megallo.com www.megallo.com
Megaport webkereső www.megaport.hu
Merész Gabriella www.extra.hu/4toldy
Mesterajtó www.olh.hu/mesterajtó
Midi-gyűjtemény
www.extra.hu/midizene5000
Mihálka Antikvitás
www.antiqmes2000.hu
Mikrothém www.extra.hu/mikrothem
Milliók értékű hirdetés
webkese.biz-page.com
Minden, ami esküvő
www.mindenamieskuvu.hu
Minden, ami utazás www.nu.hu
Minitelefonok www.tar.hu/piesz

Mission Critical Linux Kft.
www.missioncriticallinux.hu
Muzik magazin www.muzik.hu
Móbi gümiszerviz
www.extra.hu/mobigumi
Modernova Kft. www.modenova.hu
Molett w3.swi.hu/vipgroup/molett
Molnár Elektronikai Kft., Csoma
www.molnarkft.hu
Money Page www.tar.hu/moneypage
Montázs Press Nyomdai Szolgáltató Kft.
www.orszany-krionkas.hu/preskft
MóRiKa tanyája morika.iam
Mosonmagyaróvári hírek
www.movarhir.in.hu
Motorland w3.swi.hu/motorland
Motorped Kft. www.wb.hu/hondapp
Műfex Műanyaggyári Kft.
www.wb.hu/mufex
Műhely www.nexus.hu/muhely
Myra Vendel Soriment
www.extra.hu/myravendel
Nagy lottóprogram www.lotto-z-land.hu
Napszigei
www.muveszetek.com/napszigei
Naturista utak Európába www.mezzo.hu
NB Squash Club, Sifók
www.extra.hu/nbsquash
Nba modernbanjokaság
w3.swi.hu/nbafive/index.html
Negamel www.nexus.hu/negamel
Négy Semiramis Kft.
www.extra.hu/nyegysmiramis
Nemesítési és Termesztéstechnológiai
Állomás kredit.sth.szf.hu/nemall
Net Cash - internetes pénzkészlet
netcash.in.hu
NetBoy www.extra.hu/compinter
Netdopo www.netdopo.hu
NetExpo www.netexpo.hu
Netapu www.netapu.hu
NetKer teleház
www.internetker.hu/telehaz
Netstar.hu www.netstar.hu
Neutron Center www.extra.hu/nctb
NI PRO email.alarmix.org/nipro
Nicole Eggert w3.swi.hu/eggert
Nintendo extra.hu/nintendo
Nissan Koh-t-Noor Kft.
www.nissankohnoor.hu
Nudesign www.extra.hu/nudesign
Nyaralásunk Egyiptomban
www.nexus.hu/egyptian
Nyelvikalauz www.nyelvikalauz.hu
Nyirtura, szülőfalum
members.tripod.com/~NagyA/nyirtura.htm
Official Mindcrime
www.mindcrime.in.hu
Olvasónapló
www.extra.hu/dirtyreading
One Studio www.onestudio.hu
Online Marketing Ugyvédek
www.ona.hu
OPUS Építő Kft. www.opus.hu
Oral www.extra.hu/oralszex
Oravecz Róbert
www.extra.hu/oravecz/magan.html
OrGo Ingatlanbörze Egyesülés
www.origoingatlan.hu
Országlanbarang gírtáskészlet
www.orszaglanbarang.hu
Országos idegennyelvi Könyvtár
www.oik.hu
Osho, tarot, reiki www.mhc.hu/dudush
Ovinet www.ovini.hu
Összerbát www.comdomania.hu
Ős Vezér Téri Fák Környezetbarát
Egyesület web.mata.vnet.hu/ovfak

Óskeresztyén Apostoli Egyház, Miskolc
www.oskeresztyen.hu
Padló alatti szerelési rendszer
www.dataparc.com
Pagi www.extra.hu/pagi
Pajti MP3 www.extra.hu/atistrong
P-Alarm Vagyónvédelem
www.extra.hu/peter
Panka w3.svi.hu/hardi
Pannoncad www.pannoncad.hu
Pannónia Szórme Rt., Kunszentmárton
www.pannoniatur.hu

Papp-Ker Kft. www.wb.hu/csoara-ker
Pará www.internware.hu/paraste
Páray Dénes
www.tar.hu/bakt_bak/index.html
Partnereink és banneresek
www.tar.hu/dreamteam/Partnereink.html
Party Zone partyzone.party.org
Pary Zone w3.svi.hu/partyzone
Pathogen www.nexus.hu/pathogen
Patrisa TMT www.balaton.net/patrisa.htm
Pc-Testőr freep.realgates.hu
Peka galosi.in.hu
Pénc PaCe www.extra.hu/getpaidhu
Pénzkeresés a nettel w3.svi.hu/zseton
Pénzkeresés internettel
www.gazdagsgazd.hu
Pénzkereset a neten
www.extra.hu/neidollar
Petika iam.petika
Petőfi Csamok www.petoficsamok.hu
Pezsosoft www.nexus.hu/pezsosoft
Piening László kézműves
www.extra.hu/piening
PhilaNet www.philanel.hu
Piarista Gimnázium, Vác
www.vpg.sulinet.hu
Pikkpakk (a tözsdéről)
w3.svi.hu/pikkpakk
Pneurob Kft. www.wb.hu/pneurob
Polip7 www.polip7.hu
Pólot az internetről
www.extra.hu/jagolda/shop
Pomázi Tűzoltóság
www.extra.hu/tuzoltosag-pomaz
Pont linkgyűjtemény
pont.tipsoft.hu/link.cgi
PoFe GSM svi.hu/pocap
Práger Péter és Szilvia www.topcities.com/science/syber/index.html
Printerház www.printerhaz.hu
Printem2000 www.printem2000.hu
Print-Ker Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
www.wb.hu/print
Projektvezetési vállalatok
extra.hu/veres.laszlo
Pro-Pack rockszíval
www.extra.hu/Pro-Pack
Quaker Index quakerindex.cjb.net
Rakdári állványok www.extra.hu/maxiszer
Ravenshead www.extra.hu/ravens
Reál 91 Tervezőiroda Kft.
web.internware.hu/team

Reiki www.mhc.hu/dudusch/reiki
Rejtvénykötél www.rejtvénykotel.hu
Réka részvénykönyvi program
www.extra.hu/rekainfo
Re-volt bajnokság
www.extra.hu/re-voltleague
RF Elektronika Kft.
telefonikus digitál2002.hu
Ria-Plastex Kft. www.wb.hu/ria-plastex
Rockzenei enciklopédia
www.nexus.hu/laszloe
Rottweiler hollap w3.svi.hu/rottander
Rotunda Énekegyüttes
www.parknet.hu/rotunda
Royal Speed Rt. www.royalspeed.hu
Sándorfalva www.sandorfalva.in.hu
Sant Mat, Sant Thakar www.geocities.com/santhakar/santmat.hu.html
Satelemcomp www.satelemcomp.hu
Sexofon www.sexofon.hu
ShaoLin www.shaoLin.hu
Shortcut bevasárlóközpont
www.shortcut.hu/vbe
Sierra.hu
www.sierra.hu/yftanylampa/index.html
Simon Imre – szűz versek
www.geocities.com/mystic-path/poet.html
Smi www.tar.hu/smi
SMS-küldés www.leone.hu/sms.html
SMS-küldés és URL-regisztráció
www.tar.hu/dreamteam/sms.htm
SMS-küldő program
w3.svi.hu/video/v-sms
Sókk filmmagazin sokk.in.hu
Solium Rt. www.wb.hu/solumrt
Spedia www.extra.hu/gummer
SPeter www.extra.hu/biker
Sport, linkek, zene www.tar.hu/neo12
Sportdíjak
www.extra.hu/sportdijak/index.html
Stáb 1990 Tanácsadó és Közetítő Kft.
www.doors.hu/stab
Stafi-to go titlámkö-zvetítő
stafitogo.cjb.net
Start oldal www.nexus.hu/janosicsattila
StartPoint – flash, XXX
www.extra.hu/startpoint
Steroid warez www.extra.hu/steroid
Sub Level 7 sublevel7.txx.org
Suli w3.svi.hu/vigporg/suli
Sulinfo – Tóla megye
www.tmszk.hu/sulinfo
SUSE Linux w3.svi.hu/suse
Suzuki Kötös – Dunaföldvár
www.suzukikontos.hu
Sümei gokartpálya
www.extra.hu/gokartpalya
Swap-Zóna www.swap-zona.com
Számia- és követélespiac www.avb.hu
Számia Pro www.extra.hu/SzámiaPro
Szász József és Deák Mercedes kiállítás
www.leone.hu/kiallitas/index.html
Szébb Szavak – amatőr irodalmi lap
w3.svi.hu/euroapa/szz
Széchenyi Köröti Általános Iskola, Szolnok
www.extra.hu/szechenyi-kt
Személy- és vagyonvédelem
www.tadellos.hu
Szentendrei Sakiskola
www.extra.hu/sakkiskola
Szentesi Csaba www.szentesi.in.hu
Szentesi Csaba web.internware.hu/szentesi
Szépi Rajzstúdió www.extra.hu/szepi
Szépségverseny szépségkép.in.hu
Szekeologus az égyben
www.tar.hu/nemietel
Szkander www.extra.hu/szkander
Szmeti www.tar.hu/szmeti

Szűcs Géza grafikusművész
www.extra.hu/szucs
Szömörce www.extra.hu/djszomorce
Szönyeggyártás www.extra.hu/KOTI
Sztárfás www.extra.hu/comic
T&T Technik Kft. ittechn.cjb.net
Tálder www.tar.hu/takimaki
Tálalóhely www.lyss.hu/meetp
Táncsics Gimnázium img.hungary.hu
Táncsics Gimnázium, Budapest img.hungary.hu
Tanácsapda www.extra.hu/tank-csapda
Tankkölör repülőgép-szimulátor
www.nexus.hu/tankkiller
Tapolca és környéke üzleti honlapja
www.tapolca.net
Tarot www.mhc.hu/dudusch
Társkereső www.extra.hu/tarskeresess
Tatár www.extra.hu/tatar
Tátrai Tibor www.extra.hu/tatrai
Tecum Kft. www.wb.hu/tecum
Teljes játékok, cheat, MP3
www.extra.hu/zed01
Tenerife, Kanári-szigetek
www.tenerife.hu
Tenisz hírek www.teniszhirek.hu
Tenyerjósítás tenyerjolas.in.hu
Terc-Co Értékpapír Kft.
www.extra.hu/terc-co
Térér Office Service
www.officeservice.hu
Tervezőiroda www.terezvaros.hu
Tévé Kft. www.wb.hu/tervaz
Thália Színház www.thalia.hu
Tiffany üvegágyak
www.extra.hu/uevegak
Tiller Team Kft. www.digitel2002.hu/tiller
Tiszaróli www.tiszaroli.in.hu
Tómpi www.extra.hu/tompi2001
Toma-Ker Kft. www.wb.hu/tomaker
Total Creative Management
www.extra.hu/mindtech/crm.html
Tóth András bőrszaktáros
www.nexus.hu/asztalos
Toyota Kötő Autóház www.koto.hu
Törzsköz Computer
w3.datanet.hu/~t-computer
TQM, TCM, TPM
www.extra.hu/mindtech/index.html
Trabant
www.extra.hu/trabi2/index.html

Trabiklub w3.svi.hu/trabiklub
Trackerpage (zeneszerkesztés)
tracker.50megs.com
Transz www.extra.hu/Transz
Truck Unio Kft., Gyula
www.truckunio.in.hu
Tudati technológiák
www.extra.hu/mindtech/ldtech.html
Tv-, video-, monitor szerviz
www.extra.hu/HobbyColor
Unico Stokke Centrum
www.unico.stokke.hu
Üzlet www.extra.hu/abacomp

V & SZ Építő és Szolgáltató Bt.
www.wb.hu/padlolutes
V43Online www.extra.hu/v43online
Vác www.vac.hu
Vácrátóti Botanikus Kert
www.botanika.hu/botkert
Valuer www.valuer.in.hu
Vámpírok és linkek
www.tar.hu/dreamteam/blacky3.htm
Varga Balázs webeszköz
www.extra.hu/balnet/index.html
Varga Laura
members.tripod.com/~varga23/varga.htm
Varga-Máry Kft.
www.datatrans.hu/varga-mary
Vendégház
www.extra.hu/vendeghaz/index.htm
Vendéglátások
www.extra.hu/vojedekiang
Veresegyház www.extra.hu/veresegyhaz
Vetési Albert Gimnázium
www.vetesi.sulinet.hu
Viccek www.extra.hu/kissanett
Világlató www.vilaglato.hu
Világvevő www.vilagvevo.radio.hu
Villport Építőipari és Szolgáltató Bt.
vilport.digitel2002.hu
Viper www.tar.hu/vipera2
Vipera www.nexus.hu/vipera2
Virágútár w3.svi.hu/viragutiar
Virágútár könyv, amelyet a látogatók írnak
www.lezlisoft.com/virtualbook/index.html
Virtuális novellák
virtualbook.lezlisoft.com
Virtuális temető www.temeto.net
Virtualium – RPG- és CCG-hírek
www.virtualium.in.hu
Vision International People Group
Hungary w3.svi.hu/vipgroup
Viziről mártott egér www.br.in.hu
Vizi2000 – Tízbecs-Tokaj
www.extra.hu/vizi2000
Vizi túra www.vizitura.hu
Wanex InformaTiki Kft. www.wanex.hu
Waszilvik Pető Velorax László
www.emil.alamix.org/webrock/
waszilvik.pps
Webalaplap
www.webalaplap.hu/index.html
Webmaster-adatbázis jp.wb.hu
Webmühely (szerkesztés, karbantartás)
www.webmuhely.in.hu
Webster – régi PC- és Amiga-játékok
w3.svi.hu/webster
Webudvözlét w3.svi.hu/bimbike
Wenzel Imre w3.svi.hu/wenzel
West Travel www.westtravel.hu
White Bull Dog Kennel Hungaria
www.extra.hu/petreny
Word-tipppek www.nexus.hu/nyugatinet
Writeman www.extra.hu/writeman/
index%20.htm
X pictures
www.leone.hu/stand/index.html
XXVI. Fiat Gemenci Nagydíj
www.csatolna.hu/gemenc
Zábrák Kft. www.wb.hu/zabrac
Zapozarcsec www.tar.hu/zsarcsec
Zenbox www.extra.hu/zenbox
Zenévillag zenevilag.in.hu
Zöldszam www.extra.hu/zoldszam
Zuglói Tankönyvcentrum www.vz-jo.hu
Zuzu w3.svi.hu/zuzu
Zuzu www.extra.hu/Tom
Zsolt www.extra.hu/Zsolt
Zsaca www.extra.hu/zsaca
Zsolt Gaspar www.tar.hu/zsoltjasper

ÁLLATI

Békés óriás

www.birminghamzoo.com/animals/giraffe.html
www.giraffehaven.com

Aki gyakran találkozik zsiráfokkal, talán lát egy-egy ideges példányt, de erre kicsi az esély. Az óriások rendszerint álmódra járkálnak, közben egyszerre lépnek az azonos oldali két lábukkal, ettől jellegzetesen, kicsit imbolyogva, bólogatva mennek. Olyan a mozgásuk, mint a mélabús, túl hosszú a nőtt embereknek, akik éppen örülhetnének is a magasságuknak, de nem teszik. Leginkább az a benyomásunk támadhat ezekről az állatokról, hogy békés, álmos buddhista mosollyal néznek a világba, miközben valami kellemes, megnyugtató dolog jár az eszükben. Semmi idegeskedő fülhegyezés, mint az antilopknál, semmi gyanakvó hátratekintgetés, mint a zebráknál, vagy idegbajos ugrabugra, mint a gnúnál. Persze aki ilyen nagy, annak nincs is igazán mitől tartania. Inkább az oroszlán húzza a rövidebbet, ha nagy nehezen mégis felbószantja a békés óriást, aki egy jól irányzott rúgással helyre teszi a zavargó ragadozót. A zsiráfébék sem éppen kicsik, hiszen 1,7 méteres magassággal születnek, és olyan 50 kilósak. Hogy hogyan alszanak, nehéz elképzelni, hiszen ha lefeksznek a földre ilyen sok hosszú végtaggal, a felkelésnél nehéz lehet kibogozni magukat. Pedig néha bizony leheverednek a zsiráfok, ilyenkor fejüket a combjuk oldalán nyugtatják. Általában azonban állva, egy-két percet alszanak csak. Egykor Dél-Európában szintén sűrűn jöttek-mentek, ma azonban már nagyon kevesen vannak Afrikában is. Sok egyéb baj mellett még a villám is sújtja ezeket az óriásokat. Nagy viharok idején az esőben áldogoló 5-6 méteres állatok valósággal vonzzák a villámokat. Dél-Afrikában, ahol különösen gyakoriak a villámcsapások, gyakran pusztulnak el így. Nem harapnak, nem rúgnak, nem verekszenek, érdemes megismerkedni velük...

BŐRÖND

Grönland

www.greenet.gl/uk/index.html - Greenet
www.greenland-guide.gl - Greenland Guide
iserit.greenet.gl/obling - Qaanaaq
www.greenweb.gl/Qas/index.htm - Qassimiut
www.uummannaq.gl - Uummannaq
www.greenweb.gl - Greenweb
www.gh.gl - Greenland Home Rule
www.abelsen.gl - Abelsen család
www.chemnitz.gl/frame_1.asp - Chemnitz család
iserit.greenet.gl/nanortalik/start.htm - Nanortalik
www.greenland-guide.gl/gla/default.htm - Greenlandair
www.greenland-guide.gl/kangerlussuaq/default.htm - Kangerlussuaq

Ha egy akkora országban, mint az Egyesült Államok egyötöd része, csak egy felsőoktatási intézmény van alig százöt hallgatóval, még nem biztos, hogy műveletlen népség. Hátha ez a százöt ott annyinak számít, mint nálunk húsz ezer.

Grönlandon pontosan ez a helyzet. A Föld legnagyobb szigete, több mint kétfélmilli négyzetkilométer, de kevesebb lakosa van, mint annak a lakótelepnek, ahol jómágnak lakom. Nem csoda, hatalmas területének több mint négyötödét vastag jégtakaró borítja, csak a partvidékeken vannak lakható területek. Ezek együtt még mindig ki-

tesznek négy Magyarországi területet, de a mostoha éghajlat miatt csak kevés ember talál megélhetést. Azok viszont egész jól megvannak.

Mindig tudtam, hogy Grönland rendkívüli hely, de csak akkor értettem meg, mennyire az, amikor pár napja gondoltam egyet, és a kánikulában enyhülést keresve meglátogattam a szigetóriás weblapjait. Most az olvasót is hívom, tartson velem. Esetleg tölthet magának egy pohár italt – a jégről én gondoskodom...

Érdekes a kalandozást a sziget alighanem legnagyobb internetszolgáltatójánál, a Greenetnél kezdeni. Honlapjukon négy színes ábra kelleti magát: a grönlandi weboldalak, e-mail regiszter, Iserit regiszter (ez a magán-célú weboldalak tartalmazza), vendégkönyv. Közülük három ritka találmány, hisz ki látott már olyat, hogy egy egész országból minden weboldal és e-mail cím egyetlen lapon össze legyen gyűjtve? No persze nincsenek sokan. Az e-mail regiszter látogatásom pillanatában 5736 címet mutat, akadnak közte cégek és Grönlandhoz kapcsolódó külföldiek is, így csak becsülni lehet, hogy minden nyolcadik-tizedik grönlandinak van e-mailje. Nem semmi.

A Greenland Guide szép kivétel, alul-felül szánhúzó kutyákkal díszített oldala sokat elmond a szigetre készülő turistának a sziget nevezetességeiről. Hó. Jég. Éjfél nap. Sarkvidéki állat- és növényvilág. Egy ősi kultúra. Óriási szűz, lakatlan földek.

A grönlandi népesség apró városkákban és még apróbb falvakban él elszórvá, nagyrészt a nyugati és a délkeleti partvidéken. A sziget belsejét jég borítja, az északi-keleti partvidék természetvédelmi terület. Mellékelek egy térképet, amelyen rajta van a Föld legészakibb települése, Siorapaluk. Róla nincs külön weboldal, de a közelében fekvő, hatszáz lakosú nagyvárosról, Qaanaaqról van. Hoztam egy behavazott házát Ilulissatból, valamint egy madártávlati felvételt Qassimiutról és környékéről. A vízben úszkáló kis fehér foltok remekül beválnak kánikula ellen. A város honlapján sok érdekesség van, bár kizárólag kalaallisut és dán nyelven... Viszont Uummannaq honlapja már háromnyelvű, onnan a városi múzeum tipikus skandináv stílusú, játékházra emlékeztető épületét hoztam el.

Ingyenes honlapot a grönlandiak

a Greenwebnél kaphatnak, s mint a tartalomjegyzékből kitűnik, olyan kevésbé jeges témák is érdeklik őket, mint Thaiföld és az MP3. (Sajnos ez a két oldal ottjártamkor még csupán cím formájában létezett.) E-mailje szinte mindnek a Greenetnél van, vagy valami céges. Netes életük egyszerűbb, mint a miénk.

Politikai világukról legtöbbször a grönlandi önkormányzat lapján tudhatunk meg, mivel az megvan angolul is. Mint köztudott, a sziget Dánia autonóm része, s a helyi politika örök gondja a királysággal való viszony, a maradás vagy elszakadás kérdése. Ajánlanám ez ügyben a grönlandi pártok, az Atassut, a Siumut, az Inuit Ataqatigiit lapjait, de nem lehet, mert csak az egyik van meg angolul, s nem nyújthatok egyoldalú tájékoztatást olyan kérdésekben, amelyek olvasóimat gyaníthatóan egyáltalán nem érdeklik...

Lássunk inkább valami személyeset, egy-két eleven grönlandit. Az *Abelsen* családnak saját domainje van, megnézhetjük a grönlandi lakosság ötvenötezred részét kitevő *Sofie Louise*-t a bölcsőben vagy az Angiuk konfirmációjáról készült képeket, szép inuit népviseletben, fókabőr szímbában. Talán még szebb a *Chemnitz* család oldala, ahol még webkamera is van – Nuuk egyik utcácskáját mutatja –, és azt is közli, hogy tizenöt fok a hőmérséklet a pöttöm fővárosban. Webkamera van Nanortalikban is, az öböl egy darabkáját mutatja. Amúgy Nanortalik azt jelenti, „itt jegesmedvék vannak”, de nem kell megijedni, Grönlandon a jegesmedvék is rendkívül barátságosak.

Ki lehet próbálni. Az ember elrepül például Koppenhágából a Greenlandair kéthetenkénti járatával a kangerlusuaqi repülőtérre, ott kutyaszárra ül, és elindul északnak. Vagy akár délnek. Előbb-utóbb szembejön egy jegesmedve. Azt fogja mondani: Tikilluarit! Isten hozta Grönlandon!

(Láng Attila D. / lad@rentahost.net, lad.rentahost.net)

Chenonceaux kastélya

library.thinkquest.org/18778/chenonce.htm
www.castles.org/castles/Europe/Western_Europe/France/france13.htm

A Loire menti kastélyok messze földön híresek szépségükről, a korabeli építészeti valóságos gyöngyszemeinek számitanak. Az igazsághoz hozzátartozik azonban, hogy

eme mesebeli építmények legtöbbje nem is a Loire, hanem más, a Loire-ba ömlő kisebb folyó mentén épült. Ezek egyik legprominensebb képviselője a Cher partján található chenonceaux-i kastély. Tulajdonosa majdnem 3 évszázadon keresztül a *Marques* család volt, amely a főépületet – a folyót áthidaló malmot – emelte.

1512-ben a család leszármazottai némi adósság miatt kénytelenek voltak megválni őseik lakhelyétől. A következő lakó *Thomas Bohier* és neje volt, aki jelentősen felújította Chenonceaux-t, azonban fia, *Antoine* tékozló módon bánt az atyai örökséggel, felhalmozott adósságait *I. Ferenc* uralkodó csak a kastély fejében engedte el. A romantikus periódus akkor kezdődött, mikor a birtokot *II. Henrik* szeretőjének, *Diane Pointers*-nek adományozta. Az újdonsült úrnő mindent megtejt, hogy az épület az összes létező igényt kielégítse, és versenyre keljen a legelőkelőbb királyi épületekkel. Pompázatos kertet építtetett, mérnököket, tervezőket hívatott, hogy a kastély és a természet közötti összhangot megteremtse.

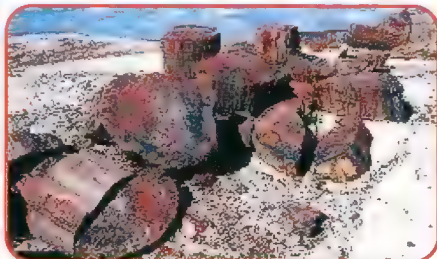
Miután Henrik meghalt, felesége, *Medici Katalin* került a trónra, aki Diane-t elűldözte Chenonceaux-ból, és maga költözött oda. Rövidesen bővítésbe kezdett, az ő nevéhez fűződik a Cher feletti híd pilléreire épített kétemeletes galéria is, amely egyszerűsödött báteremként is szolgált. A gyönyörű birtok ezután Katalin vejére, majd annak unokahúgára, *Francoise Mercourra* szállt. 1733-ban *Calude Dupin* vásárolta meg a kastélyt, akinek felesége a felvilágosodás korában olyan nevezetes személyiségeket hívott ide meg, mint *Montesquieu* vagy *Voltaire*. 1864-ben *Madame Pelouze*-hoz került Chenonceaux, aki megpróbálta az épületet eredeti állapotába visszaállítani. A kastély 1913-óta a *Menier* család kezében van, amely mára már egy évente több ezer látogatót vonzó történelmi nevezetesség birtokosának mondhatja magát.

Megkövült erdő

www.petrified.forest.national-park.com

Különleges erdőt láthat az, akinek van szerencséje eljutni az északkelet-arizonai nemzeti parkba. Az itt látható „kidőlt”, tűlevelű fák törzsei különös színekben játszanak. Akinek az a benyomása támad, hogy a fák nem is fából vannak, hanem kőből, az bizony nem téved. Ragyogó színekben játszanak az ősi maradványok, narancs, kék, sárga és rózsaszínű féldrágakövekké változott a hajdani faanyag, a különös képződmények felszíni struktúrája azonban tökéletesen azonos az ősfáéval. Ez az erdő úgy 200 millió évvel ezelőtt állt a lábán utóljára, amikor az első dinoszauruszok sétálgattak és legeltek erre-féle. Akkoriban a ma sivatagos vidék mocsar-

ras táj volt még, és a hegyoldalakat, vulkáni lejtőket vastag törzsű fák borították. 90%-uk elérte a harminc métert, de volt, amelyek ennek a kétszeresére is megnőtt. Amikor a hatalmas fák elpusztultak, egy részüket elhordta a víz, és a folyókanyarulatokban torlódások keletkeztek belőlük. Az aktív vulkánoknak és a természet más erőinek köszönhetően egyre vastagabb rétegek fedték be őket. A vulkáni hamuból származó szilikát beleivódott az anyagukba, rostjaikat átitatta, és az évmilliók alatt kvarccá vagy féldrágakövekké változtak, mivel más ásványokkal is összekeveredtek, pl. jáspissal, ónixszal, acháttal. Úgy 65 millió

évvel ezelőtt a földkéreg mozgásai következtében megemelkedett a Sziklás-hegység, és a különös erdő is egyre magasabbra került a talajrétegen. Az indiánok, akik elsőként pillanthatták meg ezt

a csodálatos látványt, úgy tartották, a szétszórát fatörzsek egy legendabeli óriás csontjai. Aztán pár száz év múlva megérkeztek a fehérek, akik szuvenír gyanánt többtonnányit hazahoztak a megkövült erdőből. Így is maradt még jócskán az utókornak csodálnivaló. A természet erői lassan elpusztítják majd felszínre került különös szülőiteket, de lehetséges, hogy addigra már az emberiség sem lesz a „helyszínen”...

Isaac Asimov

www.clark.net/pub/edseiler/WWW/asimov_home_page.html
www.worldvillage.com/wv/cafe/hhtml/reviews/robot.htm
www.vintagelibrary.com/scifi/asimov/irobot.htm
www.asimov.com

Isaac Asimov

Tagadhatatlanul a XX. század legnagyobb sci-fi írója volt az 1992-ben elhunyt Isaac Asimov. Azt azonban kevesen tudják róla, hogy regényei a pusztá fikciónál jóval többek, hiszen saját kutatási eredményeit is felhasználta megírásukhoz. A Columbia Egyetemen megszerzett diploma számára nem volt elegendő, tovább folytatta tanulmányait: a Bostoni Orvostudományi Egyetemen 1949-ben biokémiából is doktori fokozatot szerzett. Népszerűségét nemcsak számtalan kiadásban megjelent könyvei bizonyítják, hanem az is, hogy az interneten 70 ezernél is több honlap főszereplője az orosz származású amerikai író. Jules Vernehez hasonlóan ő is csak sejtette, hogy regényei nem

járnak messze a jövő valóságától. Több könyve foglalkozik robotokkal, robottechnikával, pedig a robotok nem ipari felhasználása még ma is újdonságnak számít.

A legnagyobb sikert az Alapítvány trilógia hozta Asimov számára.

Szinte hihetetlen, hogy a sci-fi sorozat első három kötete 1951 és 1953 között készült el, abban az időben, amikor Churchill volt Nagy-Britannia, Eisenhower pedig az USA elnöke. Asimov fektetett először hangsúlyt arra, hogy a sci-fi lélektani elemeket is tartalmazzon, ma pedig már szinte elképzelhetetlen e nélkül a műfaj. Számos könyve olvasható már az interneten is, többnyire angolul, de a kitartóbbak német, sőt spanyol nyelvű információkat is találhatnak róla. A tájékozódást mindenképpen megkönnyíti az „Isaac Asimov search page” (www.bluneptune.com/cgi-bin/cgiwrap/~tseng/iasearch), amely kulcsszó alapján segít kiválasztani a számunkra legérdekesebb oldalt a több tízezer közül.

Lökd ide a sört!

www.sor.wall.hu

Nincs jobb ital a nagy melegben, mint egy pohár hideg sör. Sok egyéb hihetetlenül okos dolog mellett ezt is tudták az ókori egyiptomiak. Nem csak piramist építettek, a matematika és az orvostudomány terén szerettek múlhatatlan érdemeket, szépséget építok és ékszt készítettek, de már sört is tudtak főzni. Az i. e. 1550-ből származó Ebers-papirusz leírja, hogy az idő tájt több sörfajtát is készítettek, amelyet nem csak szomjoltásra, de orvosi eljárások során is használtak. Igaz, másfélkét voltak ezek az italok, mint amihez a mai sörkedvelők hozzá vannak szokva, hiszen az adalékok kis-kis különböztek a jelenleg használatosaktól. Az északi germán népek a kora középkorban árpából, búzából főzték sörüket, és mézzel, áfonyával ízesítették. A mai ízhatás kb. a XII. században alakult ki. Bár a többi alkoholos italhoz hasonlóan a sör sem úszta meg, hogy különféle gyógyhatásokat tulajdonítsanak neki, mégsem kényszerítették olyan komoly szerepekbe, mint a bort vagy a pálinkát. A bort az ókori egyiptomiak, görögök kultikus célokra is használták, és a keresztény egyház szintén fontos szerepet szán neki. A pálinkának pedig fertőtlenítő, betegségek kórokozóit ellen védelmet nyújtó hatást tulajdonítottak, „aqua vitae”-nek, az élet vizének nevezték. A sörhöz ellenben leginkább a kedélyes iszogatás, a sörhasznelés, a vidám énekelgetés képzezte társul. Míg bor mellett kiválóan lehet búsongani, sör mellett inkább felvidulni szokás. Aki kedveli az ilyenfajta vidulást és a kedélyes sörözöket, keresse fel a www.sor.wall.hu oldalt. Íme a kínálat: „...egy nyilvános hely, ahol a sör élvezői megoszthatják egymással véleményüket, tapasztalataikat a folyékony kenyérről kapcsolatban. És kedvükre vitázhatnak mindenről. Továbbá: sört innék, és egy jót ennék. Hová menjek, hol találok egy hangulatos sörözőt vagy egy éttermet? Több mint 60 sörhely közül választhat immár a szomjas érdeklődő...”

Az összes make-up márka

(All make-up brands)

www.drugstore.com

Bizonyára mindenkinek ismerős a következő helyzet: feleségünkkel/baráttnóunkkal a városban sétálgatunk, és egyszer csak egy illatszerbolt elé érkezünk. Erre persze a hölgyek fantáziája rögtön beindul: először csupán a kirakat hosszas bámulásába kezdenek, kivesésze minden egyes apró kozmetikai cikket, azután folytatják ugyanezt a szemléldést, csak épp a boltban belül. Partnerük meg csak áll mellettük – addig, amíg be nem tuszkolják a bolt ajtaján –, és azon tűnődik, hogy vajon mi lehet kedvesének annyira megkapó egy olyan kirakatban, amelyből ráadásul egy átlagos városi séta alatt akár több tucat ugyanolyan is útba esik.

Hát hiába! A női hiúság már csak ilyen. Hogy van már otthon egy halom szemfesték? Kitérdekel, hiszen a nők nem abban gondolkodnak, hogy mijük van már, hanem csakis azon jár az eszük, hogy mijük nincs még, ami a barátjójuknak már ott díszel a polcán. És egy jól kivitelezett, kimondottan a hölgyek érdeklődését megcélzó reklám újabb ürügyként szolgálhat az illatszerboltok körüli bókászásra. Persze ezért nem szabad elítélni a nőket, mert ha nem törődnek ennyit külsejükkel, bizony az urak is rosszul járnának. Így tehát az egyedüli, amit egy odaadó férfi tehet egy kellemes esti séta közben, hogy eltereli kedvese figyelmét a soron következő boltokról, s hagyja, hogy a nézelődés és vásárlás örömeit nélküle, más időpontban élje ki.

Szerencsére a probléma megoldására létezik egy alternatíva, amellyel mindenki csak jól jár. A fenti címen ugyanis lehetőségünk adódik, hogy megismerjük a nagy kozmetikai cégek termékeit. Itt végre minden nő elidőzhet: senki nem sürgeti toporogva, az eladó sem nézi rossz szemmel, hogy levesz minden egyes árut a polcra. Egyszerűen rá kell keresni a minket érdeklő cég nevére egy felsorolásból, és rögtön megkapjuk az általa előállított termékek listáját, amelyből aztán kedvünk szerint mazsolázhatunk. Így tehát minden hölgy teljes körű ismeretekkel felvértezve indulhat el vásárolni, mindössze annyi dolga marad csak, hogy kifizesse a már előre összefirt pipercikk árát...

JÁTSZÓHÁZ

Maciszzenvedély

(Minka's Bear Passion)

home.concepts.nl/~lwmkeijs

Az emberek nagy része – és nemcsak a gyerekek – különös módon ragaszkodik a játék macskához, pedig a valódi medvék aranyos külseje harapós fenevadat ta-

kar. Hová is lenne a játékmackó-ipar, ha a szülők attól fél-nének, hogy gyermekeik az állatkertben minden figyelmeztetés dacára úgy indulnak meg a ketrecekhez, mintha ott tündéri otthoni játéktársuk lenne? „Kisfiam, nincs maci, nyugodj meg, majd kapsz fagyit” – kész, befuccsoltak az eladósok.

Mindamellelt a macimítosz továbbra is él, és virágzóbb, mint valaha. Ez a hatalmas macskománia lehetett az irányadó, amikor néhány megszolgált tudásának javát összefoglalva elkészítette ezt a honlapot, melynek szlogenje szerint itt minden megtalálható, ami a Teddy macikkal kapcsolatos. Így például olvashatunk a macikészítés történetéről, amiről kiderül, hogy nem is olyan régi, hiszen maga a Teddy szó is csak a század elején jelent meg a köztudatban. Neves cégek termékeiről is

szó esik, képeket láthatunk maci-jaikról, megtudhatjuk, hogy némelyikük azért lett mára olyan értékes, mert kevés van belőle, mivel csak pár évig gyártották. Emellett olyan híres macikról is olvashatunk, mint Balu, Paddington, Micimackó, a Gumimacik, Mr. Bean macija, és őket követi még a felsorolásban egy sor számunkra ismeretlen társuk. Hozzájuk kapcsolódó képek, leírások, sőt néhány helyen a meséhez tartozó nevek, dalszövegek, jellemzések is szerepelnek az oldalon. A lista annyiban hiányos, hogy kihagyták Füles macskót, pedig könnyedén felvonná a versenyt bármelyik nyugati mesehósszal. Ehelyett a szerkesztők a medvesüti-készítés rejtelmeibe avatnak be bennünket.

LÉLEK

Boszorkányok pedig vannak

nova.ahol.com/melitta/index.html

Bár épp elég veszély leselekedett az ősidőkben az emberekre, már akkor is szerettek kitalálni olyan dolgokat, amelyektől félni lehet. A korai horortörténetek különféle szellemekről szóltak, akik főállásban riogatták, elrabolták, megették, átváltoztatták az áldozatokat. A régi rómaiak ismerni vélték egy olyan lényt, amely éjjelente rikoltozva repked ide-oda, s emberek húsán és véréen él. Strixnek hívták az illetőt, és úgy képzeltek, madárrá változni képes öregasszony. A kora középkorból, a VI. századból fennmaradt legkorábbi germán törvénygyűjtemény, a Lex Salica is említ bizonyos strigákat. A későbbi évszázadok boszorkányfelfogásához képest igen haladó a szelleme, mivel éppen azokat ítéli bírságra, akik mást azzal vádolnak meg, hogy striga. Egészen a XIII. századig az egyház tagadta az éjszakai boszorkányok létezését, és igyekezett lebeszélni a híveket róla, hogy ilyen képzelgésekkel ijesztgessék magukat és egymást. Érdekes módon ez a felfogás később megváltozott, és 1486-ban kiadták a boszorkányüldözés leghíresebb kézikönyvét, a Malleus Maleficarumot, amelynek segítségével a megfelelően elvakult és aberrált emberek szaktekintélyé képezheték magukat. Száz évvel később már Európa-szerte magasan lobogtak a máglyák, melyeken boszorkánysággal megvádolt százezrek lógtak halálukat... És végül egy boszorkány 2000-ből: ma már nem fenyegeti üldözés, ha bevallja, hogy boszi. Sőt inkább büszke erre, és az interneten hirdeti létét és szolgáltatását. Honlapján izgalmas ajánlkozást és boszorkánytörténetet találhatunk, továbbá e-mail is küldhetünk neki.

ONTÁS LEVÉTEL
ÁRTYA JÜSLÉS
SORSSELEMLÉS
INGÁZÁS

EMLEKEZNI FOG
A MŰLTREI
ÉRTÉLMET KAL
A JELENI

FELTÁRNI A JÜVŐT

330-7393
06-20-22-52-92

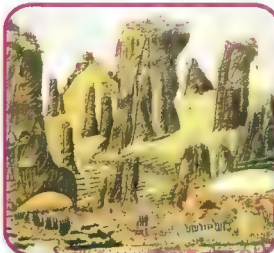
Szédítő sziklák szerzetesei

www.duth.gr/Thessaly/Meteora

Bár a keresztény egyház a világi élvezetek hajszolását bünnös dolognak tekintette, és a vallásos, erkölcsös életet állította ideálként hívei elé, maguk az egyházi emberek ennek nagyon gyakran épp az ellenkezőjét tették. A reneszánsz Róma volt talán a legkirívóbb példa erre, amikor a magas tisztséget betöltő egyháziatyák legfőbb tevékenysége az intrikálás, lakomázás, pénzszórás volt, és ágyasok, örömlányok garmadája állt rendelkezésükre. Azért persze nem kevesen voltak, akik valóban hátat fordítottak a világi híváságnak, és az elmélkedésnek, imádkozásnak szentelték magukat. Ilyenek voltak azok a szerzetesek is, akik a Föld egyik legkülönösebb helyére vonultak el a világ zaja elől.

Különös, félelmetes-misztikus hangulata lehetett, amikor a Meteora ősi ormái a szédítő sziklacsúcsokon épült monostorokban élő szerzetesek énekét visszhangozták. Ez a 24 gigantikus, függőleges falú szikla Észak-Görögország szívében emelkedik. Az 550 méter magasságot is elérő sziklatornyok első lakói a IX. században ideköltöző reme-

ték és vallásos aszkéták voltak. A XII. századra laza szerkezetű, magányt eszményítők közössége szerveződtek az itt élők. Nem kis elhivatottság kellett ahhoz, hogy ilyen komor és elzárt helyen éljen valaki, arról nem is beszélve, hogy még az ezernyolcszázad években is sajátos módon lehetett csak feljutni a csúcsokon épült kolostorokba. Egykor hosszú, a sziklához erősített létrán lehetett felmászni, ami nem kis teljesítmény, tekintve az 500 méteres magasságot. Azután „modernizálták” a feljutást, és kötélre függesztett hálóbán vagy hordóban húzták fel azt, akinek feltétlenül dolga volt odaafönt. Egy vendég leírása szerint: „halálos rettegés közepette emelkedtem fölfelé, miközben a kötél ide-oda himbált a mélység felett...”

A bajnokság...

www.nb1.hu

Ha a magyar futball nincs is a csúcson, azért lehet belőle NB 1-es oldalt csinálni, legalábbis így gondolta a NetRider Internetszolgáltató és Kereskedelmi Kft., a www.nb1.hu megalkotója.

Az oldal központi témája a hazai futball legrangosabb eseménysorozata, de az ide látogatók információt szerezhetnek a külföldi labdarúgás eseményeiről is. Két naponta online közvetítés, naponta új interjú és jegyzet – többek között Lakat T. Károly és Lukács György tollából. Szintén mindennap közölnek lápszemléket, egy-egy napilap sportlap csejtelőseiről. Az oldal bővelkedik a foci- val kapcsolatos információkban, amelyeket adatbázis- technológiával tettek az alkotók gyorsan és könnyen kezelhetővé, átláthatóvá. A mérkőzések eredményei mellett szinte minden információ megtalálható a csapatokról, a játékosokról, illetve a bírókról. A Góllövőnben az aktuális góllövő- lista állása látható. Az Aktuális rovat a legutolsó meccs képes

összefoglalóját kínálja, az Archívumból pedig az összes, eddigi magyar bajnokság eredménye és tabellája elő- vehető.

Van képtár, galéria is a ma- gyar futball eddigi történetének legérdekesebb képeivel és az

idei bajnokság meccseinek képes összefoglalójával. A Fő- rumban a látogatók saját témát indíthatnak, de mások hoz- zásolására is reagálhatnak mind a meccsekkel, mind pe- dig az oldalal kapcsolatosan.

Jelenleg 3 témában szavazhatnak a látogatók. El- indult a Góllövő játék, s talán mire a lap megjelenik, két újabb játékon is lehet értékes ajándékokat nyerni. Amikor jelen sorok íródtak, még nem működtek, de a tervek között már szerepelt az online csevegőszobák megnyitása is.

Az MP3 újra hódít

www.mptrip.com

Bár a Napstert be tudták tiltani, természetesen az MP3 formá- tumot nem. Ennek megfelelő- en továbbra is készülnek az újabbnál újabb MP3-lejátszók: a Raite DVD+CD+MP3 asztali készüléke, valamint a számta- lan gyártó által forgalmazott Flash-EPROM alapú kütyü után végre valahára valaki a fe- jére csapott, és megalkotta az MP3-diskmant. Mint ahogy a neve is elárulja, ez az új esz- köz teljesen olyan, mint a szokásos hordozható CD-lejáts- szó, azzal a különbséggel, hogy MP3-CD-ket is képes lejátszani. Bizony ideje volt már ezzel előjönni, hiszen maga az elv kézenfekvő, sőt már több mint egy éve létez- nek „összebüttykölt” berendezések, amelyek gyakorlatilag ugyanezt a funkciót látják el.

Nézzük az MP3-diskman előnyeit és hátrányait! Elő- ször is az MP3 formátumának köszönhetően kb. tízszer annyi szám fér el egy lemezen, mint a hagyományos CD esetében. Így az ember egy kis tizdarabos (egy-két centi vastag) hordozható CD-tartóban gyakorlatilag magával vi- heti több együttes összes nagylemezét, ami hosszú időre elég ahhoz, hogy ne kelljen ugyanazt a zenét kétszer meg- hallgatnia egy kirándulás alatt. Ugyanakkor ezek a lejáts- zók nagy mennyiségű memóriát is tartalmaznak, így a szokásos „skip protection”, vagyis a rázkódás okozta el- halkulás megakadályozására kéznél van a technika, ami- nek köszönhetően akár futás, edzés közben is zavartalanul élvezhetjük a muzsikát – mindezt egy szokásos, jobb mi- nőségű diskman árérték.

Hátrányként igazából nem sok dolog hozható föl, de sajnos akad néhány negatívum. Először is a fenti lejátszó mindössze 192 kilobites vagy annál kisebb MP3-akat tud lejátszani, márpedig az igényesebbek néha 256 kilobiten tárolják szerzeményeiket. Emellett az MPTRIP csak mode 1-es írható CD-ket tud lejátszani, ami kissé kellemetlen, hiszen sok CD-író mode 2 alapelállásban (ún. XA mód) dolgozik. Emiatt előfordulhat, hogy kedvenc MP3-CD- nket újra kell égetnünk. Végezetül fájó pont, hogy a lejáts- zó LCD-kijelzője nem jeleníti meg az ID3-tageket, így ha nincs egy listánk, akkor fogalmunk sincs, éppen melyik együttes melyik számát fogjuk meghallgatni. (Mondjuk a „sima” diskmanek is csak a track számát jelenítik meg.)

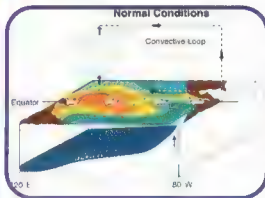
Mindent összevetve egy igazán nagyszerű újítással ál- lunk szembe, egy olyan szerkezettel, amelyet valószínű- leg sokan akarnak majd magukénak tudni. A rajongóknak elmondhatjuk, hogy több ismert márkát bejelentette: ha- sonló, sőt az említett hibáktól mentes berendezéseket fog gyártani még ebben az évben.

A veszélyes kisfiú

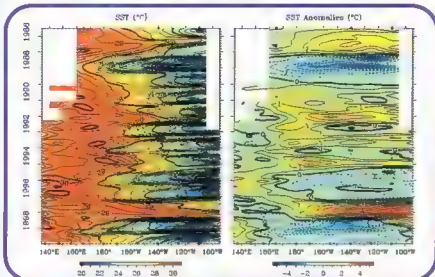
(What is an El Niño?)

www.pmel.noaa.gov/toga-tao/el-nino-story.html

Árpád apánk honválasztását szokás kritizálni (miért nem tudott még egy kicsit nyugatabbra menni?), azt viszont senki nem vetheti a szemére, hogy a természet erőitől fenyegetett helyet talált volna. Sem földrengés, sem hurrikán, sem szökőár, sem pedig kitörni vágyó vulkán nem fenyeget bennünket, így aztán amikor a híradások valami hasonló katasztrófáról számolnak be, általában mindenki csak szörnyülködik, de mivel ezek a dolgok legtöbbször egy távoli országban történnek, hamar megelégedzünk róluk, nem érezvén az események súlyát.

Egyik-másik nagy hatású természeti, időjárási jelenség azonban nem véletlenszerűen, hanem rendszeresen jelentkezik. Ilyen volt az is, amelyre egy halász figyelt fel, aki szokatlanul melegnek találta a Csendes-óceán vizét Dél-Amerika partjainál az év elején. A jelenséget megvizsgálva kiderült, hogy nemcsak ez a hőfokemelkedés ír-

ható a számlájára, hanem az USA és Peru déli részén megnövekedett csapadékmennyiség is, amely pusztító árvizeket okozott, valamint a Csendes-óceán nyugati részén beköszöntő szárazság, amely az ausztrál kontinensen elszaporodó bokortüzekben játszott jelentős szerepet. Ezt a furcsa valamit – az óceán állapotának szakaszos, abrupt megváltozását és az ehhez társuló anomáliákat – El Ninónak, azaz Kisfiúnak keresztelték el, amely nevéhez illően rendszerint jó sok problémát okoz, így előrejelzése kulcskérdéssé vált. Ennek érdekében mára már kiterjedt adatgyűjtő hálózatot építettek ki az óceán térségében, amely naponta szolgáltat új információkat a levegő hőmérsékletéről, a szelekről és áramlatokról, ezzel segítve a meteorológusok és a kutatók munkáját.

Baywatch

(Baywatch Hawaii)

www.baywatch.com

elhinnünk *Pamela Andersonnak*, hogy a látszat néha csál, és a szépség belülről fakad.

A filmsorozat egyébként jellegzetesen férfiaknak szól. Míg a nagyjából egyformára szabott, cellulitiszmentes Barbie babák vidáman hancúroznak a homokos tengerparton, addig a férfi szereplők felhozatala igen gyenge. Itt van például a sorozat ötletét kieszelő *David Hasselhoff*, aki inkább ne vetközne félmeztelenre, vagy ha mégis megteszi, akkor legalább ne futkározza.

Egyébként úgy látszik, hogy a meg-megújuló szereplőgárda idővel már nem tudta kielégíteni a nézők igényeit. A sorozat áttelepült Hawaiira, ahol egy új generáció kezdte meg az életmentők nehéz munkájának bemutatását, akik sárga színű fürdőruhát kaptak, ezzel is bizonyítva, hogy az alkotók képesek a megújulásra.

Magán a Baywatch honlapján is látszódik, hogy a nézőket mindennél fontosabbnak tartják, hiszen a ragyogó kivitelezés mellett rengeteg munkát öltek különféle érdekes dolgok bemutatásába is. Többek között megtudhatjuk, hogy már 10 éves a sorozat. Elképesztő! A jubileum tiszteletére partit is rendeztek, ahol mindenki jelen volt, aki valaha a csapathoz tartozott – a remek hangulatról tanúskodnak a bulin készült képek is. A homepage mellesleg leginkább csak a hawaii eseményekről, színészekről szól. Megismerkedhetünk a szereplőkkel, az új részekkel – persze a régebbiekre is beleolvashatunk – és bepillantathatunk a kulisszák mögé. Szerencsére a régi színészekről sem feledkeztek meg az alkotók: a fényképcsarnokban megtalálhatjuk a fő alakok fotóit, ahogy különböző figurákban pózolnak.

„Szól a rádió...”

AZ INTERNET

az emberiség fekete báránya

Bacsó (Bacsórdi László) / bacsordilaszlo@freemove.hu

Eppen készülődtem, hogy lekapcsoljam a villanyt, és aludni térjek, amikor egy üzenet érkezett az egyik ismerősümtől: „Ha szeretnéd magad idegesíteni, akkor hallgasd a rádiót.” Egy népszerű országos kereskedelmi rádió éjjeli ún. fórumműsoráról volt szó. Ennek a lényege, hogy a műsorvezető egy adott témáról faggatja a telefonálókát, legyen az a vásárlás, a benzinárak, a halászat vagy a könyv olvasás. Nos, ezen a napon a téma az internet volt. Szerecsétségemre hallgattam rá, és bekapcsoltam a rádiót. A pontos idő 23:30, a műsor már fél órája tartott.

Mielőtt elmeselném, hogy milyen témák merültek fel a hátra lévő 30 percben, lefom, mi történt velem. Először csak nevettem. Aztán körbetelefonáltam az ismerőseimet, hogy ők is nevesse nek. Hamarosan egy egész levista tudott róla. Ezután megpróbáltam felhívni a rádiót, hogy én is a műsorba kerülhessek. Először kicsöngött, de nem vették fel, aztán két perc után megszakt a vonal. Próbáltam újra, és egy női hang közölte: „Atmeneti túlterheltség miatt hívását próbálja később.” Ezt mondta a maradék időben, bár néha foglalt jelzést is adott. Rájöttem, hogy a hiba nem a Matáv Sopron-Budapest vonalának túlzsúfoltsága miatt van, hanem a rádió telefonvonalának tömődött el. Közben elkezdtem dühöngeni, majd a fejemet egyenesen mozdulatokkal közelítettem a fal felé, amíg nem koppant.

Mi volt az, ami ennyire úgymond felhúzott? Amikor bekapcsoltam, éppen egy nő esetele, hogy őt is megtámadta az ájálvívírus. (Csak nem az emberiség 85%-ához tartozik, aki Májkraszofot használ?) Rádásul annyi gonosz ember van az interneten, aki ki akar tolni a másikkal (hosszú hallgatás, a sírással küszködött). A múltkor is fenn csetelt, aztán kilőtték a modemjét (szerintem a nuke parancs előnye nem kell esetelní – de legalább tudta, hogy modemnek hívják azt a ketyerét a gépben), és mire visszament a csatira, már ellopták a nevét. Szörnyű! Rádásul számos pornóoldal van fenn a weben.

A következő férfi normálisabb kategóriába tartozott. Bár a műsorvezető rögtön nekiesett az ájálvíví kérdésével, a férfi elmondta, hogy az emberek butasága miatt terjedt el, olyanok miatt, akik MS Outlookot használnak.

Műsorvezető: –Maga mit tett volna, ha megkapja a levelet?

Férfi: – Nem lett volna gond, mert én nem az Outlookot használom, nekem másfajta operációs...

Műsorvezető (félbeszakítva, mielőtt kiderült volna, hogy DOS, Linux, OS/2 vagy Mac): – Jó, jó, de mi lett volna akkor, ha 'maga is ezt az izét használja?

Férfi (bűszkén, mert ugye ő ért hozzá): – Nos, akkor én nem nyitottam volna meg a csatolt fájlt.

(Megjegyzném, hogy az I Love You azért terjedt el, mert attachmentként tartalmazott egy .vbs kiterjesztésű fájlt, amelyet az Outlook értelmezni tudott, és megfelelő beállítás esetén azonnal elindított – azaz a legtöbb esetben nem a felhasználók indították el a csatolt állomány futását.)

A továbbiakat már nem nagyon bírtam hallgatni, egyik fülem a mobilon, a másik a vezetékben, hátha kicsöng valamelyik. Azért azt hallottam, hogy egy férfi bizonygatja a műsorvezetőnek, hogy a neten nem minden pornó. Megkülönböztet is, a fényképezet hősorában először pornóképeket készítettek.

Egy másik bunkofonos autóvezetés közben közölte, hogy neki van ám saját honlapja is! De szuper! Bár még csak az ismerősei látták, mert csak nekik mondta meg a címet. Gondolom, már készült arra, hogy bemondja az elérhetőségét, ám megszakadt a vonal...

Újabb mobil, szerinte mindenki csak szórakozásra használja – aztán folytatta volna, de neki is megszakadt a vonal...

A többi részletre nem emlékszem pontosan, de a lényegét így is össze tudom foglalni annak, amit a hallgatók mondtak: az internet egy olyan szörnyűség valami, ami magában hordozza az ájálvíví vírus és a pornóvilágat.

Az az egyetlen szerencse, hogy késő éjjel talán nem sokan hallgatják a műsort – bár a bedugult telefonvonalasmról árulkodott. Mert most a legtöbb ember álmában is retteg a veszélyes vírusoktól, amelyek akaratán kívül bármikor bármit megtehetnek a számítógépével. Rádásul, ha fellép a netre, a szolgáltató biztosan rögtön egy rosszindulatú pornósít-ra fogja vezetni.

Mit lehetne mindehhez hozzászólni? A műsorba betelefonálók igazán átlagemberek voltak, senki sem értett túlságosan a nethez – a többség csak a pornóig meg a chatig jutott el. Nem esett szó olyan fontos dolgokról, mint hogy például lehetőséget teremt a távmunkára, külön-

A magas vérnyomásról mindenkinek:

www.hipertonია.hu

bőző csoportok tarthatnak egymással kapcsolatot, hatalmas üzleti és kommunikációs lehetőségek rejlenek benne. Nem esett szó a magas szolgáltatás és telefonárakról, sem a Széchenyi-terről. Nem esett szó a kialakulásáról, az e-mailről, a WAP-ról, a jövőről. A részt vevő 6-8 ember többsége (volt egy, aki a chat szépségét és előnyeit bizonygatta) mindent megtett azért, hogy a hallgatóknak bebizonyítsa: az internet az emberiség fekete báránya. Az átlaghallgató rögtön meghozhatta a döntést, hogy soha többet nem fogja használni a netet, és a gyerekeit is eltájtja, sőt még a suliból is kivesszi, nehogy ott hozzáférjen ehhez a potenciális veszélyforráshoz.

Mindenesetre lenne tippem; hogy hova lehetne ajándékpéldányokat eljuttatni az Internet Kalauzból... :-)

A történetnek persze folytatása is van. Filményeimről beszámoltam az ismerőseimnek is, és az egyik – MEKOREE@FREEMAIL.HU – rögtön továbbította levelemet a rádióknak. A programigazgató válaszából kihagyjuk a műsor és a műsorvezető megnevezését, ugyanis a fenti kritika általánosabb egyetlen adó egyetlen műsoránál, sokan és sokszor beszélnek mindenfajta hozzátétés nélkül az internetről. A programigazgató szerint nem baj, hiszen indulatokat szül, s ettől jobb a műsor...

Tisztelet Levélíró!

Köszönjük az észrevételt, én a kritizált rádió programigazgatója vagyok, az Ön által is említett műsorvezető főnöke. Mivel jómagam is hallottam az adást, nekem is van véleményem, de őszintén szólva ezúttal felülkerekedtem bennem a rádiós. Nekünk ugyanis nem az a dolgunk, hogy a saját véleményünket hangoztassuk, ugyanis ebben az esetben visszahélnék a média tagadhatatlanul nagy közvélemény-formáló erejével. Ezért inkább arra törekszünk, különösen a Fórumban, hogy a hallgatók adjanak hangot véleményeiknek, s azokat ilköztessük az adásban – vitára készítve ezzel a többi, esetleg más véleményt képviselő hallgatóinkat.

Ha Ön felháborodott, az nekünk jó, mert az elhangzottak ezek szerint véleménynyilvánításra készítettek. Valószínűleg nem Ön volt az egyetlen ilyen nézeti képviselő (őszintén szólva magam is aktív netfelhasználó vagyok, megtanultam átlapozni a pornóhirdetést, hogy az egyetlen izgalmas szex jussak), de sajnos nem jutott vonalhoz, annyi hallgatót készítettek ugyanis véleménynyilvánításra az elhangzott beszélgetés, hogy teljesen leterhelte a Matáv-hálózatot. Ez így van rendjén, és csak azt mondhatom, a betelefonáló hallgatók ezúttal önmagukat minősítették. Mi, mint rádió, nem vagyunk következtetők, ha csak a szépet és a jót mutatjuk, kiszűrve a sok csományságot, butaságot.

De mit tegyünk, ha ma ez van túlsúlyban, ezek a tömegek „tartják el” a médiát, tulajdonképpen ezekért a hallgatókért is dolgozunk. Hallgassuk el, hogy ez a valóság nagy százaléka! Szűrjük ki ezeket a – művelt, tájékozott emberek számára nyilvánvalóan félrevezető, nem a valóságot hangsúlyozó – véleményeket, cenzúrázzunk, hogy csak a szép és a jó kerüljön adásba!

Ma már túl vagyunk ezen; úgy gondolom, a demokráciával vállalnunk kell annak árnyoldalaait is. Egyetlen esélyünk van: egyre többen veszik észre – ahogy Ön is tette –, hogy nem ez a fontos, nem ezt kell hangsúlyoznunk, és egyre nagyobb lesz annak az esélye, hogy több olvasott, tájékozott hallgató reakciója kerüljön majd adásba. Bevallom, ma úgy tűnik, évekig kell még erre várnunk, ma még más vonzza a hallgatók nagy részét, de bízom abban, hogy ez nem mindig lesz így.

Összefoglalva: nem hiszem, hogy a műsorvezető módszertani hibát követett el, amikor adásba engedte ezeket a szélsőséges véleményeket, sőt úgy tűnt, amikor ő reagált, s a többi, erre reagáló hallgató adásba engedte, jó módszert választott – szemben a gépies cenzúrázással.

Elhangzott az adásban, hogy a net a pornó és a vírusok fészke, de ezt nem a műsorvezető mondta, hanem egy betelefonáló, aki ezzel a mondatával óriási vihart kavart – az azt követő kb. beszélgetés tanulsága szerint ez a műsor célja, s remélem, legalább ekkora érdeklődést kiváltó témákat sikerül majd elemezniük a jövőben is.

Tisztelet Vértés János Úr!

Rendszeres olvasója vagyok lapjának, az Internet Kalauznak. Több alkalommal találkoztam a domainregisztrációval szelő cíkekkel, ezért haterködom ilyen ügyben tanácsát, állásfoglalását kérni az én domainelvérdímmal kapcsolatban.

2000 július 26-án adtam be regisztráltni a giz.hu válamint a zast.hu domain neveket az Externet szolgáltatóhoz Szabolcsra. Ők a kethetes várólistára tették augusztus 1-jén. Augusztus 14-én kaptam az értesítést, miszerint az általam kért nevek regisztrációját nem engedélyezték.

Nem engedélyezték annak ellenére, hogy más prioritással nem rendelkezett, illetve ilyenrel rendelkező nem is kérte a regisztrációt.

Az elutasítás oka a szabályzat 5-e szabályaival 7. pontja, amely szerint az általam kért nevek megeveseztek. Mivel nem megoldható értesítem Allispontcom szerint amennyiben egy német neve prioritással nem adták be igényt, az azt jelenti, hogy annak a nevek az igényese szabad, arra más igény nem tart. A regisztrátor ezen magyarázatát szerintem ha felfogom, de 5. pontot kerek regisztráltni, akkor 5. esetben megtagadja, 5. esetben meg engedélyezi azt! Ez a cégek közötti diszkriminatív megkülönböztetést jelent!

Szerintem a regisztrátornak anna van illetékessége, hogy csak abban az esetben tagadja meg a regisztrációt, ha biztosan látni fel, de ez semmiféle képpem sem lehet egy szubjektív vélemény. Annál is inkább, mert életem egy más a világon, mint gaz, de érthetetlen módon ezt sem engedélyezték!

Véleményem szerint az említett esetekben, szövegesen nem alaptanosságnak és igazságtalannak domnt. A 2000. március 1-je óta liberalizált domainregisztrációnak éppen az lenne a lényege, hogy mindenki olyan nevet tudjon regisztrálni, amilyen csak akar, persze a prioritás figyelembevételével.

A fenti megkülönböztetés azért is érthetetlen számomra, mert a szabályzat 12.3. szabályaiban a 7. pontban jelölták miatt a regisztrátor felelősségét nem terheli, a b/ pont pedig azt mondja ki, hogy a regisztrátor a választott név jogszerűségét, használhatóságát nem vizsgálja. Mindezek miatt továbbra is igényt kívánok tartani az általam igényelt nevekért!

Tisztelettel:

Gyepes Zsolt
Kiskőrös

FINÁLÉV

Kis Ervin Egon rovata / kegon@relax.hu

Ezekről a kérdésekről beszélgettünk Barna Imre író-műfordítóval. Eakinek nevéhez sok más mű magyartása mellett Umberto Eco három „egyetlen” regényének fordítása is fűződik, köztük A Foucault-ingával, amelyben kulcsszereplő az Abulafia nevű számítógép, amely folyton azt kérdezi: „Tudod a jelszót?”

– Számítógéppel fordít?

– Igen, számítógéppel fordítok, azaz számítógépen írom a fordításokat.

már nehéz elképzelni, hogy amikor Eco valahol egy interjúban elmondta, ő is számítógéppel dolgozik, az emberek félreértették. Gellert kapott ez a mondat, és a bulvársajtóban olyasfajta gyanúsítások röppentek fel, miszerint nem is ő írta a regényt, hanem a számítógép. Ráadásul Eco köztudottan sok vendégműveléssel dolgozik, ami szintén támogatni látszott ezt a teóriát. Valójában – annak ellenére, hogy számítógépen írt – a gépet olyasmire nem használta, amire használhatta volna, azaz továbbra is cédulázott. Amikor aztán szerencsétlen fordító nyo-

„TUDOD A JELSZÓT?”

Beszélgetés Barna Imre műfordítóval

Mond Önöknek valamit az a név, hogy *Brachfeld Szigfrid*? A fiatalabbaknak valószínűleg nem sokat... Brachfeld Szigfrid zseniális humorista volt valamikor az átkosban, aki osztrák származású lévén jellegzetesen törte a magyar nyelvet. Egyik leghíresebb kabarészámában azt meséli el, hogyan próbálta bevezetni magyarul tanuló német barátját nyelvünk rejtelseibe (vagy dugalmaiba?). Azóta tudjuk, hogy a rakodópart lehet tersedőpart is, a dugóhúzó pedig rejtővonó. Vajon lehet-e olyan számítógépprogramot írni, amely tudja, mikor kell a tenni vagy a rakni, a rejtini vagy a dugni, a húzni vagy a vonni ígét használni? Hol a határa az automatizálható emberi tevékenységeknek? Van már sakkprogram, amely képes volt megverni *Kaszpárovot*, de vajon lesz-e valaha olyan program, amely képes lesz lefordítani a Háború és békét? Vagy akár megírni?...

– Igaz, hogy magyarra fordít, de mégis felmerül bennem a kérdés: hányféle billentyűzet van? Van külön olasz és magyar, vagy csak magyar van?

– A billentyűzet maga olasz, mert a gépet Olaszországban vettem, de a billentyűkészletet be lehet állítani magyarra és olaszra egyaránt, ami főleg azért jó, mert ha a gyerekeim használják, és olaszra van állítva, akkor azok a karakterek jelennek meg, amelyeket a gombokon látnak. Nekem meg mindegy, mert húszéves korom óta tíz ujjal, vakon írok.

– Mikor állt át a számítógépre?

– Jó régen, még a Commodore-ral kezdtem, amit használtan vettem valakitől. Léteztek akkor már normális számítógépek is, csak nem volt elég pénzem. Amit először számítógépen írtam a fordítások közül, az A Foucault-inga volt. Amikor elkészültem, szakembert kellett bérelni, aki véres verítékekkel konvertálta a Commodore-fájlokat Word-formátumba, ami nem volt kis munka, mert ha jól emlékszem, nagyjából harminc darab nagy floppyt töltött meg az anyag.

Egyébként, ha már szóba került Umberto Eco, van róla egy idevágó történet: amikor a hetvenes évek legvégén az A rózsza nevét írta, még annyira írt volt magánhasználatban a számítógép, hogy az emberek nem értették, mire való. Én is Párizsban, egy barátom lakásán láttam először komputert, és annyira nem értettem a funkcióját, hogy például azon is elcsodálkoztam, miért van hozzáfértilakoztatva egy tévé. Ma

mozott egy idézet után, a szerző – hiába írt számítógépen – többnyire nem tudta megmondani, hogy miból vette, mert elveszett a cédulája.

– Manapság ha valaki az internet segítségével szeretne regényt írni, azt hiszem, bőségesen találna alapanyagot, a baj csak az, hogy Eco-szintű rendszerező elme nélkül nem sokra menne vele. Ugyanakkor a számítógép valóban óriási szabadságot biztosít a javítások, átírások, szerkesztés terén. Van-e ez valamilyen hatással a fordításra és általában az irodalomra?

– Az egyik lényeges változás, amit a saját gyakorlatomban észrevettem, hogy nagyon hamar hozzászoktam: bármelyik pillanatban leírhatom bármelyik mondatvariációt, amely eszembe jut, és a következő pillanatban egy mozdulattal ki is tudom törölni. Ez már annyira benne van, nem is a fejemben, hanem inkább a kezemben, hogy már nem is tudok kézzel fogalmazni. Ugyanakkor vannak olyan írók, költők, akikről köztudott: nemhogy nem számítógéppel, sőt még csak nem is írógéppel, hanem papíron, ceruzával alkotnak. Azt viszont nem vettem észre, hogy a számítógép lehetőségei különösebb hatással lennének a szerzőkre. Ezt most elsősorban szerkesztőként mondom: aki hányavetien fogalmaz, és úgy gondolja, így is jó lesz, az ezt a szemléletét számítógéppel is megőrzi; aki meg pedáns, az papíron, ceruzával is pedáns. Olyan szerző is van, aki el sem olvassa, amit írt, és ez a számítógép használata mellett talán veszélyesebb is, mert könnyebben bekerülnek elütések. Szerintem tehát

erősebb a nyelvi igény, mint a gép adta lehetőségek; az ember határozta meg, hogy mi az, amit használ ezekből, és mi az, amit nem.

– *Itt van például a sokat vitatott helyesírás-figyelés a szövegszerkesztőben. Önnél be van kapcsolva?*

– Dehogyan bekapcsolva! Először is rossz – nem tudom, más nyelven jó-e vagy sem, de magyarul égbekiáltó hülyeségek vannak benne. Bár valamire azért mégis jó: ha már kész vagyok egy szöveggel – de

gát mozgósítani képes. Én eddig csak néhány tízezer szavas programokról hallottam. De függetlenül a szavak számától: és a szintaxis, a mondat, a stílusárnyalatok? Hadd ne folytassam! Szerintem ilyesmi legfeljebb turisztikai célokra használható, bár nem vonom kétségbe, hogy előbb-utóbb készülnek majd egészen használható programok, de attól tartok, ez még odébb van.

– *Nyilván egy ilyen program megírásához először is nem zseniális szöfiverfejlesztők, hanem zseniális fordítók kellene.* Vállalná a részvételt ilyen munkában?

– El sem tudom képzelni, hogyan lehetne belekezdeni! Már alapszinten, a szavak szintjén is van egy csinos kis probléma: egyetlen nyelvben egyetlen olyan szó sincs, amely bármely másik nyelv bármely másik szavával százszázalékosan csereszabatos

NEM.”

csak akkor –, bekapcsolom, és végigfutok rajta, hogy kiugrassa a betűhibákat, elütéseket. De ha egy szó helyes írásmódjában bizonytalan vagyok, akkor semmiképpen sem támaszkodom a programra, hanem inkább leveszem a polcra a helyesírási szótárt.

– *Mit szól, amikor azt hallja: fordítógép, fordítógépprogram?*

– Baromság...

– *Bővebben?*

– Igaz, hogy nem ismerem ezt a területet, de azt hiszem, tudnék róla, ha létezne olyan fordítógépprogram, amely egy egész nagyszótár anya-

megírásával sem foglalkozott még soha senki. Műfordítás-elmélet van, én is tanított műfordítást a pécsi egyetemen, de ez leginkább konkrét művek konkrét fordításának elemzését jelenti. Olyan kézikönyv, amely általános tanácsokat tartalmaz, tudomásom szerint nem létezik.

Valószínűleg, mint nagyon sok más számítógépes problémánál, valahol ott lehet a kutya elásva – ha van ilyen „kutya” –, hogy a legbonyolultabb számítógépek is az igen-nem, a semmi-valami elvén alapulnak, és ez egyszerűen nem ad lehetőséget arra, hogy az emberi agy működését szimulálja. Kérdés, mikor jutunk el az árnyaltabb működésig, az intuíción,

az ugrásszerű gondolkodásig. Aztán lehet, hogy néhány éven belül fény fog derülni annak a tarthatatlan naivitására, amit mondtam; hiszen néhány évvel ezelőtt még Kaszparov is olyasvalamit nyilatkozott, ha jól emlékszem, hogy a számítógép sohasem fog olyan jól sakkozni, mint az ember – azóta egyszer mégis kikapott. Talán ugyanilyen hamar kiderül, hogy nekem sincs igazam, bár azt hiszem, a számítógép még mindig csak arra képes, hogy számba vegye az összes létező lehetőséget, csak most már elég gyors is, hogy tényleg megszínálja. A fordításhoz ez még kevés, mert fordításkor nem elég, mint a sakban, számba venni minden létező lehetőséget: ki is kell választani a legmegfelelőbbet, aminek nincsenek olyan egzakt kritériumai, mint a sakkjátékban.

– *Nem tudom, a sakkozók megkon-*
gatták-e a vészharangot a sakk fölött, de
az kétségtelen, hogy az irodalmat és az
olvasást sokan féltik a számítógéptől
vagy az internettől.

– Szerintem a tévétől jogosabban féltették annak idején, sőt a félelme nagyjából be is igazolódtak. A számítógépnek és főleg az internetnek pont fordított hatása van, mint a tévének, hiszen terjeszti az írásbeliséget...

– *Ma még... De az internet fejlődésével egyre kevesebb lesz a szöveges tartalom, tért hódít a kép és a hang; ráadásul a szöveges tartalommal is az a baj, hogy kétes minőségű, strukturálatlan – mondják az ellenzők.*

– Miért mondják, hogy strukturálatlan? Nekem kicsit magas, hogy hogyan működnek a keresőprogramok, de elég jól működnek; éppen most hívta föl valaki a figyelmemet a Google-ra, azóta azt használom, és meg vagyok vele elégedve. Persze tudom, a tartalom jelenválóságában – abban az értelemben, hogy minden szöveg valahol fizikailag ott van, tárolódik – valóban strukturálatlan, de a keresőprogramok használata révén, legalábbis a felhasználó képernyőjén, strukturálódik. Igaz, nem mindegy, mit írok be keresőszónak, és az is lehet, hogy az internetezők többsége ma már nem szöveget, hanem képeket és videókat keres. Annak idején, amikor a Mátrix című filmet bemutatatták, én is írtam róla, és miközben anyagokat kerestem hozzá az interneten, megtudtam, hogy az egész filmet le lehet tölteni titkos szerverekről. Ez ma még több órát vesz igénybe, de néhány éven belül már csak pár percig vagy pillanattal fog tartani, és esetleg megint kevesebb lesz a betű, mert az emberek már az interneten sem olvasni fognak. De akkor sem a számítógép a ludas, hanem végül is megint csak ugyanaz a mozgókép, amely a televíziónál. A harc továbbra is a betű és a kép között folyik, de ebben a harcban nem a kép oldalán áll a számítógép, sőt inkább a betű oldalán.

Ugyanakkor az is kétségtelen, hogy a számítógép terjedésével bizonyos könyvek el fognak tűnni, hiszen a telefonkönyvek, a lexikonok, az enciklopédiák és mindenféle hasznos kézikönyvek az internetre kerülnek. Ezt a folyamatot inkább gyorsítanám, mintsem hogy aggodalmaskodjak miatta: mennyivel kényelmesebb egy sokkötet, tizenöt kilós szótárban a képernyőn keresni, mint átnyúlni a lapokat! Miért kéne, mondjuk, aggódni, amiért az emberek egyre kevesebbet forgatják a telefonkönyvet? Más kérdés, hogy a Haború és béke papírváltozatának megjelenését kell-e félteni a számítógéptől. Hosszú távon biztos, hogy visszavonul a papír, de egy nyári délutánon egy balatoni kertben a nyugágyon heverészve, a díofa alatt lapozgatni egy könyvet e pillanatban még vonzóbb számomra, mint a monitor előtt ülni.

– *Abban jobbra mindenki egyetért, hogy a számítógép az írásbeliség új korszakát nyitotta meg, de ez az írásbeliség már nem ugyanaz az írásbeliség, mint ami régebben volt. Az e-mail például nem egyszerűen a levél elektronikus változata, mert sajátos formája, eszközei vannak, és valójában közelebb áll egy párbeszédhez – bár akadózó párbeszédhez –, mint a klasszikus értelemben vett levélhez. Sokszor*

nincs megszólítás és búcsúzás, a tartalom meg néha csak annyit, hogy a partner levéléből meghívott egyorsnyi idézet alatt áll egy „igen” vagy „nem”...

– Igen, ilyen leveleket is szoktam írni, meg írtam már háromoldalas, hateres karakteres leveleket is az interneten – ez megint csak nem a számítógépen múlik. Valóban oldottabbá vált a fogalmazási stílusunk, de általában az egész irodalom is közelebb került a beszélt nyelvhez; ez több száz éve tartó tendencia, amelynek most legteljebb egy kis lökést adott az internet. Ugyanakkor a számítógép sajátosságából határozott előnyök is adódnak, mert például elképzelhető, hogy ismét ki lehet majd adni nagy írók levelezését, amivel egész köteteket tölthetnek meg a századelőn, azután eltűnt a műfaj, mert már nem írtak levelet egymásnak az írók, hanem telefonáltak. Most újra írnak, és ennek nyoma van.

Egyébként ezeket a kérdéseket majd akkor kell újra feltenni, amikor már minden háztartásban alapszerelés lesz az internet, és eltűnik a billentyűzet, mert hangfelismerő szoftverek lesznek. Ez például számomra teljesen idegen dolog, itt én biztos megállok, mert olyan számítógép-használó soha nem leszek, aki szóbeli utasításokat ad a gépnek... Bocsnát: lehet, hogy a hűtőszekrényemnek fognak, de azt, hogy diktáljam a Wordnek a fordítást, azt semmiképpen sem tudom elképzelni. Akik fejlesztik ezeket a programokat, valószínűleg nem is így gondolják.

– *Nem leértékelve ezzel egyéb munkásságának jelentőségét, azért Ön számomra elsősorban mindig Umberto Eco magyar fordítója lesz. Márpedig Eco A Foucault-inga című regényében lényegében már feltette az a kérdést, amelyet ebben az interjúsorozatban mi is folyamatosan kerülgetünk: általánosan, a számítógéppel és általában a technika fejlődésével sokkal mélyebben vagyunk képesek behatolni a valóság rejtelmeibe, vajon közelebb jutunk-e a végső igazságokhoz? Eco regénybeli számítógépe, az Abulafia azt kérdezi: „Tudod a jelszót?” És a helyes válasz: a „nem”...*

– A számítógépek jelen pillanatban csak gyorsaságban pipálják le fényekkel az agyat, de működési mechanizmusban még messze elmaradnak mögöttes. Amit a számítógép tud, azt csak azért tudja sokkal inkább, mint az agyunk, mert nincs szükség több millió évre, hogy elvégezzon annyi számítást, amennyire mi sosem lennénk képesek. De nem tudjuk feltenni a gépnek a fontos kérdéseket. Ha az a kérdés, hogy hány elemből áll egy kromoszóma, akkor azt ki lehet számolni; de maga a kérdés csak annak nyomán vált értelemessé, hogy tudjuk, mi az a kromoszóma – ötszáz évvel ezelőtt a kérdést sem tudta volna feltenni senki. Ami azt nem tudjuk megkérdezni semmilyen géptől, ami valójában igazat minket, hogy mi végre vagyunk a világon, és egyáltalán, valami végre vagyunk-e? Az ember géntérképét most már fel tudja rajzolni a számítógép, de az ilyen kérdéseket nem érti. „Tudod a jelszót? Nem.” Nem tudjuk a jelszót, és a jelszó a nem...

Internet

KORLÁTLANUL ÉJJELE NAPPA

Havi **3700** forintért*

- + Ingyenes 5 e-mail cím
- + Ingyenes 10MB tárhely
- + Ingyenes .hu domain név

Helyi tárhelyvel elérhető az:

12, 23, 24, 25, 31, 34, 36, 37,
42, 44, 46, 66, 76, 83, 84, 85, 87,
88, 92, 93, 94, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

www.alarmix.net

tel: (40) 200 319 / (1) 309 0030

*Netto ár, amely egy éves díjzáróval csatlakozáshoz szükséges.

VÁLTSON velünk SEBESSÉGET!

Lassú a számítógép-hálózata?
Akadozik az adatátvitel?
Váltson velünk sebességre!

Az X-BYTE strukturált informatikai hálózata akár 200 Mbps adatátviteli sebességet is lehetővé tesz és élettartam-garanciával készül.

GIGANET ⇒ GIGÁSZI FELADATOK MEGOLDÁSA

X-BYTE
HÁLÓZATMESTER

1037 Budapest, Hunor u. 55., tel.: 436-9950, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.hu, internet: www.xbyte.hu

Számítástechnika oktatásához ajánljuk!

TanNet oktató és felügyeleti rendszer számítógépekhez.
Tanári segítség a diákoknak speciális hardverhálózaton keresztül.

A TanNet hálózat szolgáltatásai:

- A tanári számítógép videoképe kiadható bármelyik diák monitorjára vagy az összes számítógépre.
- A program kezelése szemléletesen bemutatható a diákok számára.
- A központi analóg videoforrás (pl. videomagnó) képe kiadható a monitorokra (+video/VGA átalakító beépítésével), így a monitorok tv-ként is működhetnek.
- Kijelölt diák monitorképe bemutatható a többi diák számára is.
- A tanár bármelyik diák monitorképét a saját monitorjára kapcsolhatja, így láthatja a diák munkáját.
- A tanár saját billentyűzetét rákapcsolhatja bármelyik diák PC-jére.
- Lehetővé válik a diákok munkájának gyors ellenőrzése és kijavítása a tanári PC-n.

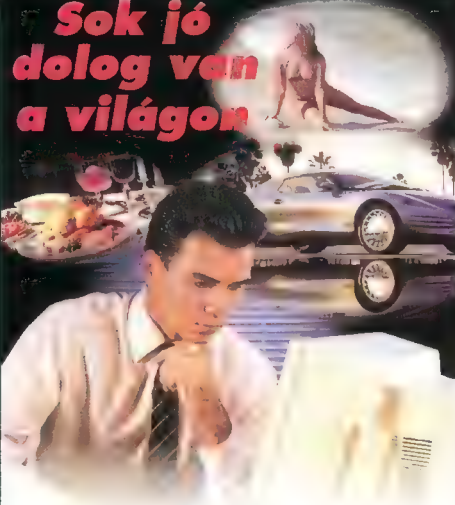
A tanár ezzel a speciális hardvereszközzel betekinthet a diákok munkájába, és segíthet nekik anélkül, hogy helyét elhagyná. A TanNet rendszer egy olyan számítógépes video- és billentyűzhálózatot valósít meg, ahol a tanár nyomógombos kezelőegységen összeköttetéseket tud létrehozni. Meglévő és újonnan létesítendő számítógépes oktatóteremben egyaránt alkalmazható.

Működtetéséhez hálózati szoftver nem szükséges.

tantál Kft.

1149 Budapest,
Nagy Lajos kir. útja 117.
Tel.: 220-6454
Fax: 220-6455

Sok jó dolog van a világon

**... de legjobb Internetezni
Békés megyében a PRAKTIKOMP-pal!**

www.praktikomp.hu

CYBERTEORIÁK

Z. Karvalics László rovata / zkl@lucy.tgi.bme.hu

Az internet úgy igazából 1995-ben mutatta meg először az erejét, 1997 elejére visszavonhatatlanná vált, hogy a hálózati világgal valami egészen ígéretes kaland kezdődött, 1999-re pedig már le is tisztultak annyira az érvonalak, hogy majdnem világosan lássunk a változások három nagy problématerületére, az üzlet, a politika és a kultúra alapdilemmáival kapcsolatban. Ez alatt az öt év alatt több mint száz könyv, sok ezer tanulmány, cikk, esszé és programnyilatkozat rugaszkodott neki, hogy fontos felismeréseket és összefüggéseket fogalmazzon meg a netről, olyan szövegek formájában, amelyek lehetőség szerint egyszerre eladhatók és társadalomelméletileg is értékesek. Sorozatunkban ezekből az útkeresésekből mutatjuk be a legerdekesebbnek tűnőket, a leginkább vitára serkentőket.

1966 februárjában egy haláláig osztrák akcentussal beszélő, a második világháború alatt az Egyesült Államokba tántorgó fizikus, Charles Herzfeld vezette a Pentagon egyik legelőbbre tartott részlegét, az ARPA-t (Advanced Research Project Agency). Noha alig néhány folyosónyra helyezkedett el az igazgatói irodától az ügynökség egyik önálló egysége, az IFTO (Information Processing Techniques Office), a hatalmú igazgató, Bob Taylor nem kis izgalom-

Taylor, már a folyosón, az órájára pillantott. Krisztusom – suttogta maga elé –, az egész mindössze húsz percig tartott.

Az epizód így is vonult be az internetlegendáimba, mint „a leggyorsabb egymillió dollár” története, nem véletlenül evvel kezdű nagy sikerű oknyomozását a *Hafner-Lyon* kettős, a mai napig legsikeresebb internettörténeti áttekintés szerző- és házaspárja.

Boszorkánymesterek

(KATIE HAFNER – MATTHEW LYON: AHOL SOKÁIG ÉBREN MARADNAK A BOSZORKÁNYMESTEREK, AZ INTERNET KEZDETEI)

mal várta a találkozót főnökével. Régóta foglalkoztatta egy gondolat, amelyet korábbi feleletesei – J. C. R. Licklider és Ivan Sutherland – ültettek el a fejében, és most sürgőssé kénszert érzett, hogy cselekedjen.

Az IFTO számára egyetemen állt szerződésben, és szinte valamennyi partnerük ugyanavval a gondallal küzdött. Mindenki saját számítógépet akart, ám a gépek drágák és nagyok voltak. Vajon nem lehet-e megoldani,

hogy egy vagy két helyen nagy számítógépes kapacitást halmozzanak fel, de ezeket a központokat jól kiépített kommunikációs kapcsolatokon keresztül bárki erőforrásként, illetve közös munkafelületként használhassa?

Amikor az igazgatóhoz bejutott, a fentiek mellett Taylor még két érvet húzott elő a cüldöréből, egy gazdaságit és egy biztonságit. A védelmi tárca mint a számítógépek legnagyobb felhasználója költséget takarít meg avval, hogy kevesebb gépet kell vásárolnia, és avval is, hogy az összekapcsolások miatt nem kell a gépek kiválasztásával időznie. Másfelől az egyik vonal meghibásodása esetén egy üzenet a másik vonalon is eljuthat a címzetthez, és ez új távlatokat nyit a megbízhatóság szempontjából.

Herzfeld nem kérdezett sokat:

– Nehéz lesz megcsinálni!

Taylor elszánt merészséggel kockáztatott:

– Ő, egyáltalán nem. Már tudjuk, hogyan kell.

Herzfeld bólintott:

– Remek gondolat. Essünk neki. Ettől a pillanattól fogva a jelenlegi költségvetésén felül egymillió dollárja van rá. Gyereink!

„Los Alamos fényei, ahol sokáig ébren maradnak a boszorkánymesterek, meg (ne mozdulj a kocsiból, feleljds el a kaput) megmentsék vagy megsemmisítették a világot – majd az idő eldőlt!”

(James Merrill: Under Libra: Weights and Measures from Braving the Elements)

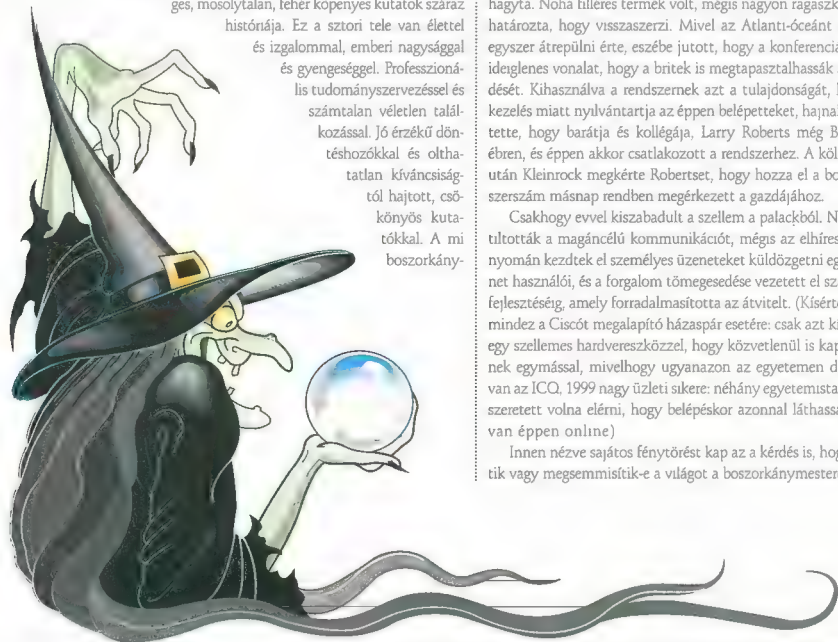
„Taylor ötletével” indítani jó választás volt, a szton messze túlmutat önmagán. Ha például le akarunk számolni avval a széles körben elterjedt és elfogadott hiedelemmel, hogy az Arpanethez, majd az internethez vezető kutatások központi mozzanata a redundancia, illetve a funkciók átvétele miatt fizikailag elpusztíthatatlan kommunikációs csatorna kifejlesztésének szándéka volt, elég, ha bekukkantunk Herzfeld dolgozószobájába. Ez

az elsősorban katonailag, illetve „nemzetbiztonságilag” értékelhető szempont mindvégig csak egyike volt azoknak a megfontolásoknak, amelyek a fejlesztés iránt elköltezett kutatókat és hivatalnokokat újabb lépések felé vitték közelebb a hálózati elv áttöréséhez. Mindez még akkor is igaz, ha egy másik „alapító atyát”, a lengyel emigráns szülők gyermekét, Paul Baran a RAND Corp. munkatársaként éppen ez a cél vezette a hálózati adatátvitel arkhimédészi pontját jelentő csomagskapcsolat eljárás kifejlesztéséhez. Csakhogy ugyanezt a megoldást vele párhuzamosan a katonai szempontok iránt teljesen érzéketlen Donald Watts Davies, a brit Nemzeti Fizikai Laboratórium kutatója is kifejlesztette! (Rádásul Davies motívációja teljesen egyértelmű volt: egy új, nyilvános kommunikációs hálózat alapját kívánta megteremteni vele.)

De térjünk vissza „Taylor ötletéhez”. Kinek az ötlete is a hálózat? Készség sem férhet hozzá, hogy Taylor J. C. R. Licklider gondolatai „termékenyítették meg”, akinek 1960-as, az ember-gép interakciót középpontba helyező könyve már utat mutatott a csoportos döntéshozatalról, az osztott erőforrásokról, sőt az „integrált hálózati operációkról” álmódok számára.

Licklider maga azonban következetesen *Vannevar Bush* nevezetes 1945-ös tanulmányához, az *As we may think*hez nyúl vissza. Ha az internet történetének puzzle-darabkait rakosgatjuk, a legfontosabb tanulság éppen ez annyi gyökér, olyan sok keresztkapcsolat, találkozó és szétváló út, versengő és együttműködő intézet fényelzi a „hőskort”, hogy nehéz volna fősodort találni, és szinte lehetetlen megmondani, hogy ki is a Mr. Internet, akinek neve majd bevonul a történelembe az internet megalakítójaként. Ilyen nincs, és noha időről időre fellángolt egy-egy rövid életű elsősegi csata, az 1994-es bostoni találkozóról készült fényképen 19 Arpanet-pionír mosolyog a világra –ők a boszorkánymesterek, akik közösen főzték ki a csodálatos hálózatot a nagy amerikai tudományos üstben. És még nincs is köztük *Bob Metcalfe* vagy *Tim Berners-Lee* és további magusok sora...

Internet-történeti kronológiával tele az internet, kis kutakodás után bárki tucatnyit tölthet le magának. Ami ebből a könyvből igazán izgalmassá válik számunkra, az az emberi dimenzió. Ahogy az internet jóval több, mint összekapcsolt számítógépek hálózata (együttműködő emberek szuperrendszere), úgy az internet kifejlesztésének folyamata sem korlátolt bürokraták, katona-politikusok és az általuk pénzelt szemüveges, mosolytalan, fehér köpenyes kutatók száraz históriája. Ez a sztori tele van étellel és izgalommal, emberi nagysággal és gyengeséggel. Professzionális tudományszervezéssel és számtalan véletlen találkozással. Jó érzékű döntéshozókkal és olthatatlan kíváncsiságtól hajtott, csökönyös kutatókkal. A mi boszorkány-

mestereink bizony különös fickók, és mint egy panoptikum figurái, úgy lépnek eléln a könyv lapjairól. A kamazs Davies például, aki azért fordul a számítógépek világa felé, mert egy napon úgy egy elhagyott telefonszálkönyvet talál a postahivatal előtt, és hazaviszi az addig csak rádióval bütykölő fiacskájának. Vagy itt van Licklider, a közkedvelt „Lick”, iszonyatosan megantitott egy sajátos számolási rendszert Kleinrocknak, amellyel a black-jackett lehetett némiképp megbolondítani – nem egyszer a kaszinódetektíveknek kellett finoman távozásra bírni a kutatópárost. Ez nem a vasalt uniformisok és jól szabott öltönyök világa (kvávé *Vim Cerf* zakóját és nyak-

kendőjét, no meg nagy barna irattáskáját; de ő középiskolásként próbálta magát így megkülönböztetni a többiekől), sokkal inkább az Addams Family-hangulatú mezítlábás buliké. Ha az emberi dimenziót figyelmen kívül hagyjuk, semmit sem értünk meg az internet történetéből. Ha kizárólag a technológiai megoldásokra figyelünk, elveszünk a magyarázatok. Szemléltetésképp idézzünk fel egyetlen históriát, az e-mail „előtörténetét”.

A krónikások hagyományosan *Ray Tomlinson*nal kezdik, aki a korai szöveges adatforgalom fázis szabászákat készítette elő a terepet a majdani robbanásához, és avval írta be a nevét a kultúrtörténetbe, hogy neki köszönhetjük a kukacot. 12 írásképből kellett kiválasztania egyet, hogy a levelek feladóját a hozzáférés helyétől elválassza vele. Tomlinson döntése, a @ használatát találatának bizonyít, hiszen az „at” értelemeszerűen a befogadó intézményre is utalt. De hol van ez az epizód színben és „szagban” a hálózati levélforgalom detonációjához vezető valódi eseménytől, Len Kleinrock borotvájának elvesztésétől?

Amikor 1973 egy szeptemberi délutánján Len Kleinrock megérkezett Los Angelesbe egy Brightonban rendezett konferenciáról, döbbenet vette észre, hogy a borotváját a Sussex Egyetem hálótérmeinek fürdőszobájában hagyta. Noha filléres termék volt, mégis nagyon ragaszkodott hozzá, és elhatározta, hogy visszaszerzi. Mivel az Atlanti-óceán nem kívánta még egyszer átrepülni érte, eszébe jutott, hogy a konferenciára kiéptettek egy ideiglenes vonalat, hogy a britek is megtapasztalhassák az Arpanet működését. Kihasználva a rendszerek azt a tulajdonságát, hogy az erőforrás-kezelés miatt nyilvántartja az éppen belépetteket, hajnali háromkor kiderítette, hogy barátja és kollégája, Larry Roberts még Brightonban van – ébren, és éppen akkor csatlakozott a rendszerhez. A kölcsönös üdvözlések után Kleinrock megkérte Robertset, hogy hozza el a borotváját – és a kis szerszám másnap rendben megérkezett a gazdájához.

Csakhogy evvel kiszabadult a szellem a palackból. Noha korábban sem tiltották a magáncélú kommunikációt, mégis az elhárított borotvakaland nyomán kezdtek el személyes üzeneteket küldözgetni egymásnak az Arpanet használatú, és a forgalom tömegesedése vezetett el számos megoldási kifejlesztésig, amely forradalmasította az átvitelt. (Kísértetiesen emlékeztem mindez a Ciscót megalapító házaspár esetére: csak azt kívánták megoldani egy szellemes hardvereszközzel, hogy közvetlenül is kapcsolatba léphessenek egymással, mivelhogy ugyanazon az egyetemen dolgoztak. Vagy itt van az ICQ, 1999 nagy üzleti sikere: néhány egyetemista mindössze annyit szeretett volna elérni, hogy belépéskor azonnal láthassa, barátai közül ki van éppen online.)

Innen nézve sajnos fénytörést kap az a kérdés is, hogy vajon megmennek vagy megsemmisítük-e a világot a boszorkánymesterek. Los Alamos fé-

nyei arról üzennek, hogy a kontroll kicsúszhat a mégoly nagyszerű kutatóközösség kezéből is. Soha nem lehetünk benne biztosak, hogy az üzlet és a politika alak- és formaváltozásai melyik forgatókönyv felé hajtják a hálózati jövőt. Ezért is jó megismerni a mi boszorkánymestereinket, tudni, hogy éberen figyelnek, és legfőképpen érezni, hogy ha netán el is nyomná valamelyiküket az álom, sok millió őrszem káld fel, ha baj van.

Irodalom: HAFNER, K. – LYON, M.: *WHERE WIZARDS STAY UP LATE. THE ORIGINS OF INTERNET* (SIMON&SHUSTER, TOUCHSTONE BOOK, 1996). KOMENCI BERTALAN: J. C. R. LICKLIDER, A KATEDRÁLISÉRTŐ (IN: NEUMANN JÁNOSTÓL AZ INTERNETIG, SZERK.: Z. KARVALICS LÁSZLÓ, NAPVILÁG KIADÓ, 1999, 72–96. o.). LICKLIDER KÖNYVE AZ EMBER-GEPI INTERAKCIÓRÓL MEGTALÁLHATÓ: EMEX.ORG/LICKLIDER.HTML.

Rovatvezető: Rosta László (lrosta@intersong.hu, www.intersong.hu)

AZ IMI MEGÁLLAPÍTÁSÁNAK MÓDJA

Az IMI (Intersong Media Index) évente 24-szer kerül kiértékelésre.

Kiértékelési periódus (kp): minden hónapban kettő, 1-jétől 15-éig, valamint 16-ától a hónap utolsó napjáig.

A magyar könnyűzenei előadók médiabeli szereplését a következő módon regisztráljuk:

Kiértékelési periódusonként a négy médium (rádió, televízió, internet, sajtó) mindegyike egyformán egyenként 2500 médiapontot ér. Egy kp-n belül tehát összesen 10 000 médiapont kerül kiosztásra.

A hallgatottsági, nézettségi, látogatottsági és olvasottsági adatokat figyelembe véve súlyozzuk az adott médiumon belüli előadói szerepléseket.

Célkitűzések és tevékenységek

A könnyűzenei előadók közismertségének megállapítása média-beli szerepléseik alapján.

A különböző zenei stílusok és a négy fő médium – rádió, televízió, internet, sajtó – viszonyának elemzése.

A promóterek (producer, menedzser, műsorszervező) és a lemezkiadók promóciós munkájának kiértékelése.

Adatszolgáltatás a megbízók, szponzorok, előadók, szakmabeliek és a média számára.

Természetesen az IMI éllovasai közé elsősorban azon előadóművészek kerülnek, akik dalaikkal, szerzeményeikkel leginkább elnyerik a közönség tetszését, ezenkívül persze jelentős szerepet játszik a lemezkiadók, producerek, menedzserek műsorszervező promóciós munkája is.

Hozzászólások, reakciók az IMI első (07. 01. – 07. 15.) közvetítése kapcsán

Az IMI – nagy örömről – már első alkalommal élénk visszhangot váltott ki úgy a rajongók, mint a szakma (kiadók, újságírók) körében. Augusztus 1-jei sajtótájékoztatónkon mutattuk be a médiának az IMI-t, a hűszas, illetve negyvenes bővített listát, de úgy gondoltuk, hogy a leginkább érintettek közül is érdemes megkérdezni néhányat, vajon mit szólnak a helyezésükhöz...

AUCUZET BARIO (AD STÚDIÓ – 3. HELYEZETT):

„Nagyon örülünk a harmadik helynek! Külön öröm számunkra, hogy rádiós szerepléseink – ebben az IMI alapján jók vagyunk – leg-

inkább kíváncsi műsorok alapján valósultak meg a közelmúltban. Ebből arra következtek, hogy a közönség szereti, és ezért kéri dalaink lejátszását. Ez nagy boldogság a számunkra, hiszen mi a közönségnek játszunk. Azért is fontos nekünk a 3. hely az Intersong Média Indexen, mert szeptemberben jelentkeznénk az új lemezzel, és ez nagyon jó bevezető...”

GLATZ GÁBOR (BACK II BLACK – 13. HELYEZETT):

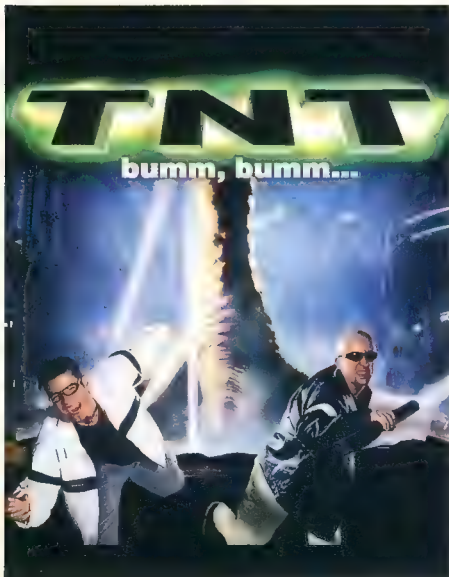
„Nem vagyok babonás – talán ezzel kezdeném a tizenharmadik hely kapcsán... Magyarországon szerintem nincs olyan lista, amely valós lenne. Ezzel együtt Magyarország egyik legjobb koncertzenekarának tartom magunkat, produkciósintzen pedig a legjobbnak. Az eladási adatok alapján abszolút valós az IMI-n való helyezésünk, de amint látszik, a rádiós szereplés «dobott» rajtunk. Ez nagy

meglepetés a számunkra, ugyanis nem nagyon favorizálták minket az éterben. Az énekváltás és a nulláról való újrakezdés figyelembevételével az IMI július első felében mért eredményét egyértelmű

en az Úgy vártalak című dalunknak köszönöm meg! Különösen azért értékes ez a helyezés, mert hosszú kényszerszünetünk alatt sokan kihasználták a helyzetet: amíg nem volt otthon a macska, cincogtak az egerek... Ezzel együtt, látva, hogy kik vannak előttünk, tudomásul veszem, hogy a piac diktál, akár szimpatikus nekem valaki, akár nem, de sok rokonszenves produkciót is látok, amelyek sikerének szívből örülök!

SIPOS PÉTER (IRIGY HÓNALMIRIGY – 5. HELYEZETT):

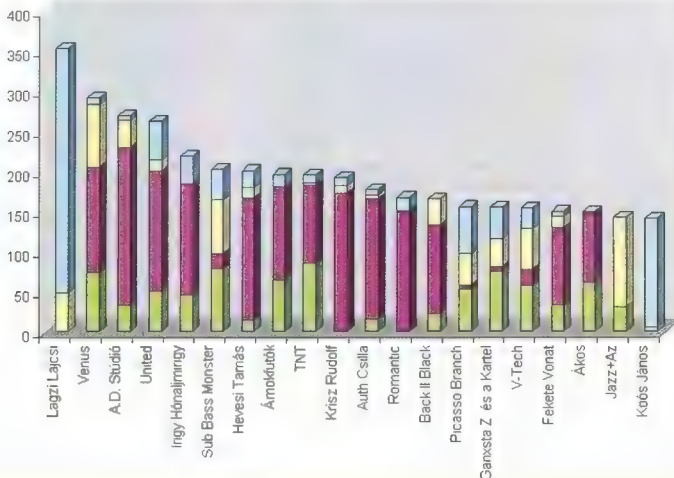
Helyezésünk az IMI-n, amelynek egyébként örülünk, annak köszönhető, hogy a Danubius Rádió sokat játsza a Mirigy-himnuszt, bár eleinte nem akarta, mert 70-es évekbeli régiségnek tartotta. Nekünk lett igazunk, hiszen a hallgatók sokszor kérik! A viszonylagos visszaesés annak tudható be, hogy következetesen vonjuk ki magunkat a Dándóból és az ehhez hasonló műsorokból. Tervünk az, hogy a többi zenekarhoz hasonlóan kifejezetten popzenei tévéadásokban legyünk jelen a jövőben. A klipünk aránylag régen készült, az újra pedig még várni kell egy kicsit. Az frott sajtóról annyit, hogy időszakonként, például ha balesetünk volt, sokat szerepeltünk, most meg kevesebbet... Ez változó, nyáron pedig amúgy is eltűnünk kissé, bár sokat koncertezünk.

IMI

Intersong Média Index
2000. július 1-15.

Internet Rádió Sajtó Televízió

tele- VÍZ IÓK

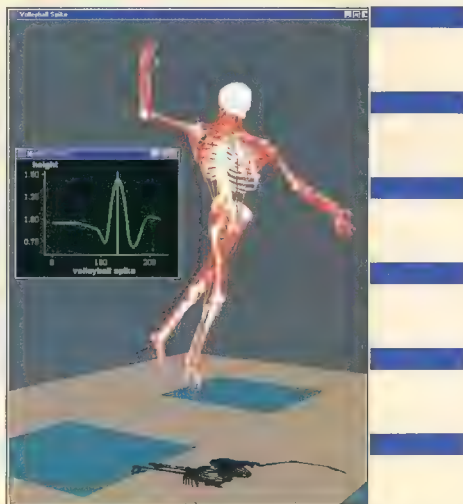
Takács Barnabás rovata / takacsB@digitalElite.net

Mesterséges intelligencia az animáció világában

A világ egyik legfejlettebb és legintelligensebb számítógépet HAL-nak hívták: Stanley Kubrick, a nemrég elhunyt híres filmrendező immár klasszikussá vált filmjében, a 2001. Űrodüsszeiában szerepelt. A kezdetben gépiesen magabiztos és kellemesen nyugodt HAL hangja a film során egyre több és több érzelmet fejez ki, míg végül az utolsó jelenetben egy, az „elmúlás” lehetőségét és közelségét felismerő (mi több, azaz nagyon is szembesülni kényszerülő), szinte emberi lény szorongásait és félelmeit ismerhetjük meg. Napjaink számítógépei még nem beszélgetnek velünk, nincsenek érzelmeik, és nem félnek az elmúlástól. De meddig lesz ez így, és van-e olyan technológia, amely ezt megváltoztathatja?

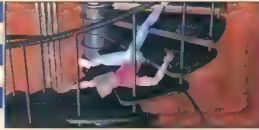
A HAL név az egyik legnagyobb és legrégebben létező, számítógépeket fejlesztő cégre, az IBM-re utal. HAL egyszerűen IBM mínusz 1, pontosabban az ábécében az I-t megelőző betű a H, a B-t az A és az M-et az L. Érdekes egybeesés, hogy szintén az IBM hozta létre azt a ténylegesen létező, Nagy Kéknek (Big Blue) elkeresztelt szuperszámítógépet, amely megverte a volt sakkvilágbajnokot, G. Kaszparovot. Tényleg gondolkodnak ezek a gépek, vagy csak egyszerűen gyorsabban és pontosabban számolnak ki előre látható eseményeket? Nem gondolkodnak. Nincs tudatuk, nincsenek érzelmeik, és nincs öntudatuk sem. A mesterséges intelligencia (artificial intelligence, röviden AI) pontos szabályait követik, és ennek segítségével számunkra hihető valóságot tárnak elénk. Mitől és hogyan válhatna tehát egy virtuális teremtmény, mondjuk egy digitális színész vagy egy internetavatár, gondolkodó, intelligens lényé?

deti mozgást a körülményektől függően felülbíráljuk. Máshogy kell például padlón járni, mint lépcsőn, vagy egy székre, diványra, illetve förtelbe leülni. A második lépésben célkitűzésre és adaptációra van szükség.

Mesterséges intelligencia Egy önállóan cselekvő és gondolkodó (autonóm) virtuális ember megteremtéséhez három fontos evolúciós lépésre lesz szükség. Az első a procedurális vagy algoritmikus viselkedés, melynek lényege, hogy előre beprogramozzuk, miként viselkedjen virtuális emberünk bizonyos szituációkban. Digitális teremtményünket például utasíthatjuk arra, hogy a szoba egyik pontjáról sétáljon át a másikra, vagy hogy üljön le egy székre. A mesterségesintelligencia-algoritmusok automatikusan tudják, hogy ezt miként kell megvalósítani. A rendszerbe épített procedurális memória azt is lehetővé teszi, hogy a parancs végrehajtása közben az ere-

Célkitűzés alatt azt értjük, hogy szintetikus emberünk a maga virtuális világában él, és feladatokat lát el anélkül, hogy annak részleteit meghatároznánk. Gondoljunk a rendező és a színész kapcsolatára. A színész a rendező egy jelenetre vonatkozó rövid utasításait a forgatókönyv és az alakított szereplő egyéniségének megfelelően próbálja eljátszani. A másik folyamat az adaptáció, amely szintén nélkülözhetetlen, hiszen környezetünk állandó változását tanulás segítségével követnünk kell. Az előbbi példával élve: a próbák során egy jelenetet többször is felvehetnek, miközben a rendező utasításai, a színpad és a kellekek is megváltozhatnak. Végül a harmadik fázisban teljes körű személyiségmodellt kell megteremteni. Virtuális lényeink ekkor már valóban intelligenciával és döntésképességgel rendelkeznek. Racionális viselkedésüket olyan véletlenszerű folyamatok is befolyásolják, mint a hangulatok és az érzelmek.

Az AI (mesterséges intelligencia) azon ún. interdiszciplináris – azaz egyszerre több tudományágat felölelő – tárgyak közé tartozik, amelyek a hozzá nem értők számára kissé misztikusnak tűnhetnek. A valóságban azonban olyan nagyon egyszerű eszközök és módszerek logikus használatáról van csak szó, amelyek alapjait igen könnyű megérteni. Induljunk ki az egyik legősibb tudományból, a filozófiából. A lét és a tudás fogalma ősidők óta foglalkoztatja az emberiséget. A filozófia számunkra legfontosabb két ága az ontológia és az episztemológia. Az ontológia a lét problémáját kutatja, és arra a kérdésre keresi a választ, hogy mitől ember az ember. Az episztemológia ugyanakkor a tudást vizsgálja, és azt, hogy mi a valóság és a valóság belső ábrázolása (számítógépes vagy egyéb) közötti viszony. Miként jutunk tehát általában a tudás birtokába? Természetesen tanulással. De milyen is pontosan a tanulás folyamata? Hogyan tárolódik az információ, miként választjuk külön a hasznosat

a haszontalantól? Miként keresünk emlékeink között? Ez a mesterséges agy építése szempontjából nagyon fontos kérdés. A válasz nem egyszerű. Egy azonban biztos. Minden intelligens lénynek, legyen az biológiai vagy digitális, környezetétől kell elszakítania a túléléshez szükséges viselkedésmintákat és normákat. Ez lesz tehát a kiindulópontunk.

AI-technológia kezdőknek

A mesterséges intelligencia tudománya az emberi viselkedés modelljeül gyakran használja a játék fogalmát. Az élet játék! – mondjuk sokszor. Hát lássuk, igaz-e ez az AI világában. A játékok ügynökök (emberek) játsszák, akik egy elképzelt vagy valós térben mozognak, amelyet gyakran egy térképpel ábrázolunk. Az élethez hasonlóan a játéknak vannak szabályai, amelyeket az ügynökök (többé-kevésbé) betartanak. Minden ügynök tevékenységének van valami célja, amit különböző stratégiák bevetésével próbál meg elérni. Természetesen vannak olyan célok is, amelyeket többen együtt próbálnak elérni (kooperatív), és vannak olyanok, amelyeket személyesek (non-kooperatív). Céljaik elérése érdekében az ügynökök érdekeiket védő csoportokba szerveződhetnek. Ehhez elsősorban kommunikációra van szükségük, amit csak egy közös nyelv segítségével tudnak lebonyolítani. Ezen a nyelven kommunikálva egy intelligens ügynöknek – céljai követése közben – fel kell ismernie, ha az őt körülvevő körülmények változnak, és szükség esetén módosítania kell a céljainak megfelelő stratégiát. Ezt hívjuk alkalmazkodásnak vagy adaptációnak. Az adaptáció tehát a tanulás egy formája.

Tanulni sokféleképpen lehet, de általában szükségünk van egy tanítóra, akiben megbírnunk, hogy a tőle származó információ valóban helyes. A hangsúly ebben a folyamatban a bizalom van. A valóság jobb modellezéséhez az ügynököknek szükségük van az információ megbízhatóságának kifejezésére (belief factor). Ezt a „híhetőségi indexet” figyelembe kell venniük döntéseik meghozatalakor. Barátaink azonban nem szándékosan vezetnek minket félre. Miből ered tehát ez a probléma? Abból, hogy – az adaptáció és tanulás következtében – minden ügynöknek más és más belső képe (modellje) alakul ki az őt körülvevő világról. Ennek megfelelően tanácsaik különböző szempontok szerint lehetnek igazak (truth maintenance). És itt térjünk vissza arra, hogy miért mondtuk az előző szakaszban, hogy a játékok szabályait az ügynökök csak többé-kevésbé tartják be. A szabályok ugyanis gyakran bizonytalan, ún. fuzzy formát öltenek. A bizonytalanság forrása lehet információhiány, pontatlan tudás vagy az, hogy a tények ellentétnek látszanak mondani belső igazságunknak (contradiction). A játék (valós élet) modellje tehát matematikai értelemben véve nem monoton, ami végül mindig konfliktusok kialakulásához vezet. Így van ez tehát a valóság és a digitális világban is :-).

Konfliktusaink ugyanazon valóság különböző szempontok szerint történő kiértékeléséből fakadnak. Ha úgy tetszik, ez az

intelligencia sajátos és elkerülhetetlen tulajdonsága. A természet intelligenciák tapasztalati alapokon nyugszanak, amely vagy statisztikák, szabályok, vagy minták (patterns) formájában jelenhetnek meg. A mesterséges világban tehát ugyanúgy e a három elvet kell követnünk, ha gondolkodó és társalgó lények szeretnénk teremteni.

Alkalmazások

A mesterséges intelligencia fejlődése lehetővé tette, hogy olyan virtuális lényeket teremtsünk, amelyekkel az emberi kommunikációhoz hasonló módon beszélgetni tudunk (Talkie.Com, Xerox, Improv Technologies). Kéréseinket és gondolatainkat egyszerű szavakkal közölhetjük, és okos, pontos, szinte életszerű válaszokat kapunk. Az intelligens avatárak ilyen formában történő alkalmazása fontos szerepet fog kapni a kereskedelem, a turizmusban és az élet sok más területén. Az AI fontos szerepet kap viselkedésmodellek (behavior models) tervezésekor is. Ezeket a rendszereket nem egyének, hanem csoportok kollektív viselkedésének elemzésére vagy szimulációjára használhatjuk. Repülőterek, forgalmas útkereszteződések forgalmát elemezhetjük így, vagy vészhelyzetek és pániksituációk kimenetelét jósolhatjuk meg (Animation

Science). Természetesen a filmparban is előszeretettel használják ezt a technológiát.

A Gladiátor vagy a Titanic című filmek például digitális színészek ezreit hozták létre ún. crowd modeling segítségével, ami valójában nem más, mint sok ember kollektív viselkedésének szimulációja.

A sok érdekes alkalmazás közül kiemelném egyik kedvencem, a digitális „commedia dell'arte” és a virtuális színház létrehozását (Humanoid 2, Virtual Drama Society, Improv Tech.).

Az ötlet lényege, hogy a darab írója és rendezője által megálmodott cselekménysorozatot a nézők interaktívan befolyásolhatják, így a történet minden alkalommal más és más lesz. A szereplők természetesen mindig karakterűnek és jelleműnek megfelelően reagálnak, ám a történet kimenetele az interakciótól függ. Ez lenne a televíziózás vagy akár a dráma jövője?

Mesterséges élet

Robin Williams legutóbbi filmje (Bicentennial Man) egy tudatára ébredt és érzelmeivel rendelkező háztartási robot/andriod története, aki 200 év után harcol, hogy emberré válhasson. Ha intelligencia és digitális érzelem (!) létrehozható mesterségesen, akkor hol a határ? Vajon HAL tudott-e sírni? Ha igen, akkor létezhet-e digitális élet? Erről szól következő havi cikkünk.

A SZERZŐ KÖSZÖNETET MOND PROF. VAMOS TIBOR AKADÉMIKUSNAK, AKINE A SEGÍTSÉGE NÉLKÜL SOHA NEM TUDOTT VOLNA MEG ENNYIT A KOMPUTEREPSZTÉMOLÓGIÁRÓL ÉS A MESTERSÉGES INTELLIGENCIÁRÓL.

Interaktív virtuális lények:

TALKIE.COM:WWW.TALKIE.COM
AVATALK:WWW.RTI.ORG/AVATALK
MIT:CN.WWW.MEDIA.MIT.EDU/GROUPS/CN/PROJECTS/HUMANOID
XEROX:WWW.FXPAL.XEROX.COM/PEOPLE/
PREVOST/ANIMATED_CONVERSATION.HTM
IMPROV:WWW.MRL.NYU.EDU/IMPROV
IMPROV TECH:WWW.IMPROV-TECH.COM
PPP PERSONA:WWW.DFKI.UNI-SB.DE/~JMUELLER/PPP/
PERSONA/INDEX.HTML
MICROSOFT PP:WWW.RESEARCH.MICROSOFT.COM/RESEARCH/UI

Viselkedésmodellezés:

VIRTUÁLIS KÖRNYEZET:WWW.CC.GATECH.EDU/GVU/ANIMATION/
AREAS/VE
CSOORTMODEL:WWW.CC.GATECH.EDU/GVU/ANIMATION/
AREAS/GROUP_BEHAVIOR/GROUP.HTML
VISLEKEDÉSMODELL:WWW.RED3D.COM/CWR/BOIDS
HUMANOID 2 PROJEKT:WWW.CORDIS.LU/ESPRI/SRC/8125.HTM

Weboldalak:

PROF. VAMOS TIBOR:WWW.SZTAKI.HU, VAMOS@SZTAKI.HU
DIGITAL ELITE:WWW.DIGITAL.ELITE.NET
SYMBOLIC DYNAMICS:WWW.SYMDYN.COM
BOSTON DYNAMICS:WWW.BDI.COM
VIRTUÁLIS EMBEREK:WWW.ROBOTIC.DLR.DE/~HELMIS/
VHUMAN.HTML
H-ANIM:ECE.UWATERLOO.CA/~H-ANIM
ANIMATS:WWW.ANIMATS.COM
MUSCULOGRAPHICS:WWW.MUSCULOGRAPHICS.COM

Virtuális világok és színház:

ACTIVE WORLDS:WWW.ACTIVEWORLDS.COM
ECAF:WWW.ECAF.COM/WEBCAST/TELE98-99/INDEX.HTML
VIVID GROUP:WWW.VIVIDGROUP.COM
VIRTUAL DRAMA SOCIETY:WWW.VIRTUALDRAMA.COM
AMERICAN VIRTUAL THEATRE LAB:WWW.TELEPORT.COM/
~CDEEMER/AVTL.HTML
VIRTUAL THEATRE, STANFORD:WWW.KSL-STANFORD.EDU/PROJECTS/CAIT

Filmek és cikkek:

BICENTENNIAL MAN:STUDIO.GO.COM/MOVIES/BICENTENNIALMAN/
INDEX.HTM
DIGITAL ACTING:WWW.SAG.COM/DGTLACTING.HTML
FACE OF THE NEW MEDIA:WWW.HERRING.COM/MAG/ISSUE38/
FACE.HTML
INTEL'S OPEN MEDIA LAB. AT HOLLYWOOD:WWW.INTEL.COM/
PRESSROOM/ARCHIVE/RELEASES/CN121296.HTM

Internet a kábeltevéén

- online kapcsolat 24 órában
- nincs forgalmi díj
- nincs telefonszámla

1135 Budapest,
Csata u. 8.
Tel.: 236-6250,
236-6251

Internetszolgáltatás
kábeltelevízió hálózatokon
a következő kerületekben:
V. kerület UPC Magyarország Kft.
IX. kerület Bakáts Parabola Kft.
IX. kerület Telant Kft.
XIII. kerület UPC Magyarország Kft.
XIV. kerület Zugló TV Kft.
XIX. kerület NET-T Kft.
XXII. kerület Radiant Rt.

Elköltöztünk!

1135 Budapest, Csata u. 8.
Tel.: 236-6250
Fax: 236-6251

DESIGN BY
perpet
7852226 8591

www.tvnet.hu
info@tvnet.hu

American Service Travel

1052 Budapest, Váci utca 15.
E-mail: reservation@american.hu

repülőjegy árai.

Budapest legibb

	Eredeti ár	Akciós ár
Amsterdam	51.000 Ft	48.400 Ft
London	48.600 Ft	44.900 Ft
Párizs	52.000 Ft	49.900 Ft
Zürich	44.900 Ft	41.300 Ft
Honolulu	127.000 Ft	116.500 Ft
Tel Aviv	58.800 Ft	54.400 Ft
Washington	76.700 Ft	71.000 Ft
New York	76.800 Ft	71.000 Ft
San Francisco	104.000 Ft	101.900 Ft
Miami	97.800 Ft	92.900 Ft
Los Angeles	104.000 Ft	101.900 Ft
Dubai	89.800 Ft	80.600 Ft
Toronto	93.200 Ft	87.900 Ft
Sydney	192.800 Ft	186.500 Ft
Bangkok	106.700 Ft	99.700 Ft

A közölt repülőjegyek nem tartalmazzák a repülőéri illetéket és bizonyos feltételekkel érvényesek.

SENZÁCIÓS IFJUSÁGI

repülőjegyeinkről,
hotelfoglalásról és
buszbérleteinkről

London	33.700 Ft
Amszterdam	33.700 Ft
Párizs	38.700 Ft
Barcelona	38.700 Ft

ÉRDEKLŐDJÖN IRODÁNKBAN!

Fantasztikus utazás Las Vegasba,
a Comdex 2000 Nemzetközi
Számítástechnikai Szakkiállításra!

COMDEX + Nyugati parti körutazás
12 nap 161.900 Ft - tő

Miért utazna drágán,
ha olcsón is lehet?

"Fly and Drive" utazások:

A legjobb amerikai

Florida	9 nap	113.100 Ft-tól
Kalifornia	9 nap	120.800 Ft-tól
Hawai	10 nap	249.000 Ft-tól
Nemzeti parkok	9 nap	112.800 Ft-tól
Kelet-nyugat	17 nap	228.300 Ft-tól
Dubai	9 nap	167.900 Ft-tól

A fenti árak tartalmazzák a repülőjegyet, a szállást valamint az autóbérlés összegét, korlátlan kilométer-használattal

Autóbérlés Floridiában
1 hét már 6.750 Ft-tól!

www.american.hu Forró drót: 266-6548

A gyenge másolat nem tesz boldoggá.

Próbáld ki az eredetit: Freecom CD-írók

Freecom Traveller CD-RW

A létező legkisebb CD-íráró, beépített akkumulátorral. Csatlakoztatható Párhuzamos, USB, IEEE 1394 vagy PCMCIA portra. (PC, iMac, iBook és G3/G4 gépekkel használható)

Freecom Hordozható CD-RW

A hordozható készülékek szabadsága. A Hordozható Freecom készülékkel megírhatja CD-lemezeit a Párhuzamos, USB, PCMCIA vagy a FireWire portokon keresztül. (PC, iMac, iBook és G3/G4 gépekkel használható)

Bármilyen csatlakozik!

FREECOM CD-RW ÚJÍRÁRO: MAJDNEM MINDENT LEMÁSOL, BÁRMILYEN GÉPHEZ CSATLAKOZIK.

A CD-másolás néha meglepő eredményekkel jár. A Freecom meghajtókkal elkerülheti az előre láthatatlan gondokat. Az innovatív csatlakozási technológiájának köszönhetően, pillanatok alatt bármilyen számítógépre csatlakozhat. CD leme-

zeit ezentúl kevesebb, mint 15 perc alatt megírhatja, és a megbízhatóság sem kérdés többé - adatait, felvételeit nyugodtan rábízhatja a kipróbált Freecom minőségre. Már csak egy dologra kell ügyelnie: kerülje a törvénytelen másolatokat!

FREECOM
TECHNOLOGIES

További információ: www.multimedia.hu • Tel.: 204-73-33

Albacomp • Cora • Herta • Interspar • Media Markt • Office-Depot • Tesco

Minden gyermek feltaláló.

Mert nem fél attól, hogy piszkos lesz a keze. Mindent kipróbál.

Rágógumival ragaszt. Képes összetörni valamit, csak hogy lássa, miként működik. Olyan lehetetlennek tűnő dolgokba kezd, ami egy felnőtt fejében meg sem fordul. Hasonló alapokon újult meg a hp is. Újítson Ön is.

www.hp.hu vagy www.hp.com

e-nélkül nem teljes az üzlet

A PSINet világszerte 100.000 vállalati ügyfelének segít válaszolni az e-business kihívásaira. A világ vezető üzleti internetszolgáltatójaként arra összpontosítunk, hogy az Ön cégének teljes körű internetmegoldásokat tudjunk ajánlani. Internet-hozzáférés, web szerver, e-commerce és kommunikáció egyetlen forrásból. Az internet most tényleg Magyarországra érkezett!

A PSINet szolgáltatásai már itthon is elérhetőek. Minden eddignél jobb minőségű hozzáférést biztosítunk a világhálóhoz. Globális hálózatunk, nemzetközi szolgáltatási tapasztalatunk és az ügyfelek iránti elkötelezettségünk Önnek is segít felfedezni az internetben rejlő üzleti előnyöket.

A lehetőségek kopogtatnak, készen áll?

PSINet®
THE INTERNET SUPER CARRIER